

**MEMÒRIA DE L'OFICINA DE COOPERACIÓ
AL DESENVOLUPAMENT I SOLIDARITAT
(OCDS)**

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

CURS ACADÈMIC 2020-2021

Universitat
de les Illes Balears

Oficina de Cooperació
al Desenvolupament
i Solidaritat

Índex	Pàg.
1. Introducció	4
2. Programes de recerca en cooperació al desenvolupament, cooperació tècnica i d'intercanvi i transferència de coneixements	3
2.1. Convocatòries de recerca d'impacte social aplicada al desenvolupament humà sostenible en el context de la COVID-19	5
2.2. Futurs utòpics de la Mediterrània: Premis per projectes audiovisuals interculturals	20
2.3. «Diagnòstic de la situació d'acollida, a les Illes Balears, de migrants en situació irregular des d'una perspectiva de drets humans i de gènere»	22
2.4 Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària	23
3. Convocatòria d'ajuts de mobilitat en cooperació al desenvolupament per a membres del sector públic de països del sud global per fer estades formatives i/o de recerca a la UIB.	41
4. Programa de transversalització de l'Agenda 2030.	44
4.1. Cicle de sessions monogràfiques de l'Agenda 2030	44
4.2. Premis Agenda 2030 per la transformació social i el desenvolupament humà sostenible	48
4.3 Programa d'innovació i altres iniciatives acadèmiques	49
5. Programa de formació i sensibilització en cooperació al desenvolupament	51
5.1 Convocatòries d'ajuts per a accions d'educació per a la transformació social	51
5.2 Curs d'Autoaprenentatge: Una anàlisi Transversal en un Món Desigual	90
5.3 Altres formacions	93

5.3.1 Formació d'Agents Interculturals	93
5.3.2 T'interessa la mediació intercultural? Vine a la Diada Intercultural!	99
5.3.3 Seminari: «Incorporar la perspectiva de gènere. Una introducció»	100
5.3.4 Espai de trobada i panel d'experiències: «Empoderament col·lectiu enfront del racisme institucional: la realitat de la venda ambulants»	100

6. Voluntariat universitari

6.1 Accions formatives	101
6.2 Accions de dinamització	112
6.3 Jornades "L'impuls del Voluntariat en la Nova Normalitat"	134

1.INTRODUCCIÓ

Donada la situació de pandèmia global per la COVID-2019, el curs acadèmic 2020-21 s'ha vist molt alterat en general, ja que en el segon semestre la presencialitat va estar molt limitada i els programes de mobilitat internacional i els projectes de cooperació universitària al desenvolupament es vegeren cancel·lats, interromputs o prorrogats.

Ha estat un curs acadèmic en el que l'OCDS i la comunitat universitària hem demostrat una gran capacitat d'adaptació per tal de poder donar resposta a les necessitats en el marc de les limitacions del nou context local i global derivat per la pandèmia. En aquest sentit, dissenyarem nous programes com la "Convocatòria de recerca d'impacte social aplicada al desenvolupament humà sostenible en el context de la COVID-19" i la iniciativa de "Futurs utòpics de la Mediterrània: Premis per projectes audiovisuals interculturals". Aquesta darrera dirigida a creatives i creatius professionals residents a les Illes Balears per mostrar el nostre reconeixement i agraïment al sector cultural i per fomentar les xarxes internacionals de col·laboració intercultural. Ambdues noves línies vinculades a la recerca i que han obtingut un elevat nivell de participació, tant de la comunitat universitària com del tercer sector (del teixit social de les Illes Balears: entitats socials i artistes locals del sector audiovisual).

Per altra banda, cal destacar els esforços realitzats per aconseguir una modalitat d'acció formativa com és el curs d'autoaprenentatge "Una anàlisi Transversal en un Món Desigual" en el que han participat persones expertes de la UIB i de les ONGDs locals com a ponents. D'aquesta manera, els membres de la comunitat universitària tenen accés directe a una formació de fins a 50 hores de durada que permet transversalitzar l'Agenda 2030 i la cooperació en els seus estudis amb un reconeixement entre 1-2 ECTS, mentre que les persones externes a la UIB, prèvia inscripció gratuïta, també tenen accés a la plataforma MOODLE, per tal de poder impulsar la seva formació en línia amb drets a certificats d'aprofitament. Una modalitat que aposta per la conciliació, els nous aprenentatges i les noves aliances estratègiques per adaptar-se a la nova realitat.

2. PROGRAMES DE RECERCA EN COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT, COOPERACIÓ TÈCNICA I D'INTERCANVI I TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENTS

2.1 CONVOCATÒRIES DE RECERCA D'IMPACTE SOCIAL APLICADA AL DESENVOLUPAMENT HUMÀ SOSTENIBLE EN EL CONTEXT DE LA COVID-19

Amb la finalitat d'agilitar el procés i d'impulsar la contribució dels treballs de recerca d'impacte social i aplicada al desenvolupament humà sostenible (DHS) a curt termini, es va publicar la I Convocatòria amb el següent termini de presentació de sol·licituds: del 10 al 30 de juny de 2020. La resolució sobre les propostes rebudes i presentades en aquest període es va emportar a terme abans del 20 de juliol de 2020. Es va establir una partida pressupostària de 75.000 euros i un màxim d'ajut

de 15.000 euros per sol·licitud, a càrrec del conveni instrumental entre el Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears per concretar les obligacions derivades de la concessió d'una subvenció nominativa per dur a terme actuacions en matèria de cooperació al desenvolupament.

En aquesta I convocatòria s'estableixen quatre línies d'actuació prioritàries en relació amb les problemàtiques a escala local i global i les que afecten els col·lectius socials més vulnerables, també a les Illes Balears, adequades a la situació d'emergència generada per la pandèmia de la COVID-19:

I. MOVIMENTS MIGRATORIS I DRETS DE LA CIUTADANIA

- Crisi migratòria a la Mediterrània i persones refugiades
- Migracions des dels països del Sud Global: històries de vida de persones que es troben en situació irregular a les Illes Balears
- Situació de les dones, de menors i joves estrangers no acompanyats (MENA i JENA) i dels col·lectius LGTBIQ en el procés migratori. Tràfic de dones i nines per a explotació sexual

II. ECONOMIA ECOLÒGICA, SOCIAL I SOLIDÀRIA

- Crisi i emergència climàtica, ecodpendència i defensors/es de drets
- Consum responsable, comerç just i compra pública ètica

- Crisi sanitària: salut global, grups més vulnerables, interdependència i exclusió
- Feminització de la pobresa: treball de cures, economia feminista i ecofeminismes

III. GOVERNANÇA

- Crisi social: Dret internacional i lluita contra la vulneració dels drets humans
- Promoció de l'ecojustícia, la democràcia i la coherència de polítiques
- Processos de globalització
- Nova acció col·lectiva global: aliances estratègiques amb els moviments socials i nous actors socials

IV. COOPERACIÓ TRANSFORMADORA

- Avaluació de la cooperació al desenvolupament (s'hi inclouen els programes d'educació per al desenvolupament) dels agents de la cooperació de les Illes Balears per mesurar els impactes i recollir bones pràctiques que orientin les línies d'actuació futures
- Crisi de valors: comunicació i educació per a una transformació social o educació per a una ciutadania global crítica
- Epistemologia del Sud Global
- Interculturalitat i antiracisme

En aquesta convocatòria es varen concedir un total de set (7) ajuts per dur a terme els projectes de recerca corresponents executades per trenta-sis (36) membres de la comunitat universitària, de tres (3) departaments i estudis diferents, amb la col·laboració de tretze (13) entitats de les Illes Balears, com es detalla a continuació:

Responsable Departament	Projecte /Entitats col·laboradores	Quantia Assignada
Margalida Miró Bonet Departament d'Infermeria i Fisioteràpia Grup d'investigació cures, cronicitat i evidència en salut (CuRes).	Voces de las Mujeres: proyecto participativo con perspectiva de género para el análisis y priorización de impactos generados por la crisis de la COVID-19 en mujeres en situación migratoria irregular en Mallorca Universidad de Antioquia (Medellín-Colombia), Asociación de Colombianos en Baleares (Illes Balears), Asociación Solidaria Ecuatoriana (Illes	14.560€

	Balears)	
Luis Alberto Montoya Coronado Departament de Física	Análisis de los estándares del derecho internacional de los derechos humanos en relación a la actuación del Gobierno de Nicaragua durante la pandemia del COVID-19. Centro de Estudios para la Gobernabilidad y la Democracia (Nicaragua)	11.000€
Aina M. Yañez Juan Departament d'Infermeria i Fisioteràpia. Grup de Recerca en Salut Global i DHS	Personas sin hogar y salud, vulnerabilidad y riesgos durante la pandemia de COVID-19 (Estudio PSH-COVID) Metges del Món, Creu Roja, Servei de Salut de les Illes Balears (Ibsalut)	13.100€
Sebastià Verger Gelabert Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	COVID-19 i Pedagogia Hospitalària: solucions inclusives i tecnològiques en temps de confinament Associació INèDITHOS / Asociación Aprendo Contigo (Perú) / Aulas Hospitalarias San Sebastián (Ministerio Educación de Chile)	11.640€
Miquel Bennasar Veny Departament d'Infermeria i Fisioteràpia. Grup de recerca Evidències d'Estil de Vida i Salut	Seguretat alimentària en població vulnerable demandant d'ajuda alimentària durant la pandèmia de la COVID-19. Mallorca sense fam i Justícia Alimentaria (Illes Balears)	10.700€
Maria Antònia Carbonero Gamundí Depart. de Filosofia i Treball social, Grup de recerca Desigualtats, Gènere i Polítiques Públiques	Feminització de la pobresa: cures i ecofeminisme en temps de la COVID-19 Instituto de Altos Estudios Sociales (IDAES) Universidad de San Martín (UNSAM, Argentina)	10.000€

Ana Cañas Departament de Filosofia i Treball Social, Grup de recerca "Conflicto, Cambio y Trabajo Social"	Intervención local para el fomento del reconocimiento de potencialidades y fortalezas a partir de la vivencia crítica de la COVID-19 en personas sin hogar en Mallorca. Asociación altruista Es Refugi	4.000€
---	--	--------

A continuació, més detall sobre els projectes aprovats i executats en el període establert de la convocatòria esmentada:

« Voces de las Mujeres: proyecto participativo con perspectiva de género para el análisis y priorización de impactos generados por la crisis de la COVID-19 en mujeres en situación migratoria irregular en Mallorca »

Responsable: Margalida Miró Bonet

Departament / Grup de recerca: Departament d'Infermeria i Fisioteràpia UIB / Grup d'investigació Cures, Cronicitat i Evidència en Salut (cures).

Entitats col·laboradores: Universitat d'Antioquia (Medellín-Colòmbia), Associació de Colombians a les Illes Balears (Illes Balears) i Associació Solidària Equatoriana (Illes Balears).

Equip: Margalida Miró Bonet, Alejandro Nicolás Novajra, Lina Alejandra González i Ivonne Hernández.

Durada: 12 mesos (del 27 de juliol de 2020 al 27 de juliol de 2021).

Objectiu general: Explorar des d'una perspectiva de gènere i participativa les implicacions de la crisi generada per la COVID-19 en la salut i el benestar de dones immigrants que exerceixen treball reproductiu i de cura informal a Mallorca - Illes Balears.

Objectius específics:

- Identificar, a través de metodologies participatives i amb perspectiva de gènere, els impactes emocionals, socials i econòmics associats a la COVID-19 en dones en situació migratòria irregular amb llars monoparentals i que exerceixen treball reproductiu i de cura informal.
- Identificar, a través de metodologies participatives i amb perspectiva de gènere, els impactes socials, econòmics i en els processos de salut associats a la crisi generada per la COVID-19 en dones del Sud Global en situació migratòria irregular i amb famílies dependents de remeses als seus països d'origen.

- Explorar les implicacions socioeconòmiques que varen percebre i varen prioritzar els actors del sector públic i privat, i que es van associar a la crisi generada per la COVID-19.

ODS:

ODS 5. Igualtat de gènere

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 14.560€ provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

« Análisis de los estándares del derecho internacional de los derechos humanos en relación a la actuación del Gobierno de Nicaragua durante la pandemia del COVID-19 »

Responsable: Luis Alberto Montoya Coronado

Departament: Departament de Física

Entitat col·laboradora: Centro de Estudios para la Gobernabilidad y la Democracia (Nicaragua).

Equip: Luis Alberto Montoya Coronado, Margalida Capellà Roig i equip jurídic i investigador del Laboratori Interdisciplinari sobre Drets i Llibertats de les Illes Balears (LIDIB).

Durada: 12 mesos (de l'1 d'agost de 2020 a l'1 d'agost de 2021)

- Analitzar l'estat de violacions dels drets humans sobre la base dels estàndards internacionals durant la COVID-19 a Nicaragua, i, en especial, el dret a la salut i a la vida.
- Determinar el nivell de compliment per part del Govern de Nicaragua de l'aplicació de la normativa interna i internacional en casos d'emergència nacional.
- Exposar els desafiaments de la ciutadania nicaragüenca en relació amb la participació per afrontar la COVID-19.

ODS:

ODS 3. Salut i benestar de les persones

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 11.000€ provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

« Personas sin hogar y salud, vulnerabilidad y riesgos durante la pandemia de COVID-19 (Estudio PSH-COVID)»

Responsable: Aina M. Yáñez Juan

Departament / Grup de recerca: Departament d'Infermeria i Fisioteràpia / Grup de recerca en Salut Global i Desenvolupament Humà Sostenible.

Entitats col·laboradores: Metges del Món, Creu Roja i Servei de Salut de les Illes Balears (IB-SALUT).

Equip: Aina M. Yáñez Juan, Berta Artigas Lelong, Miquel Bennàssar Veny, Francesca Salvà Mut i Mauro García Toro.

Durada: 10 mesos (de l'1 d'agost de 2020 al 30 de maig de 2021).

Objectius:

- Conèixer i descriure la vulnerabilitat i els riscos afegits que han suposat la pandèmia de la COVID-19 i el confinament per a les persones sense llar (PSH).
- Analitzar la intervenció sociosanitària que s'ha fet, amb relació a la pandèmia de la COVID-19, a les persones en exclusió residencial.
- Conèixer les dificultats que tenen les PSH per fer un correcte confinament i seguiment de les mesures d'higiene.
- Descriure i analitzar les opinions, actituds, comportaments i motivacions de les PSH respecte de les mesures adoptades per les autoritats sanitàries durant la pandèmia.
- Determinar la seroprevalença de la COVID-19 entre les PSH de Mallorca. Descriure i analitzar la simptomatologia i les complicacions secundàries de la COVID-19 que pateixen les PSH.

ODS:

ODS 1. Fi de la pobresa de les persones

ODS 2. Fam zero

ODS 3. Salut i benestar de les persones

ODS 5. Igualtat de gènere

ODS 10. Reducció de les desigualtats

ODS 11. Ciutats i comunitats sostenibles

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 13.100€ provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

«COVID-19 i pedagogia hospitalària: solucions inclusives i Tecnològiques en temps de confinament»

Responsable: Sebastià Verger Gelabert

Departament: Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Entitats col·laboradores: Associació INÉDITHOS / Asociación Aprendo Contigo (Perú) / Aulas Hospitalarias San Sebastián (Ministerio Educación de Chile)

Equip: Sebastià Verger, Francisca Negre, Bárbara de Benito, M. Rosa Rosselló, Joan Jordi Muntaner, Berta Paz, Adolfinia Pérez, Ana Cañas, Antònia Darder, Cristina Manresa, Francisco José Perales, Sofia Villatoro, Bartomeu Mut, Joan Figuerola i Elena Cuartero.

Durada: 11 mesos (de l'1 de setembre de 2020 al 30 de juliol de 2021).

Objectius general: Potenciar respostes en el context educatiu i sanitari fonamentades en la metodologia d'aprenentatge i servei, dirigides a minimitzar els efectes que té la COVID-19 en infants i joves amb alguna malaltia, a partir de la implementació de projectes d'innovació, investigació i de transferència de coneixements en l'àmbit universitari.

Objectius específics:

- Analitzar l'impacte de la COVID-19 i del confinament en el procés d'escolarització i de gestió de la salut en infants i joves en situació de malaltia i, per altra part, en el personal educatiu i sanitari. Concretament, es va analitzar la situació dels col·lectius següents: malalties poc freqüents (Mallorca), malalties oncològiques (Lima) i salut mental (Xile).
- Dissenyar, a partir de la metodologia d'aprenentatge i servei, solucions inclusives i tecnològiques, adreçades als infants i joves en situació de malaltia, a les seves famílies i al personal educatiu i sanitari.
- Identificar els elements que formen part de la solució i comprendre'n les interaccions.
- Fomentar la participació de la comunitat universitària i d'altres agents involucrats (infants i joves, famílies, personal educatiu i sanitari, associacions i altres agents de cooperació d'àmbit local i internacional) en projectes d'innovació, d'investigació, de transferència de coneixements i de millora de la qualitat docent, basats en la metodologia aprenentatge per servei (ApS).

- Oferir, als estudiants de la UIB, un itinerari formatiu interdisciplinari en pedagogia hospitalària que va fomentar la participació en projectes de cooperació per al desenvolupament sobre salut i benestar (ODS 3) i educació de qualitat (ODS 4) en el marc del compromís social universitari i dels ODS 10 i 17 de l'Agenda 2030, es va dirigir a oferir solucions a problemes derivats de situacions de confinament que tinguessin infants i joves en situació de malaltia.
- Facilitar la transferència i difusió dels resultats, potenciant la col·laboració d'agents externs a la UIB, tant locals, nacionals com estrangers, reforçant i sumant aliances per assolir objectius (ODS 17) que va afavorir la promoció de la solidaritat, la cooperació i el desenvolupament humà sostenible, es va oferir propostes acadèmiques innovadores i de qualitat basades en l'aprenentatge i servei.

ODS:

ODS 3. Salut i benestar

ODS 4. Educació de qualitat

ODS 10. Reducció de les desigualtats

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 11.640€ provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

«Seguretat alimentària en població vulnerable demandant d'ajuda alimentària durant la pandèmia de la COVID-19»

Responsable: Miquel Bennàsar Veny

Departament / Grup de recerca: Departament d'Infermeria Fisioteràpia. Grup de recerca Evidències d'Estil de Vida i Salut (EVES)

Entitats col·laboradores: Mallorca Sense Fam i Justícia Alimentària (Illes Balears)

Objectiu general: Determinar la seguretat alimentària de població vulnerable sol·licitant d'ajut alimentari en el marc de la crisi sanitària provocada per la COVID-19.

Objectius específics:

- Determinar el perfil socioeconòmic i demogràfic de les persones sol·licitants d'ajuda alimentària.
- Analitzar els hàbits alimentaris de les persones sol·licitants d'ajuda alimentària.
- Determinar el grau de risc de subnutrició i/o malnutrició de les persones sol·licitants d'ajuda alimentària.
- Identificar els coneixements previs en matèria d'alimentació saludable i sostenible de les persones sol·licitants d'ajuda alimentària.

- Avaluar els canvis en els hàbits alimentaris com a conseqüència de la crisi sanitària provocada per la COVID-19.
- Promoure l'empoderament en la pràctica d'una alimentació saludable. Elaborar material gràfic i/o audiovisual per a l'educació nutricional de persones amb baixos recursos econòmics i vulnerables.
- Assessorar l'entitat Mallorca Sense Fam i a les persones beneficiàries en matèria d'alimentació saludable.

ODS:

ODS 2. Fam Zero

ODS 3. Salut i benestar de les persones

ODS 5. Igualtat de gènere

ODS 10. Reducció de les desigualtats

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 10.700€ provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

«Feminització de la pobresa: cures i ecofeminisme en temps de la COVID-19»

Responsable: Maria Antònia Carbonero Gamundí.

Departament / Grup de recerca: Departament de Filosofia i Treball Social / Grup de recerca Desigualtats, Gènere i Polítiques Públiques.

Entitats col·laboradores: Instituto de Altos Estudios Sociales (IDAES), Universidad de San Martín (UNSAM).

Equip: Maria Antònia Carbonero Gamundí, María Gómez Garrido, David Abril Hervás, Caterina Thomàs Vanrell i Isabel Nadal Amengual.

Durada: 11 mesos (del 25 de juliol de 2020 al 30 de juny de 2021).

Objectiu general: Conèixer la intersecció entre el gènere i els efectes de la pandèmia, des del confinament decretat amb l'estat d'alarma fins a la crisi derivada de la COVID-19, tenint en compte altres interseccionalitats, així com també la percepció de la situació i propostes de l'associacionisme i dels moviments feministes.

ODS:

ODS 1. Fi de la pobresa

ODS 3. Salut i benestar

ODS 5. Igualtat de gènere

ODS 10. Reducció de les desigualtats

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 10.000€ provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

« Intervencion local para el fomento del reconocimiento de potencialidades y fortalezas a partir de la vivencia crítica de la COVID-19 en personas sin hogar en Mallorca.»

Responsable: Ana Cañas Lerma.

Departament / Grup de recerca: Departament de Filosofia i Treball Social / Grup d'investigació Conflicte, Canvi i Treball Social.

Entitat col·laboradora: Associació Altruista Es Refugi.

Equip: Ana Cañas Lerma, Tatiana Casado, Josefa Cardona, José Francisco Campo, M. Elena Cuartero i Joan Albert Riera.

Durada: 5 mesos i mig (del 17 d'agost de 2020 al 31 de gener de 2021).

Objectiu general: Fomentar el reconeixement en un grup de persones sense llar de Mallorca, en el marc de l'experiència de vivència crítica COVID-19, de potencialitats i fortaleces que els permetran millorar la seva qualitat de vida a través d'una intervenció grupal.

Objectiu específics:

- Descriure l'impacte de l'experiència de tenir una vivència crítica per la COVID-19 i la percepció de potencialitats i fortaleces entre un grup de persones sense llar de Mallorca.
- Fonamentar teòricament una intervenció grupal orientada a fomentar el reconeixement en una experiència de vivència crítica per la COVID-19, de potencialitats i fortaleces que els va permetre millorar la seva qualitat de vida, entre un grup de persones sense llar de Mallorca.
- Dissenyar una intervenció grupal des d'un enfocament de pràctiques narratives col·lectives per fomentar el reconeixement en el marc d'una experiència de vivència crítica per la COVID-19, de potencialitats i fortaleces que els permetin millorar la seva qualitat de vida, entre un grup de persones sense llar de Mallorca.
- Avaluar l'impacte d'una intervenció grupal des d'un enfocament de pràctiques narratives col·lectives per fomentar el reconeixement en una experiència de vivència crítica per la COVID-19, de potencialitats i fortaleces que els permetien millorar la seva qualitat de vida, entre un grup de persones sense llar de Mallorca.

ODS:

ODS 1. Fi de la pobresa de les persones

ODS 3. Salut i benestar de les persones

ODS 10. Reducció de les desigualtats

Quantitat assignada: 4.000€ provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

II CONVOCATÒRIA DE RECERCA D'IMPACTE SOCIAL APLICADA AL DESENVOLUPAMENT HUMÀ SOSTENIBLE EN EL CONTEXT DE LA COVID-19

Donat l'èxit de la I convocatòria, el Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable, a través de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS), va convocar per segona vegada ajuts per continuar donant suport i impulsar el treball de recerca d'impacte social d'investigadors/es de la Universitat de les Illes Balears (UIB) amb altres administracions públiques, entitats, ONG o organitzacions socials locals o internacionals que treballin en l'àmbit del desenvolupament humà sostenible (DHS) a escala local i global.

Amb la finalitat d'agilitar el procés i d'impulsar la contribució dels treballs de recerca d'impacte social i aplicada al DHS a curt termini, es varen establir el següent termini de presentació de sol·licituds: de l'1 al 15 d'octubre de 2020. La resolució sobre les propostes rebudes i presentades en aquest període es va dur a terme abans del 30 de novembre de 2020. S'establir una partida pressupostària de 50.000 euros i un màxim d'ajut de 15.000 euros per sol·licitud.

En aquesta II Convocatòria de recerca d'impacte social aplicada al desenvolupament humà sostenible en el context de la COVID-19 s'han concedit un total de quatre (4) ajuts per dur a terme els projectes de recerca corresponents executades per onze (11) membres de la comunitat universitària, de quatre (4) departaments i estudis diferents, amb la col·laboració de catorze (14) entitats de les Illes Balears, com es detalla a continuació:

Responsable Facultat o departament	Projecte	Quantia assignada
Nona Sheila Agawin Romualdo Departament de Biologia Ecologia Marina i Sistemàtica (MarES)	Estudio de las pesquerías de atún tropical a través de los casos de las conservas y el <i>faux poisson</i> en África Oriental	15.000 euros
Javier Gulías León Departament de Biologia	Fomento de la producción y consumo responsables de producto local como alternativa sostenible ante los impactos económicos de la pandemia COVID-19, en Bolivia y en Mallorca	6.000 euros
Maria de Lluç Bauzà Amengual Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia	Investigació sobre els efectes socio-sanitaris de la COVID-19 entre la població migrant: l'exemple de Son Gotleu (Palma)	14.800 euros
Fernanda Caro Blanco Facultat de Filosofia i Lletres, Departament de Filosofia i Treball Social	Impacte de la COVID-19 en els itineraris d'inserció sociolaboral dirigits a col·lectius vulnerables: una proposta adaptada a un nou escenari	14.200 euros

«Estudio de las pesquerías de atún tropical a través de los casos de las conservas y el *faux poisson* en África Oriental»

Responsable: Nona Sheila Agawin Romualdo.

Departament / Grup de recerca: Ecologia Marina i Sistemàtica (MarES)

Entitat col·laboradora: Institut Espanyol d'Oceanografia (centres de les Illes Balears i de les Illes Canàries), Planet Tuna i AMEXPERT.

Durada: 10 mesos.

Objectiu general: Millorar la comprensió de sistema alimentari global associat als recursos marins a través de l'exemple de la pesquera de cèrcol de túnids tropicals a l'Àfrica Oriental, el coneixement dels reptes als quals s'enfrontarà la indústria alimentària per reduir el cost mediambiental i les desigualtats nord-sud, i amplificar aquells casos que promouran una alimentació saludable, sostenible i local.

Objectius específics:

- Avaluar el cost econòmic i ambiental implicat en la producció i consum de tonyina enllaunada
- Millorar el coneixement biològic i el cost econòmic i ambiental implicat en el *faux poisson*
- Divulgar la complexitat del sistema alimentari actual a través dels exemples de la producció d'una llauna de tonyina i el *faux poisson*. Per això, ens varen fixar en la interrelació d'un sistema amb un altre i en els costos ambientals i humans d'un sistema i l'altre.

ODS:

ODS 1. Fi de la pobresa de les persones

ODS 2: Fam zero

ODS 3. Salut i benestar de les persones

ODS 8: Feina decent i creixement econòmic

ODS 10. Reducció de les desigualtats

ODS 12: Producció i consum responsables

ODS 13: Acció pel clima

ODS 14: Vida submarina

Quantitat assignada: 15.000€ (10.000 dels quals provenen del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament, i els altres 5.000 són a càrrec de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB).

«Fomento de la producción y consumo responsables de producto local como alternativa sostenible ante los impactos económicos de la pandemia COVID-19, en Bolivia y en Mallorca»

Responsable: Javier Gulías León

Departament: Departament de Biologia

Entitat col·laboradora: Escola d'Hosteleria de les Illes Balears, Fundación Abriendo Puertas i Asociación de productores PRAAI (Bolívia), i associació Terre et Humanisme (Marroc).

Equip: Veriozka Azeñas Mallea i María Tugores Ques

Durada: 10 mesos

Objectius:

- Fomentar la recerca en l'àrea agroecològica local (Mallorca) per conrear espècies i varietats (hortalisses emergents) amb elevada eficiència en l'ús de l'aigua i dels nutrients com una alternativa de producció ambiental i socialment responsable.

- Fomentar la interdisciplinarietat de la investigació, mitjançant l'avaluació gastronòmica de noves espècies i varietats (hortalisses emergents) en funció del seu interès culinari, com a alternativa innovadora, sostenible i responsable davant els impactes econòmics de la pandèmia COVID-19.
- Mitigar els impactes econòmics ocasionats per la pandèmia COVID-19 en l'activitat de producció i comercialització d'hortalisses emergents agroecològiques de l'Associació de Productors Agropecuaris PRAAI - Bolívia, facilitant-ne la capacitat de resposta.
- Facilitar l'intercanvi de resultats de la recerca interdisciplinària (agroecologia i gastronomia) i de les experiències de cooperació entre Espanya, Bolívia i el Marroc, que evidenciïn la importància de la producció, del consum local i responsable en un context de pandèmia global.

ODS:

ODS 3. Salut i benestar de les persones

ODS 8: Feina decent i creixement econòmic

ODS 10: Reducció de les desigualtats

ODS 12: Producció i consum responsables

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 6.000€

«Investigació sobre els efectes socio-sanitaris de la COVID-19 entre la població migrant: l'exemple de Son Gotleu (Palma)»

Responsable: Maria de Lluç Bauzà Amengual

Facultat: Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Entitats col·laboradores: Universitat Politècnica de Madrid, Universitat de Cantàbria i PowerHouse Hub

Equip: Mireia Guillén Solà i Patricia García-Pazo

Durada: 12 mesos

Objectiu general:

Examinar la influència de la COVID-19 entre la població migrant, partint com a cas d'estudi específic Palma (Son Gotleu) i que es pot extrapolar a la realitat espanyola i europea.

Objectius específics:

- Analitzar les principals incidències causades per la COVID-19 entre la població migrant

- Fer un diagnòstic, a partir de les dades sociosanitàries i socioculturals sobre la COVID-19, de la població migrant
- Comunicar de manera comprensible els resultats d'aquest estudi a la comunitat científica, als professionals, administracions públiques, tercer sector i opinió pública.

ODS:

ODS 3. Salut i benestar de les persones

ODS 4: Educació de qualitat

ODS 5. Igualtat de gènere

ODS 10. Reducció de les desigualtats

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 14.800 €

«Impacte de la COVID 2019 en els itineraris d'inserció sociolaboral adreçats a col·lectius vulnerables: una proposta adaptada a un escenari nou»

Responsable: Fernanda Caro Blanco

Departament / Grup de recerca / Facultat: Facultat de Filosofia i Treball Social / Departament de Treball Social

Entitats col·laboradores: Fundació Deixalles, Triamdetot, Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària de les Illes Balears (REAS Balears)

Equip: Joana Maria Mestre Miquel, Alfonso López Bermúdez i Caterina Thomàs Vanrell

Durada: 12 mesos

Objectius:

- Analitzar itineraris i experiències d'inserció sociolaboral adreçades a persones en situació de vulnerabilitat i exclusió social.
- Analitzar l'impacte de la COVID-19 en les persones en situació de vulnerabilitat social potencial, usuàries d'un itinerari d'inserció sociolaboral.
- Presentar el disseny i l'elaboració d'una proposta d'itinerari adaptat a les necessitats sorgides amb la COVID-19.
- Implementar i analitzar l'efectivitat de la proposta d'itinerari sobre la base de la inserció laboral i la qualitat de vida de les persones participants.
- Incorporar de manera transversal a tot el procés una perspectiva de gènere que possibiliti identificar la situació desigual que viuen les dones quant a la integració sociolaboral.

ODS:

ODS 1: Fi de la pobresa

ODS 5. Igualtat de gènere

ODS 8: Feina decent i creixement econòmic

ODS 10: Reducció de les desigualtats

ODS 12: Producció i consum responsables

ODS 17. Aliances per assolir els objectius

Quantitat assignada: 14.200€

2.2 FUTUR UTÒPICS DE LA MEDITERRÈNEA: PREMIS PER A PROJECTES AUDIOVISUALS INTERCULTURALS

L'OCDS en col·laboració amb el Servei d'Activitats Culturals (SAC) de la UIB vàrem voler mostrar en el context actual d'una pandèmia com la de COVID-19, el nostre reconeixement i agraïment al sector cultural amb aquesta convocatòria pública de premis en tres categories diferents als projectes audiovisuals presentats per creatives i creatius professionals residents a les Illes Balears i que comptin amb la col·laboració d'altres persones o col·lectius de la Mediterrània, amb la finalitat d'impulsar les xarxes internacionals de col·laboració intercultural.

La creació cultural és una eina privilegiada per explicar i entendre el canvi social, així com per imaginar nous futurs utòpics per empènyer els canvis i la transformació ecosocial tan necessària. En aquest sentit, la disciplina artística audiovisual és un canal que ens pot ajudar a superar els futurs distòpics amb els quals ens bombardegen contínuament.

L'objectiu principal és impulsar la promoció i producció cultural referents als «futurs utòpics de la Mediterrània»: sostenibilitat ecològica, ecojustícia, igualtat de gènere, moviments migratoris, riquesa i diversitat cultural, en el marc dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 i del desenvolupament humà sostenible (DHS). Les línies estratègiques han estat:

- a)** Moviments migratoris / riquesa i diversitat cultural
- b)** Feminismes/ ecofeminisme / igualtat de gènere / inclusió i protecció social
- c)** Ecologisme / sostenibilitat ecològica / ecojustícia / salut global
- d)** Altres a especificar en el marc del DHS.

Les categories dels projectes audiovisuals i els premis:

- Categoria I: projectes audiovisuals de 15 a 20 minuts. Amb un primer premi de 15.000 euros i un segon premi de 12.000 euros.
- Categoria II: projectes audiovisuals de 4 a 15 minuts. Amb un primer premi de 10.000 euros i un segon premi de 7.000 euros.
- Categoria III: projectes audiovisuals d'1 a 4 minuts. Amb un primer premi de 4.000 euros i un segon premi de 2.000 euros.

La resolució de les diferents categories ha estat la següent: Per a la primera i tercera categoria, es va resoldre el dia 22 de setembre de 2021 i per a la segona categoria, es va resoldre dia 16 de novembre de 2021. Les persones i projectes premiats han estat els següents:

Categoria I

Primer premi: **Guillem Miró**, pel projecte “La farsa”, amb una dotació econòmica de 15.000euros.

Segon premi: **Jeroni Obrador**, pel projecte “Les espigadores de Nador”, amb una dotació econòmica de 12.000euros.

Categoria II

Primer premi: **Júlia Fernández** –“Una Mallorquina a Palestina”, amb una dotació econòmica de 10.000 euros.

Segon premi: **María Jiménez**- “Cuando sea mayor”, amb una dotació econòmica de 7.000 euros.

Categoria III

Primer premi i segon premi: Es declararen deserts.

Atès que les bases de la convocatòria recullen que, en cas que el premi d'alguna de les categories quedi desert, el seu import es pot destinar a qualsevol de les propostes que

quedin en reserva de la resta de categories, i com que la categoria III va quedar deserta, segons valoració del jurat es decideix atorgar una menció especial a la següent proposta:

Menció especial: **CEF Produccions**, pel projecte Illots, amb una dotació econòmica de 6.000 euros.

2.3 «DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ D'ACOLLIDA, A LES ILLES BALEARS, DE MIGRANTS EN SITUACIÓ IRREGULAR DES D'UNA PERSPECTIVA DE DRET HUMANS I DE GÈNERE»

Es tracta d'una investigació encarregada a les unitats de la UIB competents en la matèria:

- Observatori Social de les Illes Balears (OSIB)
- Laboratori Interdisciplinari sobre Drets i Llibertats de les Illes Balears (LIDIB – Human Rights Lab UIB)

L'objecte de la recerca ha estat l'elaboració d'una diagnosi sobre migracions, mobilitat i salut a les Illes Balears, un encàrrec de membres de la plataforma Les Balears Acollim (especialment de l'ONGD Metges del Món) a la UIB. Per la qual cosa, l'OCDS va encarregar aquesta tasca al LIDIB i a l'OSIB, amb l'objectiu de disposar d'informació al més acurada possible sobre la realitat de les persones migrants que arriben a les Illes Balears en pastera, i com els atenen els poders públics, tant en termes d'assistència i garanties jurídiques, com d'atenció social.

El treball inclou:

- L'elaboració d'un marc conceptual sobre polítiques i normatives de migracions
- Un mapeig i anàlisi dels recursos i dispositius d'intervenció social existents
- El dimensionament i perfil dels titulars de drets

L'anàlisi de l'entorn polític i, sobretot, l'elaboració d'una proposta de recomanacions que clarifiquin i millorin els protocols existents en matèria d'acollida a les persones migrants que arriben a les Illes Balears de manera irregular, en pastera.

La idea es poder presentar el treball i que estigui accessible per al tercer sector i les administracions implicades amb l'objectiu de servir d'eina per millorar l'acollida a les nostres Illes.

2.4 CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES DE COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA

La comissió avaluadora XVI Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària, integrada per la senyora Laura Celià, directora general de Cooperació, i el senyor Joan Fortuny, cap del Servei de Cooperació, en representació de la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears; pel senyor Antoni Aguiló, vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable; i la senyora Ruth Escribano, coordinadora de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, en representació de la Universitat de les Illes Balears, després d'haver revisat i valorat les sol·licituds presentades va aprovar el barem i resoldre a dia 16 de desembre de 2019, atorgar els ajuts als projectes seleccionats. Del quals, deu (10) projectes queden emmarcats dins el període que cobreix aquesta memòria del curs acadèmic 2020-21:

Responsable/Departament/ Referència	Projecte/Contrapart/País/Modalitat	Quantia assignada
Elena Baraza Ruiz Departament de Biologia Referència: OCDS-CUD2019/01	<i>Cooperación para el avance en el análisis ecofisiológico y el estudio y aplicación de las micorrizas para la conservación y restauración de la biodiversidad de los páramos andinos.</i> Universitat de Nariño COLÒMBIA Modalitat I	6.100 €
Maria Elena Cuartero Castañer Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2019/02	<i>Diagnóstico sobre el desgaste por empatía y la satisfacción por compasión de personas cuidadoras formales en centros de atención sociosanitaria en Quito.</i> Universitat de les Amèriques i Hospice San Camilo EQUADOR Modalitat I	4.650,24 €
Maria Rosa Rosselló Ramon	<i>Concienciación sobre el buen uso de plaguicidas a nivel escolar y mejora sustantiva de la salud de la población</i>	5.000 € Primer any

Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació Referència: OCDS-CUD2019/03	<i>agrícola del Valle de Chancay-Huaral, Perú - Fase II ***</i> Universitat Nacional Agrària La Molina PERÚ Modalitat II	
Fernanda Caro Blanco Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2019/04	<i>Niños, niñas y adolescentes como actores de transformación social desde un enfoque de igualdad de género</i> Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores - INFANT PERÚ Modalitat I	7.750 €
Josep Maria Buades Rubio Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica Referència: OCDS-CUD2019/05	<i>Formación en análisis de imágenes médicas y la aceleración mediante hardware específico</i> Universitat de l'Havana CUBA Modalitat I	5.060 €
Bartomeu Mut Amengual Departament de Pedagogia i Psicologia de l'Educació Referència: OCDS-CUD2019/06	<i>La planificación educativa y las TIC al servicio de la educación patrimonial en el marco de las ciudades Patrimonio de la Humanidad. El caso de Camagüey (CUBA)</i> Universitat de Camagüey CUBA Modalitat I	6.300 €
Raül López Penadès Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació Referència: OCDS-CUD2019/07	<i>Seminario de formación de formadores y orientación psicopedagógica de la comunidad educativa en el centro para niños y niñas sordos de Effetah de Tánger: fase de intervención III</i> Centro Educativo para Niños i Niñas Sordos Effetah	1.929,76 €

	MARROC Modalitat I	
Bartomeu Alorda Ladaria Departament de Física Referència: OCDS-CUD2019/08	<i>ConTec4Sos: anàlisi i mesura de la conductivitat tèrmica dels materials regionals per una construcció sostenible amb ús eficient de l'energia</i> Universitat Sultan Moulay Slimane i Universitat Internacional de Rabat MARROC Modalitat I	4.600 €
Josefina Bota Salort Departament de Biologia Referència: OCDS-CUD2019/09	<i>Uso de micorrizas como fertilización biológica alternativa del olivo en condiciones de estrés abiótico (salinidad y estrés hídrico)</i> Institut de l'Olivera (IO) TUNÍSIA Modalitat I	5.200 €
María Gómez Garrido Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2019/10	<i>Migraciones senegalesas y proyectos de retorno: percepciones, experiencias y aportaciones para el codesarrollo</i> Laboratoire Genre, Environnement, Religions et Migrations (GERM), Universitat Gaston Berger (Saint-Louis, Senegal) SENEGAL Modalitat II	8.000 € Primer any

Tenint en compte que la modalitat I fa referència a la durada d'un any i la modalitat II a la durada de dos anys, el total dels ajuts atorgats ha estat de 54.590 euros a càrrec del conveni amb el Govern de les Illes Balears.

COLÒMBIA

Cooperación para el avance en el análisis ecofisiológico y el estudio y aplicación de las micorrizas para la conservación y restauración de la biodiversidad de los páramos andinos

Referència: OCDS-CUD2019/01

Responsable: Elena Baraza Ruiz del Departament de Biologia, Facultat de Ciències

Equip: Elena Baraza, Javier Gulías, Josefina Bota, Jaume Flexas i Amparo Lázaro, de la Universitat de les Illes Balears; María Elena Solarte, Ayda Lucía Patiño, Yisela Solarte, Elisabeth Ramírez, Ánderson Ordóñez i Wilmer Navarrete, de la Universitat de Nariño.

Contrapart: Universitat de Nariño

Ubicació: Nariño (Colòmbia)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: Enfortir els processos de recerca en ecologia i ecofisiologia aplicada a l'erm andí. Intercanvi acadèmic de docents i estudiants de pregrau i postgrau.

Objectius específics:

- Estudiar del paper de les micorrizes arbusculars en els processos de colonització d'espècies invasores en els erms.
- Estudiar de la possibilitat de l'ús d'inòculs de micorriza per facilitar els processos de restauració ecològica en l'erm.
- Analitzar la resposta ecofisiològica de plantes d'erm enfront del canvi climàtic.
- Potenciar l'intercanvi científic i docent entre la UIB i la UDENAR.

Quantitat assignada: 6.100 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

EQUADOR

Diagnóstico sobre el desgaste por empatía y la satisfacción por compasión de personas cuidadoras formales en centros de atención sociosanitaria en Quito

Referència: OCDS-CUD2019/02

Responsable: Maria Elena Cuartero Castañer del Departament de Filosofia i Treball Social

Equip: M. Elena Cuartero, Josep Francesc Campos, Ana Josefa Cañas, Tatiana Casado, Josefa Cardona, Joan Albert Riera, Antònia Pades, Sebastià Verger i Martín García, de la Universitat de les Illes Balears; Paula Alejandra Hidalgo, Guido Mascialino, Diego Miño i Anna Belén, de la Universitat de les Amèriques, i Lucía Maldonado, de l'Hospice San Camilo.

Contrapart: Universitat de Les Amèriques i Hospice San Camilo (ONG)

Entitats col·laboradores: Fundación TASE i Pontifícia Universitat Catòlica de l'Equador (PUCE)

Ubicació: Quito (Equador)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020).

Objectiu general: Elaborar un diagnòstic de la situació de les persones cuidadores formals a la ciutat de Quito que reculli el perfil sociodemogràfic d'aquestes persones cuidadores, les seves necessitats relacionades amb la qualitat de vida professional, les seves estratègies d'autocura personal i professional, a més d'una anàlisi de les habilitats que requereix el seu rol.

Objectius específics:

- Conèixer el perfil sociodemogràfic de les persones cuidadores formals de l'àmbit sociosanitari de Quito.
- Conèixer i analitzar els nivells de desgast i satisfacció (qualitat de vida professional), a més de les estratègies d'autocura i el nivell d'adquisició d'habilitats segons les necessitats dels cuidadors formals (voluntaris, professionals i futurs professionals).
- Elaborar un informe sobre les necessitats personals i institucionals. Potenciar l'intercanvi científic i docent entre la UIB i la UDENAR.
- Establir contacte amb les entitats per poder oferir en el futur places de voluntariat vinculades al programa de l'OCDS d'estades solidàries per a alumnat, PAS i PDI, i places per a estudiants de grau o màster de la UIB perquè hi facin les pràctiques acadèmiques del Grau de Treball Social.
- Establir mecanismes de difusió del projecte i dels resultats entre la comunitat científica i la societat.

Quantitat assignada: 4.650,24 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

PERÚ

Concienciación sobre el buen uso de plaguicidas a nivel escolar y mejora sustantiva de la salud de la población agrícola del Valle de Chancay-Huaral (Perú). Fase II. Primer any

Referència: OCDS-CUD2019/03

Responsable: Maria Rosa Rosselló Ramon del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Equip: Maria Rosa Rosselló, Sebastià Verger i Antoni Bennàssar, de la Universitat de les Illes Balears; Alexander R. Rodríguez, Germán Joyo, Perla Noemí Chávez, Susana Patricia Rodríguez, Alfredo Beyer, Erika Iris Fernández i Liliana María Aragón, de la Universitat Nacional Agrària La Molina.

Contrapart: Universitat Nacional Agrària La Molina

Entitats col·laboradores: Luisa Pacífica Negrón, Gustavo Antonio Guerra i Luz Kathia Hernández, de la Universidad Nacional Mayor de San Marcos (UNMSM); Ruth Shady, de la Universitat Nacional Major de San Marcos (UNMSM); José Oliver, de la Universitat Nacional Federico Villarreal (UNFV); Carlos Dulanto i Karla Sylvia González, de l'Hospital del Perú; Alexander Villar del col·legi públic estatal Nostra Senyora de Fàtima; Diego Crisóstomo, de SNI – Campo Limpio; Arnauld Thiry, de la Universitat de Lancaster; Matthew R. Bonner, de la Universitat de Nova York; Benjamín M. Rey i Manuel Vicente Rázuri

Ubicació: Valle de Chancay – Huaral (Perú)

Durada: 2 anys (fins al 30 de setembre de 2021)

Objectiu general: Reforçar el procés de sensibilització mitjançant accions de capacitat tècnica amb metodologies participatives d'aprenentatge a través de la pràctica; valorar l'entorn i l'impacte de les principals activitats de la zona (agricultura, ramaderia i pesca) en el medi ambient

Objectius específics:

- Educació: extensió tècnica participativa a professors, pares i alumnes.
- Avaluació i monitoratge de la salut, amb èmfasi en la població infantil.
- Identitat: valorar l'entorn on hom viu. Reconèixer el medi ambient immediat i sensibilització respecte de la seva fragilitat i necessitat de conservació.
- Medi ambient: ampliar l'horitzó d'activitats productives i/o generadores de riquesa per a la població d'una manera sostenible, tenint cura i preservant el medi ambient.

Quantitat assignada: 11.000 euros (5.000 dels quals provenen del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament per al primer any d'execució; i els altres 6.000 són a càrrec de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB, per al segon any d'execució).

Niños, niñas y adolescentes como actores de transformación social desde un enfoque de igualdad de género

Referència: OCDS-CUD2019/04

Responsable: Fernanda Caro Blanco del Departament de Filosofia i Treball Social

Equip: Fernanda Caro, Miquel Àngel Oliver, Maria Antònia Carbonero, Héctor Gil i Alfonso López, de la UIB; Pedro Paredes, Diana Rojas, Juan Carlos Palomino, Esther Díaz, Eileen Contreras i Shadia Najarro, de l'Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores

Contrapart: Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores (INFANT)

Entitats col·laboradores: Universitat de l'Amazònia Peruana (UNAP)

Ubicació: Iquitos (Loreto, Perú)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020).

Objectiu general: Enfortir les capacitats de desenvolupament dels membres de les organitzacions de nens, nenes i adolescents a les comunitats de la riba del riu Itaya (Belén) i dels col·laboradors de l'equip INFANT.

Objectius específics:

- Promoure relacions en igualtat de gènere entre els membres de les organitzacions d'infància i de les comunitats de Belén
- Enfortir les capacitats d'intervenció comunitària en l'equip INFANT

Quantitat assignada: 7.750 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

CUBA

Formación en análisis de imágenes médicas y la aceleración mediante hardware específico

Referència: OCDS-CUD2019/05

Responsable: Josep Maria Buades Rubio del Departament de Matemàtiques i Informàtica

Equip: Josep Maria Buades, Antoni Jaume i Capó, Manuel González i Gabriel Moyà, de la UIB; José Alejandro Mesejo, Ángela Mireya León, Marta Lourdes Baguer i Damián Valdez, de la Univesitat de l'Havana.

Contrapart: Universitat de l'Havana

Ubicació: l'Havana, Cuba

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: Formació i inici de cooperació en l'àrea de reconstrucció 3D i anàlisi mèdica en l'úlcer del peu diabètica

Objectius específics:

- Analitzar els coneixements i la situació actual
- Formar el personal de la Universitat de l'Havana
- Donar suport al desenvolupament i a la implantació del sistema nou

Quantitat assignada: 5.060 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

La planificación educativa y las TIC al servicio de la educación patrimonial en el marco de las ciudades Patrimonio de la Humanidad. El caso de Camagüey

Referència: OCDS-CUD2019/06

Responsable: Bartomeu Mut Amengual del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació.

Equip: Bartomeu Mut, Miquel Àngel Coll, Sebastià Verger i Miquela Juan, de la UIB; María Elena Betancourt, Geiser Perera, Gerson Herrera i Frank Balmaseda, de la Universitat de Camagüey.

Contrapart: Universitat de Camagüey

Ubicació: Camagüey (Cuba)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: Ús de l'educació patrimonial com a eina per gestionar el patrimoni a la ciutat de Camagüey

Objectius específics:

- Establir una aproximació a la definició i fonamentació de l'educació patrimonial

- Analitzar l'educació patrimonial a la ciutat de Camagüey
- Proposar algunes àrees d'actuació de l'educació patrimonial
- Contribuir a la formació de grau i postgrau

Quantitat assignada: 6.300 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

MARROC

Seminario de formación de formadores y orientación psicopedagógica de la comunidad educativa en el centro para niños y niñas sordos de Effetah de Tánger: fase de intervención III

Referència: OCDS-CUD2019/07

Responsable: Raül López Penadès del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Equip: Raül López, Lucía Buil, Josep A. Pérez, Francesca Morey i alumnat de pràctiques de la UIB, i M. Francisca Sánchez; Centro Effetah.

Contrapart: Centro educativo para niños y niñas sordos Effetah

Entitats col·laboradores: Herminio Domingo, María José Fernández, Eulàlia Juan i Hospital Son Llàtzer

Ubicació: Tànger (Marroc)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: millorar les eines metodològiques de l'equip educatiu del Centro educativo para niños y niñas sordos Effetah

Objectius específics:

- Valorar el grau d'adquisició i d'aplicació de coneixements. Recaptar informació sobre l'efectivitat de la formació oferta i del material informàtic que es donà en l'anterior projecte i en l'actual.
- Proporcionar enfocaments didàctics nous per treballar a l'aula de manera cooperativa i significativa a través de projectes.
- Formar en la utilització de programari específic orientat al treball de les matemàtiques i la lectoescriptura.
- Formar en la identificació de nens i nenes amb trastorns del neurodesenvolupament.

Quantitat assignada: 1.929,76 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

ConTec4Sos: anàlisi i mesura de la conductivitat tèrmica dels materials regionals per a una construcció sostenible amb ús eficient de l'energia

Referència: OCDS-CUD2019/08

Responsable: Bartomeu Alorda Ladaria del Departament de Física

Equip: Bartomeu Alorda, Cristian Carmona, Joan Muñoz, Francesc Masdeu, Susana Hormigos, Miquel Molina i Andreu Moià, de la UIB; Mohcine Bakhat, de la USMS i Mohammed Bakkli, de la UIR.

Contrapart: Universitat Sultan Moulay Slimane (USMS) i Universitat Internacional de Rabat (UIR)

Ubicació: Beni Mellal i Rabat (Marroc)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: posar en valor els paràmetres tèrmics dels materials tradicionals i regionals per millorar l'eficiència dels sistemes d'energia renovable.

Objectius específics:

- Analitzar la conductivitat tèrmica mitjana de les envoltants d'habitatges
- Valorar substàncies additives alternatives per millorar la conductivitat tèrmica dels materials tradicionals i regionals
- Transferir els coneixements als actors principals responsables dels processos de construcció

Quantitat assignada: 4.600 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

TUNÍSIA

Uso de micorrizas como fertilización biológica alternativa del olivo en condiciones de estrés abiótico (salinidad y estrés hídrico)

Referència: OCDS-CUD2019/09

Responsable: Josefina Bota Salort del Departament de Biologia

Equip: Josefina Bota, Elena Baraza i Javier Gulías, de la UIB; Ajmi Larbi, Amani Bchir, Hanan Zaier, Yassine Hidri, Chiraz Masmoudi, Mehdi Fendri, Mohamed Bechir Sai, Khaled Ouertani, Samira Yakoubi, Kawther Ben Zayed, de l'Institut de l'Olivera.

Contrapart: Instituto del Olivo (IO), Tunísia

Entitats col·laboradores: Mohamed Ayari i Ahmed El Euch, de la Societat del Desenvolupament Agrícola de Zitouna; Fethi Belaid, de la Swiss Bright Advisors

Ubicació: Tunísia

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: Estudiar l'efecte de les micorrizes arbusculars en l'eficiència en l'ús de l'aigua i dels nutrients en un sistema de cultiu ecològic i en condicions d'estrès hídric i salí

Objectius específics:

- Estudiar l'efecte de les micorrizes en el comportament de les plantes joves d'olivera conreades sota restricció abiòtica (salinitat i estrès hídric) i en condicions controlades
- Determinar la dosi òptima de micorrizes i el mètode d'aplicació més apropiat en oliveres adultes (deu anys) conreades en camps oberts en condicions de salinitat. Difondre i divulgar-ne els resultats
- Cotutoritzar un treball final de màster o de doctorat entre personal de la UIB i de l'Instituto del Olivo.

Quantitat assignada: 5.200 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

SENEGAL

Migraciones senegalesas y proyectos de retorno: percepciones, experiencias y aportaciones para el codesarrollo

Referència: OCDS-CUD2019/10

Responsable: María Gómez Garrido del Departament de Filosofia i Treball Social

Equip: María Gómez, Valentina Milano, Joana Maria Mestre, Paloma Martin i David Abril, de la UIB; Aly Tandian, Oumoul Khairy, Andien Dioh, Mor Tine, Abdou-Khadre Sano, Sebastien Lefevre, de la Universitat Gaston Berger de Saint-Louis

Contrapart: GERM, Universitat Gaston Berger (Saint-Louis)

Entitats col·laboradores: Bàrbara Picornell i Mahécor Mbengue, de Càritas Mallorca; Soledad Gutiérrez, de Càritas Senegal

Ubicació: Saint-Louis (Senegal)

Durada: 2 anys (fins al 30 de setembre de 2021)

Objectiu general: Fer recerca sobre la situació de la població migrant senegalesa resident a Mallorca, les condicions de retorn i de migració circular.

Objectius específics:

- Estudiar les característiques sociodemogràfiques (edat, sexe, nivell educatiu, temps que fa que són a Mallorca, ocupació) i la situació de la població migrant resident a Mallorca
- Aproximar-se a les vivències de la població migrant senegalesa i de les segones generacions
- Estudiar la percepció del retorn per part de la població migrant (desitjos, pors, expectatives)
- Conèixer les característiques de la migració circular Senegal-Mallorca
- Afavorir una migració de retorn que contribueixi al desenvolupament i benestar de la població
- Facilitar acompanyament a la migració circular per part dels professionals de la intervenció a Mallorca

Quantitat assignada: 13.000 euros, (8.000 dels quals provenen del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament, per al primer any d'execució; i els altres 5.000 són a càrrec de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB, per al segon any d'execució.

Per altra banda, el mateix dia 16 de desembre de 2019, el Comitè executiu de cooperació al desenvolupament, dependent de la Comissió de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la Universitat de les Illes Balears, integrat pel president, senyor Antoni Aguiló Pons, vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable de la UIB; la secretària, senyora Ruth Escribano Dengra, coordinadora de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB; el vocal senyor Antoni Jaume i Capó, professor en representació de l'Escola Politècnica Superior; la vocal senyora Maria Santana Gallego, vicedegana en representació de la Facultat d'Economia i Empresa; la vocal senyora Immaculada Sans Puig, tècnica superior de l'Oficina de Suport a la Recerca; el vocal senyor Ricardo Sagrera Gazeley, cap del Servei de Relacions Internacionals; i la

vocal senyora Margalida Cànaves Bover, tècnica de l'Oficina Universitària de Suport a Persones amb Necessitats Especials, després d'haver aprovat el barem i d'haver revisat i valorat la documentació de les diferents sol·licituds presentades, d'acord amb els criteris que figuren a la convocatòria, va resoldre aprovar ajuts per set (7) projectes i finançar el segon any de dos (2) projectes que comptaven amb finançament pel seu primer any d'execució a l'anterior resolució:

Responsable/Departament/ Referència	Projecte/Contrapart/País/Modalitat	Quantia assignada
M. Jesús Mairata Creus Servei d'Estadística i Qualitat Universitària (SEQUA) Referència: OCDS-CUD2019/11	<i>Formación, asesoramiento técnico e intercambio de experiencias en relación a la mejora y al desarrollo del sistema de garantía de calidad, en el marco del Plan Estratégico Institucional de las UACs</i> Unidades Académicas Campesinas (UACs) BOLÍVIA Modalitat I	6.330 €
Miquel Bennàsar Veny Departament d'Infermeria i Fisioteràpia Referència: OCDS-CUD2019/12	<i>Fortalecimiento institucional de la Universidad Pública de El Alto (UPEA) en materia de innovación docente e investigación en salud</i> Universitat Pública d'El Alto (UPEA) BOLÍVIA Modalitat II	5.700 € primer any 3.000 € segon any
Iosune Salinas Bueno Departament d'Infermeria i Fisioteràpia Referència: OCDS-CUD2019/13	<i>Formación en metodología de investigación en salud y capacitación en fisioterapia en especialidades clínicas en las Unidades Académicas Campesinas de Pucarani y El Alto</i> Unidades Académicas Campesinas (UACs) BOLÍVIA Modalitat I	7.640 €

Jesús Manuel González Pérez Departament de Geografia Referència: OCDS-CUD2019/14	<i>Desarrollo turístico sostenible en la zona patrimonio cultural de la Ciudad de León (Nicaragua) y los espacios naturales de su entorno</i> Universitat Nacional Autònoma de Nicaragua, León (UNAN-LEON) NICARAGUA Modalitat I	7.430 €
Maria Antònia Carbonero Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2019/15	<i>Aportación al patrimonio inmaterial mundial de la poesía oral</i> Universitat de Tifariti (RASD) REPÚBLICA ÀRAB SAHRAUÍ DEMOCRÀTICA Modalitat I	5.200€
Maria Rosa Rosselló Ramon Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació Referència: OCDS-CUD2019/03	<i>Concienciación sobre el buen uso de plaguicidas a nivel escolar y mejora sustantiva de la salud de la población agrícola del Valle de Chancay-Huaral, Perú - Fase II ****</i> Universitat Nacional Agrària La Molina PERÚ Modalitat II	6.000 € Segon any
María Gómez Garrido Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2019/10	<i>Migraciones senegalesas y proyectos de retorno: percepciones, experiencias y aportaciones para el codesarrollo</i> Laboratoire Genre, Environnement, Religions et Migrations (GERM), Universitat Gaston Berger (Saint-Louis, Senegal) Modalitat II	5.000 € Segon any

El total dels ajuts a càrrec de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB ha estat de 46.300 euros. Posteriorment, la professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia, Iosune Salinas Bueno, va renunciar al projecte *Formación en metodología de investigación en salud y capacitación en fisioterapia en especialidades clínicas en las Unidades Académicas Campesinas de Pucarani y El Alto, Bolívia*.

BOLÍVIA

Formación, asesoramiento técnico e intercambio de experiencias en relación a la mejora y al desarrollo del sistema de garantía de calidad, en el marco del Plan Estratégico Institucional de las Unidades Académicas Campesinas (UACs)

Referència: OCDS-CUD2019/11

Responsable: M. Jesús Mairata Creus del Servei d'Estadística i Qualitat Universitària (SEQUA).

Equip: M. Jesús Mairata, Jerònia Ramon i Aurora Ferrer, de la UIB; Absalon Álvaro, Ascencio Mamani, Ramiro Mamani, Luciana Laruta, Juan Domingo Rueda, Ascencio Cahuaya, de la UAC

Contrapart: Unidades Académicas Campesinas (UACs)

Ubicació: Bolívia

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: Assessorar i formar les UAC per dissenyar les línies estratègiques en matèria de qualitat del PEI (2021-2025), especialment les referides a la millora de la gestió i de la formació que ofereixen, així com contribuir a dissenyar i implantar un sistema de garantia de qualitat.

Objectius específics:

- Generar i difondre els coneixements, l'experiència i la informació en matèria de planificació estratègica i qualitat universitària. Fer un diagnòstic del context, de les necessitats i de la formació prèvia dels beneficiaris en matèria d'avaluació, de planificació estratègica, gestió i qualitat. Oferir formació presencial en aquestes temàtiques i sobre els resultats obtinguts en la fase del diagnòstic i de les necessitats. Facilitar materials i recursos per optimitzar la formació presencial oferta.
- Fer assessorament tècnic al personal de la UAC amb la finalitat d'implantar-hi un sistema de garantia de qualitat (SGC) i dissenyar un nou Pla Estratègic Institucional (PEI).
- Fer l'avaluació, el seguiment i la difusió de les accions dutes a terme amb el projecte.

Quantitat assignada: 6.330 euros, provinents de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

Fortalecimiento institucional de la Universidad Pública de El Alto (UPEA) en materia de innovación docente e investigación en salud

Referència: OCDS-CUD2019/12

Responsable: Miquel Bennàsar Veny del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia.

Equip: Miquel Bennàsar, Berta Artigas, Aina M. Yáñez, Sonia Navas i Adelyne Mendes, de la UIB; Paddy Gyovanna Chalco, Luis Adolfo Flores, Marisabel Calle, Evar Óscar Quispe, Miroslava Carrillo, Amparo Quisbert, Anahí Huanca, de la UPEA.

Contrapart: Universitat Pública d'El Alto (UPEA)

Entitats col·laboradores: Belén Matesanz, de Metges del Món

Ubicació: Bolívia

Durada: 2 anys (fins al 30 de setembre de 2021)

Objectius general: Contribuir a l'enfortiment institucional de la universitat pública d'El Alto (UPEA) i a la millora de la qualitat de l'educació universitària en matèria d'innovació docent i recerca en salut.

Objectius específics:

- Elaborar un diagnòstic participatiu de necessitats institucionals en l'àrea de recerca en salut i innovació
- Enfortir les capacitats i els recursos del cos docent en l'àrea de recerca en salut i innovació
- Identificar altres actors locals i internacionals involucrats en temes de recerca en salut i innovació

Quantitat assignada: 8.700 euros, provinents de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

NICARAGUA

Desarrollo turístico sostenible en la zona patrimonio cultural de la Ciudad de León (Nicaragua) y los espacios naturales de su entorno

Referència: OCDS-CUD2019/14

Responsable: Jesús Manuel González Pérez del Departament de Geografia

Equip: Jesús M. González, Guillem X. Pons i Margarita Novo, de la UIB; Laureana Adalila Molina, Óscar González, Óscar Martínez, Denis Morales, Leydi Lacayo i Ana Carolina, de la UNAN.

Contrapart: Universitat Nacional Autònoma de Nicaragua, León (UNAN-LEON)

Entitats col·laboradores: Rubén Camilo Lois i Yamilé Pérez, de la Universitat de Santiago de Compostel·la; José Carpio, Gustavo Romanillos i María del Carmen Mínguez, de la Universitat Complutense de Madrid; Rosa María Lacayo, de l'Oficina de Patrimoni de León (Nicaragua), i Clara Elena Irazábal, de la Universitat de Missouri.

Ubicació: Nicaragua, León (UNAN-LEON)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: Enfortir la planificació del turisme sostenible de la zona patrimonial de Lleó i la conservació dels espais naturals del seu entorn.

Objectius específics:

- Incorporar metodologies i bones pràctiques de governança urbana i turística.
- Fer una anàlisi espacial de l'activitat turística, dels usos del sòl i dels impactes del turisme a Lleó i al seu entorn.
- Crear (amb SIG) una cartografia digital, dinàmica i col·laborativa per als centres històrics i reserves naturals.
- Intercanviar i compartir coneixements i experiències en la matèria.
- Establir les bases metodològiques per elaborar un pla estratègic integral sostenible del municipi de Lleó.

Quantitat assignada: 7.430 euros, provinents de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

REPÚBLICA ÀRAB SAHARAUÍ DEMOCRÀTICA

Aportación al patrimonio inmaterial mundial de la poesía oral

Referència: OCDS-CUD2019/15

Responsable: Maria Antònia Carbonero del Departament de Filosofia i Treball Social

Equip: Maria Antònia Carbonero, David Abril, María Gómez, Paloma Martín i Salma Mustafa, de la UIB; Jatari Hamudi, Mohamed Ali, Bahia Mahmud, Mohamed Salem, de la Universitat de Tifariti.

Contrapart: Universitat de Tifariti (RASD)

Entitats col·laboradores: Juan Carlos Gimeno i Juan Ignacio Robles, de Antropología en Acción; Catalina Rosselló, de l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí.

Ubicació: República Àrab Saharauí Democràtica

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectiu general: Contribuir, amb la Universitat de Tifariti i el Ministeri de Cultura del país, a enfortir les capacitats dels investigadors sahrauís per a la recuperació de la memòria, i en la interpretació de la història del poble sahrauí a partir de la recopilació de la poesia pròpia i per donar a conèixer al món més ampli la poesia sahrauí com a poesia universal.

Objectius específics:

- Contribuir a la formació dels investigadors de la universitat de Tifariti i del Ministeri de Cultura sahrauí en la recopilació de la poesia i en la seva traducció a l'espanyol, en dos moments i mitjançant dues activitats.
- Contribuir a la formació d'investigadors de la Universitat de Tifariti sobre la història del Sàhara Occidental. Atès que la poesia oral al Sàhara Occidental constitueix l'arxiu de la memòria del poble sahrauí des de la qual es construeix la història pròpia d'un poble (els arxius escrits són arxius colonials), el projecte de recopilació i divulgació de la poesia oral, en el marc del projecte del Ministeri de Cultura de la RASD, CUENTAME AVI/ÀVIA, facilita la reflexió i l'aprofundiment en la història del poble sahrauí des dels seus propis paràmetres.

Quantitat assignada: 5.200 euros, provinents de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

3. III CONVOCATORIA D'AJUTS DE MOBILITAT EN COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT PER A MEMBRES DEL SECTOR PÚBLIC DE PAÏSOS DEL SUD GLOBAL PER ESTADES FORMATIVES I/O DE RECERCA A LA UIB- SEGON TERMINI

El factor humà té una importància fonamental en el desenvolupament, atès que la capacitat i la formació permeten garantir una base social preparada per lluitar contra la pobresa i les injustícies socials. Tot això i el coneixement mutu generaran no tan sols beneficis immediats mitjançant el ajuts concedits, sinó que també tindran un impacte a llarg termini amb l'enriquiment cultural i el coneixement dels sistemes educatius, les relacions laborals, les formes i les dinàmiques de participació i les metodologies de treball.

L'objecte de la convocatòria és concedir ajuts al professorat docent investigador (PDI) i al personal d'administració i serveis (PAS) de la UIB que pugui assumir la responsabilitat d'organitzar estades formatives de professionals de països del sud global a la UIB perquè en tornar-ne puguin aplicar els coneixements i l'experiència adquirits per impulsar els processos de desenvolupament de les seves comunitats. Alhora, aquestes persones professionals aporten un coneixement i una experiència que contribuiran a enriquir i enfortir la comunitat universitària de les Illes Balears.

Aquestes estades es plantegen amb els objectius següents:

- Afavorir l'enfortiment dels sistemes universitaris, de les institucions i entitats públiques de països del sud global i de la UIB a través de la tasca i l'aprenentatge conjunt de les persones implicades en el programa.
- Promoure una formació enfocada envers l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible com a guia per a la transformació de les polítiques públiques.
- Fomentar el diàleg intercultural acostant els diferents valors i les formes de vida de cada cultura.

En segon termini de la III convocatòria es va resoldre finalment dia 15 de setembre de 2020 atorgant set (7) ajuts a les persones que s'especifiquen a la taula següent:

Persona adjudicatària	Persona responsable i departament	Entitat del Sud Global / País	Durada de l'estada a la UIB	Ajut màxim
Oumoul Khairy Coulibaly	María Gómez Garrido Filosofia i Treball Social	École Supérieure d'Économie Appliquée (UCAD), SENEGAL	15 dies	1.100 euros
José Alejandro Mesejo Chiong	Antoni Jaume i Capó Ciències Matemàtiques i Informàtica	Universitat de l'Havana, CUBA	1 mes	2.300 euros
Geiser Perera Tellez	M. Carme Ramis Palmer Psicologia	Centro de Estudios Multidisciplinarios del Turismo (CENTUR), Universitat de Camagüey, CUBA	1 mes i 12 dies	2.710 euros
Djidiac Faye	Ricardo J. Sagraera Gazeley Servei de Relacions Internacionals	Universitat Gaston Berger de Saint-Louis, SENEGAL	1 mes	2.400 euros
Hidri Yassine	Josefina Bota Salort Biologia	Institut de l'Olivier, Universitat de Sfax, TUNÍSIA	1 mes	1.450 euros
Orisell Richards Martínez	Avel·lí Blasco Esteve Dret Públic	Universitat de l'Havana, CUBA	1 mes	2.280 euros
Eileen Janeth Contreras Cerdeña	Miquel Àngel Oliver Perelló Filosofia i Treball Social	Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores Nagayama Norio (INFANT), PERÚ	2 mesos	3.250 euros

Finalment, degut a la situació de la pandèmia global, només es varen poder realitzar únicament tres (3) mobilitats que indicam a continuació, ja que la resta varen haver de renunciar:

«Mobilitat en cooperació al desenvolupament de l'Institut de Formació d'adolescents i nens treballadors Nagayama Norio (INFANT)-Perú»

Responsable UIB: Fernanda Caro Blanco

Departament / Servei: Filosofia i Treball Social

Persona adjudicatària: Shadia Najarro Laura

Entitat del Sud Global / País: Institut de Formació d'adolescents i nens treballadors Nagayama Norio (INFANT)-Perú

Data: del 23 de febrer al 10 de juny de 2020.

Durada de l'estada a la UIB: 2 mesos inicialment.

Amb motiu de la COVID-19 i el tancament de fronteres finalment es va realitzar una estada de 3 mesos i 15 dies: del 23 de febrer al 10 de juny de 2020.

Ajut màxim concedit: 3.070 €

Despesa executada: 3.844,17 € (dels quals 774,17 € a càrrec del projecte CUD 2019/04)

«Mobilitat en cooperació al desenvolupament de l'Institut de l'Olivier-Universitat de Sfax (Tunísia)»

Responsable UIB: Josefina Bota Salort

Departament / Servei: Biologia

Persona adjudicatària: Hidri Yassine

Entitat del Sud Global / País: Institut de l'Olivier, Universitat de Sfax / Tunísia

Data: del 4 de setembre al 4 d'octubre de 2021.

Durada de l'estada a la UIB: 1 mes (del 4 de setembre al 4 d'octubre de 2021).

Ajut màxim concedit: 1.450 euros

Despesa executada: 1.525 euros (dels quals 75 euros a càrrec del Departament de Biologia)

«Mobilitat en cooperació al desenvolupament de la Universitat de Gaston Berger de Saint-Louis (Senegal)»

Responsable UIB: Ricardo J. Sagrera Gazeley

Departament / Servei: Servei de Relacions Internacionals

Persona adjudicatària: Djidiac Faye

Entitat del Sud Global / País: Universitat Gaston Berger de Saint-Louis / Senegal

Data: del 3 de setembre al 3 d'octubre de 2021.

Durada de l'estada a la UIB: 1 mes (del 3 de setembre al 3 d'octubre de 2021)

Ajut màxim concedit: 2.400 euros

Despesa executada: 2.165 euros

4.PROGRAMA DE TRANSVERSALITAZACIÓ DE L'AGENDA 2030.

4.1 CICLE DE SESSIONS MONOGRÀFIQUES DE L'AGENDA 2030

Es tracta d'una oferta formativa organitzada en coordinació amb la Direcció General de Cooperació per poder abordar els reptes que suposa l'Agenda 2030 i que s'adreça a professionals i agents socials, a la comunitat universitària i a les persones de la societat civil en general que treballen o col·laboren en aquest àmbit. Les accions formatives del cicle impartides durant el curs acadèmic 2020-21 han estat les següents:

Catorzena Sessió: Taller en línia: «L'art com a metodologia en educació per a la ciutadania global. Aplicacions des d'una perspectiva feminista»

Organització: Activitat organitzada des de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS).

Data, hora i lloc: Activitat realitzada el dia 3 al 20 de novembre de 2020, durant un total de 15 hores repartides en tres setmanes. Es va dur a terme en modalitat en línia.

Dades d'assistència: 38 persones participants. Inscrits 33 dones i 5 homes. Amb certificació: 18 dones i 2 homes.

Objectius generals:

- Reflexionar sobre les possibilitats de l'art com a metodologia per al desenvolupament de l'EDCG amb perspectiva feminista.
- Conèixer experiències concretes d'organitzacions, així com obres i projectes d'artistes de generacions i procedències geogràfiques diferents, amb especial èmfasi en experiències al Sud.
- Experimentar l'impacte de l'ús de llenguatges creatius i expressius en l'EDCG.

Metodologia

- Participativa i vivencial
- Hi haurà moments d'exposició teòrica combinats amb el visionat d'imatges que facilitaran que el grup de participants i la docent es coneguin, s'imparteixin els continguts del curs i es mantinguin converses en directe
- A l'Aula Digital de la UIB habilitada, es penjarà el material del curs i s'hi plantejaran tasques per fer a casa. En aquest mateix espai, es compartirà, dies després, el que s'hagi treballat.
- Es proporcionaran recursos, fonts d'informació i projectes recomanats que permetin ampliar la informació facilitada durant el curs.
- Cada dimarts es farà una connexió en línia amb la formadora de les 10 a les 12 hores.

Material: A més de tenir accés a internet, és recomanable que els participants tinguin retoladors, paper, tisores, teles, cola, plastilina, càmera de fotos o de vídeo, instruments..., o qualsevol altre material amb el qual puguin crear i enregistrar.

Formadora: Encinta Villanueva Lorenzana

Llicenciada en Història de l'Art i Màster en Gènere i Desenvolupament (UCM). Especialista en art, educació i feminisme, temes sobre els quals imparteix formació a universitats, centres educatius i organitzacions socials. Vinculada al món de les ONGD, l'EDCG i la coeducació des de fa 15 anys, actualment treballa a un espai d'igualtat de Madrid com a dinamitzadora d'art i empoderament. També és formadora i elabora material didàctic i de reflexió de manera independent.

Quincena Sessió: XI Taller Espanya - Amèrica Llatina: « **La població indígena. Un altre genocidi silenciats** »

Organització: Activitat organitzada des de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, Servei d'Activitats Culturals i Departament d'Economia Aplicada de la UIB. Coordinació a càrrec de Gonçal López Nadal, professor del Dept. d'Economia Aplicada de la UIB

Data, hora i lloc: Activitat realitzada 16 i 17 d'abril de 2021. Dia 16 de 16 a 21 hores. Dia 17 de 9.30 a 14.30 hores. Es va dur a terme en modalitat en línia. Sala d'actes de l'edifici Sa Riera de Palma.

Dades d'assistència: 30 persones participants

Persones destinatàries: Professorat universitari i de secundària, alumnat universitari, periodistes i persones estudioses sobre Amèrica Llatina, en general.

Coordinació: Gonçal López Nadal, professor del Dept. d'Economia Aplicada de la UIB

Organització i col·laboració: Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, Servei d'Activitats Culturals i Departament d'Economia Aplicada de la UIB

Preservant l'equívoc d'haver arribat a l'Índia, es va anomenar indis els seus pobladors. I va resultar un pèssim auguri, car el futur que tindrien seria pura supervivència. De seguida, deixaren de conrear per fer de mà d'obra en l'extracció dels metalls preciosos per als seus colonitzadors. Aquests, en no poder-los esclavitzar legalment, els «protegiren» amb l'*encomienda*, i amb *la mita* els enviaren al fons de les mines a picar mercuri i argent. Pocs, ben pocs, se'n sortiren, i els que ho feren hagueren de parlar una llengua estranya i adorar un déu aliè. I tot això gairebé per res. Cinc-cents anys més tard, la població indígena d'Iberoamèrica, fortament disminuïda, palesa les despulles d'un naufragi.

D'ençà de fa cinc segles, en aquest llarg subcontinent que corre entre el riu Bravo i l'estret de Beagle, els aborígens s'han vist sotmesos pels rostres pàl·lids: europeus i ianquis. La independència de les seves terres. Iniciada al primer quart del segle XIX, no els va suposar la seva sobirania; ans al contrari, prosseguiren desplaçats ara pels criolls i els immigrants. La seva presència, com la dels seus germans del nord, només feia nosa. D'aquí el seu extermini, com succeí a l'Argentina; o la seva reducció a les entranyes de l'Amazònia, com passà al Brasil; o la seva lluita ininterrompuda per seguir existint, com ocorre a Paraguai, Bolívia, Perú i Equador. Víctimes dels negocis de les plantes al·lucinògenes o de l'or negre, com a Colòmbia i Veneçuela, els indis de l'istme i del volcà d'Amèrica Central sucumbeixen a la fallida i la violència d'aquelles repúbliques bananeres. A Mèxic, els pobladors autòctons, malgrat que compten teòricament amb el suport institucional, integren els sectors més castigats per la desigualtat creixent en la possessió de la riquesa. Al Carib, gairebé ja no en queda cap.

Amb voluntat d'abordar alguns dels Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 —com ara, els ODS 1 (la fi de la pobresa), ODS 3 (salut i benestar), ODS 8 (treball decent i creixement econòmic), ODS 10 (reducció de les desigualtats) i ODS 16 (pau, justícia i institucions sòlides)—, el present taller combinarà el plantejament històric, econòmic, jurídic i antropològic per tractar diversos aspectes de la supervivència que ha caracteritzat i continua caracteritzant fins al present la població genuïna de l'Amèrica Llatina.

Programa:

16 d'abril

16 h. Presentació. **Gonçal A. López Nadal** (UIB)

16.15-17 h. **Cecília Pedret Massanet**. *El món indígena d'Amèrica Llatina: el cas dels pobles indígenes en aïllament voluntari o en contacte inicial*

17-18 h. **Manuel Gutiérrez Estévez**. *Estilos indios de pensar*

18-18.15 h. Descans

18.15-19.15 h. **Julián López García**. *Representaciones del indígena maya desde la Antropología*

19.15-20.15 h. **Martín Bazurco Osorio**. *Pueblos indígenas de Bolivia. Horizontes de descolonización*

20.15-21 h. **Vladimir Aguilar Castro**, Linda Bustillos Ramírez. *Derechos territoriales y ambientales indígenas en la Amazonia en tiempos de la pandemia*

17 d'abril

9.30-10.30 h. **Isabel Bueno Bravo**. *Trauma cultural y memoria histórica en los pueblos nativos americanos*

10.30-11.30 h. **Cristina Álvarez Degregori**. *Salud para pueblos indígenas: el desafío del acceso y la aceptabilidad*

11.30-11.45 h. Descans

11.45-12.45 h. **Luisa González Saavedra**. *Interrogantes en torno a la diferencia*

12.45-13.45 h. **Silvia Escobar Moreno**. *El indigenismo en América Latina. Justicia social y Derechos Humanos*

13.45- 14.30 h. **Gonçal López Nadal**. *Recapitulació final*.

Professorat:

Vladimir Aguilar Castro. Professor de la Universitat dels Andes, Mérida (Veneçuela). Coordinador del Grupo de Trabajo sobre Asuntos Indígenas.

Cristina Álvarez Degregori. Metgessa i antropòloga. AIXESS, Asociación Internacional por la Equidad en Salud Global y la Justicia Social.

Martín Bazurco Osorio. Antropòleg i investigador associat de la Comunidad de Estudios JAINA.

Isabel Bueno Bravo. Professora investigadora. Facultat d'Arts Liberals. Universitat de Varsòvia.

Linda Bustillos Ramírez. Professora de la Universitat dels Andes, Mérida (Veneçuela). Investigadora del Grupo de Trabajo sobre Asuntos Indígenas.

Silvia Escobar Moreno. Exambaixadora especial pels Drets Humans. Ministeri d'Afers Exteriors.

Luisa González Saavedra. Doctora en Antropologia. Fundación CITAP.

Manuel Gutiérrez Estévez. Catedràtic emèrit d'Antropologia d'Amèrica. Universitat Complutense de Madrid (UCM).

Julián López García. Catedràtic d'Antropologia Social i Cultural. UNED.

Gonçal A. López Nadal. Professor emèrit d'Història i Institucions Econòmiques, Universitat de les Illes Balears.

Cecília Pedret Massanet. Antropòloga, vicepresidenta de l'Institut d'Antropologia de les Illes (IAI) i doctoranda de la UNED. IAI-UNED.

4.2 PREMIS AGENDA 2030 PER LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL I EL DESENVOLUPAMENT HUMÀ SOSTENIBLE.

En el marc del compromís adquirit per la UIB amb la implementació de l'Agenda 2030, l'OCDS i el Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable han convocat els Premis Agenda 2030 per a la Transformació Social i el Desenvolupament Humà Sostenible per a treballs de fi de grau (TFG) i treballs de fi de màster (TFM) dels estudis oficials de la UIB presentats en els cursos acadèmics: 2016-17, 2017-18, 2018-19, 2019-20 i 2020-21. La convocatòria s'ha dut a terme en dos terminis, per a cada un dels quals s'han atorgat quatre (4) premis: un primer i un segon premi per a la categoria de TFG i altres dos premis per a la categoria de TFM, amb una dotació de 1.000 euros per als primers premis i 500 euros per als segons premis.

Treballs premiats al primer termini (resolució: 28 de gener de 2021)	
1r premi TFG	Laura Molina Núñez, del grau d'Infermeria, per «Entender a la comunidad gitana para cuidarla. Comunicación transcultural», amb una dotació econòmica de 1.000 euros.
2n premi TFG	Carlos Vecina Merchante, del grau d'Educació Social, per «La animació sociocultural como metodología para la elaboración de un diagnóstico participativo: Mujeres inmigrantes y determinantes sociales de la salud», amb una dotació econòmica de 500 euros.
1r premi TFM	Carles Bonet Sanchis, del Màster Universitari de Formació del Professorat, per «Hotel escola per a persones amb discapacitat», amb una dotació econòmica de 1.000 euros.
2n premi TFM	Sara Bagur Pons, del Màster Universitari en Primera Infància: Perspectives i Línies d'Intervenció, per «Models d'atenció

	primerenca: una revisió de la literatura», amb una dotació econòmica de 500 euros.
Treballs premiats al segon termini (resolució: 21 de maig de 2021)	
1r premi TFG	Soraya El Boutaybi Mohamed, del Grau de Pedagogia, per «Papel de la mujer inmigrante magrebí en la sociedad actual. Una aproximación a la situación en Mallorca», amb una dotació econòmica de 1000 euros.
2n premi TFG	Elisabet Llabrés Febrer, del Grau de Geografia, per «Anàlisi i oportunitats de millora en la gestió de residus a la comarca del Raiguer de Mallorca», amb una dotació econòmica de 500 euros.
1r premi TFM	Laura Ruiz Guerra, del Màster Universitari de Formació del Professorat, per «La educación como motor para el desarrollo sostenible», amb una dotació econòmica de 1.000 euros.
2n premi TFM	Lamia Boucraa El Badoui, del Màster Universitari en Enginyeria Informàtica, per «TalkApp: Desarrollo de una aplicación de chat basada en chatRooms», amb una dotació econòmica de 500 euros.

4.3 PROGRAMA D'INNOVACIÓ I ALTRES INICICATIVES ACADÈMIQUES

L'objectiu general de la convocatòria d'ajuts per a projectes d'innovació i millora de la qualitat docent en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 (Resolució provisional de la convocatòria C) és incentivar el professorat i donar-li suport en la tasca de millorar la qualitat i la innovació docent. Per aquest motiu es finançaran projectes, la finalitat dels quals ha estat la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge, l'avaluació i la promoció de processos de coordinació docent i treball en equip entre el professorat, impulsant la promoció del desenvolupament humà sostenible i del compromís amb els ODS.

D'aquesta manera s'impulsen accions i processos que incideixin en la millora de la tasca docent, la coordinació de les assignatures, l'ús de noves metodologies i eines d'avaluació i l'elaboració de materials d'aprenentatge, com també la formació i el reconeixement de grups compromesos amb la innovació i la millora de la docència, sempre que estiguin relacionades amb la promoció de la salut, la sostenibilitat, l'equitat de gènere, la cooperació i educació per al desenvolupament. Els objectius específics de la convocatòria són:

- ✓ Promoure canvis d'actituds i valors que contribueixin a impulsar la consecució d'una cultura de la solidaritat compromesa amb la justícia social i ecològica
- ✓ Promoure actituds i entorns més saludables i/o sostenibles
- ✓ Promoure canvis d'actitud en favor de l'equitat de gènere.

Per a l'any acadèmic 2020-21, aquesta convocatòria impulsada pel Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable, el Vicerectorat de Professorat, amb la col·laboració de l'Institut de Recerca i Innovació Educativa (IRIE), va aprovar sis (6):

Títol del projecte	Investigador principal	Quantitat atorgada
Resultados de aprendizaje a largo plazo e impacto social del proyecto ApS entre alumnos de Fisioterapia yABAIMAR: Es raro no ser raro	Berta Paz Lourido	594,40 €
Experiències d'ensenyament-aprenentatge amb horts ecodidàctics en Educació Infantil: Disseny d'un hort- jardí escolar amb criteris de sostenibilitat	Gabriel Alomar Garau	908,35 €
Incentivació i potenciació de l'aprenentatge dels drets i llibertats fonamentals i la seva protecció jurídica en els alumnes de la Facultat de Dret (II)	Margalida Capellà i Roig	480 €
Aplicación de Metodologías Docentes para el Desarrollo de Competencias en Sostenibilidad en la Educación Universitaria	Matilde Morales Raya	600 €
La implementación del ODS6 en la docencia de la UIB	Pablo Rodríguez Lozano	400€
Building Information Modeling com a tecnologia d'aplicació en l'aprenentatge en el àmbit de la construcció sostenible en el Grau d'Edificació	Susana Hormigos Jiménez	600 €

Els ajuts s'han destinat a cobrir les despeses que s'han considerat necessàries per dur a terme el projecte i/o per fer-ne difusió i van dirigits als membres del professorat de la

UIB amb interès per dur a terme un projecte de millora docent amb la intenció d'impulsar la necessària renovació de les metodologies docents i amb un èmfasi especial en els nous processos d'ensenyament-aprenentatge centrats en les i els estudiants.

5. PROGRAMA DE FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ EN COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

5.1 CONVOCATÒRIES D'AJUTS PER A ACCIONS D'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT PER A UNA CIUTADANIA GLOBAL

XVI Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per a una ciutadania global-2019- Primer termini

Encara que la convocatòria XVI es va resoldre a data 8 de gener 2020 i donat que el període per dur a terme les accions aprovades és fins a desembre de 2021, de les 14 ccions aprovades, sis (6) s'han executat en el període que abasta la memòria actual. Les accions ja finalitzades han estat realitzades per nou (9) membres de la comunitat universitària, de cinc (5) departaments i estudis diferents i s'han dut a terme amb la col·laboració de cinc (5) entitats de les Illes Balears: Homes Transitant, Caravana Obrim Fronteres Menorca, Laboratori de mediació, resolució de conflictes i orientació familiar, Laboratori de Música i Art (Mus&Art) i INeDiTHos.

A continuació, ho podeu veure detallat a la taula resum següent:

Títol de l'acció	Persona responsable i Departament	Vinculació amb la UIB	Línia Estratègica¹	Acció tipus²	Ajut concedit
<i>Performance (audiovisual). ¿Qué hay entre esos cartones?</i>	Alfonso López Bermúdez Departament de Treball Social	PDI	II	C	2.943 €
Curs. «Expressió artística i gènere. Eines creatives per a la coeducació».	Daniel Castilla Nuñez Departament de Teoria de l'Educació i Didàctiques Específiques	PDI	II	A	1.155,30 €

Audiovisual. <i>Què mengen les larves de tonyina?</i> Aspectes per millorar la gestió marina i pesquera sostenible, gestió del impacte humà i canvi climàtic.	Catalina Mena Oliver Doctorat en Ecologia Marina	Alumnat	III	C	3.000 €
Activitats artístiques. «L'Art de sensibilitzar. Lluita contra els abusos sexuals en la infància i l'adolescència».	Aina Maria Duran Mestra Màster en Intervenció Socioeducativa en Menors i Famílies	Alumnat	II	B/C	1.300 €
Curs. «Altres paraules i gestos per conèixer la repressió de postguerra. Reflexions des de l'Antropologia Social».	Gonçal Artur López Nadal Departament d'Economia Aplicada	PDI	II	A	2.510 €
Taller. «Etnografia Visual I: Assaig fotogràfic».	Alexandre Nicolás Miquel Novajra Departament de Filosofia i Treball Social	PDI	II	A	1.360 €

¹Línies estratègiques: (I) Moviments migratoris; (II) Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030; (III) Sostenibilitat ecològica i salut.

²Acció tipus: (A) Accions d'educació i/o formació de més de 10 hores de durada; (B) Accions d'educació i/o formació de menys de 10 hores de durada; (C) Materials didàctics.

TALLER D'ETNOGRAFIA VISUAL I: ASSAIG FOTOGRÀFIC

Lloc: edifici Sa Riera, C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2 Palma

Dates: del 29 de setembre al 2 d'octubre de 2020

Horari: de les 16.30 a les 20.30 hores

Durada: 20 hores

Places: mínim de 15 persones inscrites* i màxim de 20 places.

Va tenir preferència la comunitat universitària en actiu i es va reservar places per a exalumnes i altres persones interessades, seguint estrictament l'ordre d'inscripció. * En cas que no s'arribés al nombre mínim de places, el curs es cancel·laria i es va valoraria de proposar-lo per a més endavant.

El taller Etnografia Visual I va ser una formació teòrica i pràctica sobre la realització d'un assaig fotogràfic. La utilització de la càmera fotogràfica pot ser una eina que permeti complementar el text d'una investigació, utilitzar-la com a transferència en la difusió de resultats, però també com un producte mateix de la investigació a través d'un assaig fotogràfic.

En aquest taller es va explicar les claus teòriques de la història de l'assaig fotogràfic i es va mostrar materials fotogràfics i exemples concrets (alguns seran del docent) sobre el procés de construcció d'un assaig fotogràfic. A la part pràctica, es va fer una elecció de temes i es va discutir sobre què pot aportar un assaig fotogràfic a cada temàtica: punts de vista, referències fotogràfiques, possibilitats de realització, limitacions, etc. La intenció pràctica d'aquest taller va ser que cada alumne faci un assaig de vint fotografies, les editi, creï un relat visual a partir de les imatges preses i, finalment, n'exposi el resultat.

Els objectius d'aquest taller va ser conèixer la història de l'assaig fotogràfic, aprendre els usos que té la fotografia en la investigació social i capacitar els alumnes perquè facin assajos fotogràfics.

Programa

Dates: del 29 de setembre al 2 d'octubre de 2020

Durada: 16 hores de classes (pràctiques i teòriques) i de preparació de l'exposició final, i 4 hores per realitzar les fotografies

Dates i ubicació	Horari	Activitat	Sessió impartida per
Dimarts, 29 de setembre Edifici Sa Riera	16.30 - 20.30 h.	Història de l'assaig fotogràfic	Jorge Moreno Andrés
Dimecres, 30 de setembre Edifici Sa Riera	16.30 - 20.30 h.	Com es fa un assaig fotogràfic. Triar el tema per a l'assaig	Jorge Moreno Andrés
Dijous, 1 d'octubre Edifici Sa Riera	16.30 - 20.30 h.	Edició fotogràfica. Construcció d'un relat visual: l'assaig fotogràfic	Jorge Moreno Andrés

Divendres, 2 d'octubre			
Edifici Sa Riera	16.30 - 20.30 h.	Exposició dels treballs	Jorge Moreno Andrés

A qui es dirigeix: a estudiants i professors de la UIB, membres de l'IAI, antropòlegs, sociòlegs, investigadors socials, historiadors, docents, treballadors socials i totes les persones interessades a aprendre tècniques noves per a la investigació.

Persones responsables:

- **Alexandre Miquel Novajra.** Coordinador del curs. Professor del Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB i president de l'Institut d'Antropologia de les Illes Balears.
- **Cecília Pedret Massanet.** Organitzadora i coordinadora del curs. Vicepresidenta de l'Institut d'Antropologia de les Illes Balears.

Persona convidada: Jorge Moreno Andrés. Doctor en Antropologia Social i Cultural (especialització en Antropologia de la Imatge), professor de la UNED, cineasta, fotògraf i director del certamen internacional de Cine Documental sobre Migració i Exili a Mèxic (CEME DOC).

Dades de participació: Un total de 18 persones, 16 dones i 2 homes.

CURS: «ALTRES PARAULES I GESTOS PER CONÈIXER LA REPRESSIÓ DE POSTGUERRA»

Lloc: sala d'actes de la Misericòrdia, Via Roma 1, Palma

Dates: divendres 23 i dissabte 24 d'octubre de 2020

Horari: divendres 23, de les 16 a les 21.30 hores
dissabte 24, de les 9 a les 14.30 hores

Durada: 11 hores

Places: mínim de 15 persones inscrites* i màxim de 40 places. Va tenir preferència la comunitat universitària en actiu i es va reservar places per a exalumnes i altres persones interessades,

seguint estrictament l'ordre d'inscripció. * En cas que no arribi al nombre mínim de places, el curs es podia cancel·lar i es va valorar de proposar-lo per a més endavant. La realització d'aquest curs va quedar subjecte a les condicions derivades de la COVID-19, que podien modificar-ne les activitats i/o les dates, si era necessari.

Aquest curs vol mostrar altres maneres d'acostar-nos a la memòria de la repressió de

postguerra des de l'antropologia social i a partir de testimonis, petits objectes i accions quotidianes que genera i ha conservat gent vençuda anònima.

El curs inclou tres tipus d'activitats:

- 1) **Una exposició**, titulada *Petites coses d'un temps d'espines*, que es va inaugurar el divendres 23 i es va poder visitar fins al 28 de novembre. Varen ser vint grans fotografies d'objectes petits (cartes, dibuixos, fotografies, pedres...) carregats de memòria.
- 2) **Un curs teòric**: «Altres paraules i gestos per conèixer la repressió de postguerra», que va constar de ponències i de la visualització de dos documentals.
- 3) **Un taller pràctic** sobre objectes i documents carregats de memòria. Va ser un taller en què els participants varen veure i tocar documents reals i en varen desentranyar significats concrets i emocionals. L'objectiu principal d'aquesta acció va ser mostrar que les coses petites (objectes petits, documents suposadament intranscendents per la seva quotidianitat, paraules subalternes) i el component emocional va ser matèria diferent, però essencial, per conèixer altres versions ocultes i negades de la repressió de postguerra. Altres objectius varen ser: destacar la importància dels arxius familiars per conèixer memòries negades, conèixer les estratègies que els familiars dels represaliats han seguit per mantenir i activar la memòria del patiment i del dolor, i mostrar com s'exhumen el que anomenam capses de la memòria, unes capses que contenen documents diversos i ocults que allotjaven la memòria privada.

Programa

Reflexions des de l'antropologia social

Dates: divendres 23 i dissabte 24 d'octubre de 2020

Durada: 11 hores presencials

Dates i ubicació	Horari	Activitat	Sessió impartida per
	16 – 16.15 h	Inauguració del curs	
	16.15 – 17.15 h	PONÈNCIA: «Cartas del último día y testamentos emocionales de represaliados»	Julián López García

Divendres, 23 d'octubre de 2020 la Misericòrdia, Via Roma, 1,	17.15 – 18.15 h	PONÈNCIA: «Arxius, memòria i drets humans»	Maria Antònia Oliver
	18.15 – 18.30 h	DESCANS	
	18.30 – 19.30 h	PONÈNCIA: «Cosas que conservaron las mujeres para construir la memoria de la represión»	María García Alonso
	19.30 – 21.30 h	INAUGURACIÓ de l'exposició i visualització del documental que l'introdueix	Jorge Moreno Andrés i representants de diferents institucions i associacions
Dissabte, 24 d'octubre 2020 Via Roma, 1, Palma	9 – 9.30 h	Presentació del grup d'investigació: Mapas de la Memoria	Julián López García, María García Alonso i Jorge Moreno Andrés
	9.30 – 10.30 h	PONÈNCIA: «Llei de memòria i reconeixements democràtics de les Illes Balears»	Margalida Capellà Roig
	10.30 – 11.30 h	PONÈNCIA I DOCUMENTAL: «Ossos que xerren. La fosa dels tres mariandos»	Pedro de Echave
	11.30 – 11.45 h	DESCANS	
	11.45 – 12.15 h	DEBAT SOBRE LES DUES SESSIONS ANTERIORS	
		TALLER: Desentrañando las	

	12.15 – 14.30 h	Pequeñas Cosas	Julián López i Jorge Moreno
--	--------------------	-----------------------	--------------------------------

A qui es va dirigir: a estudiants i professors de la UIB, membres de l'IAI, antropòlegs, historiadors, docents de tots els nivells educatius, investigadors socials, membres d'associacions culturals i socials i totes les persones interessades en la memòria històrica.

Persones responsables:

- **Gonçal López Nadal.** Coordinador del curs. Professor emèrit del Departament d'Economia Aplicada de l'UIB.
- **Cecília Pedret Massanet.** Organitzadora i coordinadora del curs. Vicepresidenta de l'Institut d'Antropologia de les Illes Balears.

Persones convidades:

- Julián López García. Catedràtic d'Antropologia Social i Cultural de la UNED i membre del grup d'investigació Mapas de la Memoria.
- María García Alonso. Professora d'Antropologia Social i Cultural de la UNED i membre del grup d'investigació Mapas de la Memoria.
- Jorge Moreno Andrés. Professor d'Antropologia Social i Cultural de la UNED, membre del grup d'investigació Mapas de la Memoria i comissari de l'exposició *Las pequeñas cosas*.
- Margalida Capellà Roig. Professora de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals de la UIB.
- Maria Antònia Oliver París. Presidenta de l'Associació de Memòria de Mallorca.
- Pedro de Echave. Documentalista de l'Associació de Memòria de Mallorca.

Nom de l'entitat: Institut d'Antropologia de les Illes (IAI), Mapas de Memoria (CIEMEDH-UNED) i Associació de Memòria de Mallorca.

Dades de participació: Un total de 40 persones, 23 dones i 17 homes.

L'ART DE SENSIBILITZAR

Lloc, data, horari i durada

Dijous 5 de novembre de 2020: Ca n'Oleo, de 18.30 a 20 h
(l'exposició es podrà visitar fins al 29/11/2020)

Dijous 12 de novembre de 2020: Posposat a dia 26 de novembre a les 18:30 h Ca n'Oleo.

Dijous 19 de novembre de 2020: CineCiutat, de 19 a 21 h.

[Entrades disponibles.](#)

Dijous 26 de novembre de 2020: Ca n'Oleo, de 18.30 a 19.30 h

Els abusos sexuals contra nins, nines i adolescents és una problemàtica present en la nostra societat. Aquest tipus de maltractament no discrimina gènere, nivell econòmic ni lloc de procedència, i mostra d'això és que actualment un de cada cinc infants és víctima d'abusos abans d'haver complert 18 anys, i solament un de cada deu té coratge per demanar ajuda davant aquests fets.

La Fundació RANA és una entitat balear que des de fa mes de deu anys treballa en la sensibilització, prevenció i atenció terapèutica a víctimes que ara són majors d'edat. La tasca de l'entitat ha passat per molts de trams, però encara ara dedica esforços perquè la problemàtica tingui visibilitat, ja que els falsos mites sobre les situacions abusives i els estigmes referits a la sexualitat fan que aquesta problemàtica ens faci por, parilitzi i ens faci pensar que és impossible que passi al nostre voltant.

Actualment, l'art i tots els seus vessants són elements bàsics per a la societat. La música, la pintura, el cinema, entre moltes altres arts, són essencials en el dia a dia. La unió de tots aquests elements són expressions que criden l'atenció de l'individu i el motiven a pensar i reflexionar. Aprofitant aquest principi, volem crear un espai en què el participant entengui, reflexioni i prengui consciència del seu rol com a protector dels infants i adolescents perquè tinguin una infància i adolescència lliures de maltractaments, i, concretament, netes d'abusos sexuals. Si donam eines d'aprenentatge a la societat, aconseguirem un futur més esperançador i pròsper.

Aquestes activitats es va desenvolupar cada dijous del mes de novembre de 2020 seguint la programació següent:

- **5 de novembre de 2020, de 18.30h a 20 h, a Ca n'Oleo:** benvinguda i inauguració de l'exposició multidisciplinària de SOS Generation i la Fundació RANA, juntament amb la projecció d'un documental explicatiu de l'entitat. Es va fer dos torns de projecció i de visita de l'exposició: un, a les 18.45 h i l'altre, a les 19.30 h. L'exposició es podrà visitar a la sala d'actes de Ca n'Oleo fins al 29 de novembre de 2020.

- **2 de novembre de 2020, de 18.30 a 19.30 h, a Ca n'Oleo:** representació teatral de l'obra *Una història vertadera*, d'Iguana Teatre. Posposat a dia 26 de novembre a les 18:30 h a Ca n'Oleo.
- **19 de novembre de 2020, de 19 a 21 h, al CineCiutat:** projecció de la pel·lícula *No tengas miedo*, de Montxo Armendáriz.
- **26 de novembre de 2020, de 18.30 a 19.30 h, a Ca n'Oleo:** demostració de dansa a càrrec de 9 Espai Escènic i lectura de relats de la recopilació *Antologia Superinfancia*, coordinada per Sílvia M. Díaz.

A qui es va adreçar?: aquesta acció es va adreçar a tota la comunitat universitària i sobretot a les estudiants de graus dels àmbits social i educatiu. L'activitat del 12 de novembre està oberta a tothom, ja que és una obra infantil gràcies a la qual tant els adults com els menors adquireixen grans aprenentatges.

Places: es va respectar els grups que marqui la llei per garantir les mesures de seguretat sanitària de contenció de la pandèmia COVID-19. Tots els actes que varen estar programats a Ca n'Oleo varen tenir una capacitat màxima de 35 persones, i el que es va fer al CineCiutat va poder omplir fins al 50% de cabuda de la sala.

Persona responsable:

Aina Maria Duran Mestre, pedagoga i estudiant de la UIB del Màster d'Intervenció Socioeducativa amb Menors i Famílies. La seva experiència laboral se centra a combatre l'exclusió social i a garantir el benestar de la infància. Actualment, forma part de Fundació RANA.

Persones convidades:

Sílvia M. Díaz, es dedica a la comunicació i a l'escriptura. És la coordinadora del recull *Antologia Superinfancia*.

SOS Generation: agrupació d'artistes mallorquins que treballen per donar visibilitat i suport a problemàtiques socials i ambientals. L'equip està format per:

Joan Vidal: edició del documental i muntatge visual

Maria Gelabert: dansa i poesia

Marcos Torrandell: escultor i creatiu

Marina Ramos: joieria artística

Llorenç Garrit: pintor i creatiu

Eva Rubio: ceramista

Aina Cañellas: fotografia artística

Iguana Teatre: companyia de producció i distribució d'espectacles que treballa per oferir un teatre de qualitat al gran públic

CineCiutat: cinema i espai cultural

9 Espai Escènic: escola de dansa clàssica, contemporània i espai de creació artística

Dades de participació: Un total de 20 persones, 13 dones i 7 homes.

QUÈ MENGEN LES LARVES DE TONYINA? ASPECTES PER MILLORAR LA GESTIÓ MARINA I PESQUERA DE LA MEDITERRÀNIA I L'ATLÀNTIC

Presentació del vídeo *De las bacterias al atún: como los microbios hacen posible la vida en el mar*

Lloc: Aplicació Zoom.

Dia: 24 de novembre de 2020

Hora: 11.10 hores

Durada: 1 hora

L'acció va consistir en la presentació del vídeo de divulgació *De las bacterias al atún: como los microbios hacen posible la vida en el mar*. Catalina Mena, científica, i Hannah Bonner, divulgadora i il·lustradora, varen explicar de manera didàctica i entenedora la tesi doctoral de Catalina Mena, titulada *Microbial communities across the oligotrophic western Mediterranean Sea: spatial and temporal dynamics*. El material didàctic va mostrar la gran importància ecològica dels bacteris. A l'actualitat, les diferents espècies de tonyines són considerades una de les fonts de proteïna animal principals al món. Malgrat la seva importància econòmica i ecològica, encara es desconeixen els mecanismes que en sustenten la xarxa tròfica o alimentària i molts aspectes de la seva biologia i ecologia, com, per exemple, la relació entre bacteris i tonyines.

Hi ha molts estudis que s'han centrat a investigar la distribució i biologia de diferents poblacions d'espècies. Aquest estudi volia enllaçar totes les espècies que conformen l'ecosistema a través de la seva relació tròfica, dedicant un especial interès a la comunitat planctònica, que és la que sustenta la resta de la cadena alimentària. Això permet predir amb precisió canvis que poden ocórrer en els nivells tròfics superiors. L'acció es va englobar en la plataforma de difusió científica Planet Tuna, que pretenia ampliar els coneixements sobre la família de les tonyines i sensibilitzar el públic sobre la interconnexió dels sistemes oceànics dels quals forma part la tonyina.

Membres de l'equip: Catalina Mena, Patricia Reglero, Hannah Bonner, Nona Sheila Agawin, Lluís Fernández, Flavia Gargiulo i Anna Aguiló.

Producció: Planeta Tuna

Persona responsable

Catalina Mena Oliver, llicenciada en Biologia a la Universitat de les Illes Balears, on també va fer el màster en Ecologia Marina. El projecte de màster, realitzat al Centre Oceanogràfic de les Balears (COB-IEO), es va centrar en la distribució de les comunitats de fitoplàncton i la seva relació amb els processos de mesoescala. Va obtenir una beca predoctoral del Govern de les Illes Balears i ara just ha acabat la tesi doctoral al COB-IEO, dedicada al funcionament de les comunitats microbianes i al seu paper en els ecosistemes.

Persones convidades a la presentació:

Hannah Bonner, il·lustradora, divulgadora de ciències naturals i sostenibilitat, i membre de Planet Tuna. Ha creat dibuixos per a materials educatius per a l'Institut Espanyol d'Oceanografia, per a activitats relacionades amb els documentals de la sèrie Nova, per a un diccionari de ciències per a nens (Escolàstica Science Diccionari), per al Museu d'Història Natural de Hèlsinki, per a la Universitat de Berkeley, etc. Com a autora i il·lustradora, té publicats quatre llibres de paleontologia per a nens amb National Geographic Children's Books. També és autora d'*Evolution!*, un joc de taula creat en col·laboració amb científics del museu d'Història Natural de Washington.

Repercusió: l'audiovisual compte actualment amb 43 reproduccions al Canal de Youtube de la UIB. Varen participar a la presentació 60 persones (39 dones i 21 homes).

Despesa executada: 3.000 euros.

CURS: EXPRESSIÓ ARTÍSTICA I GÈNERE. EINES CREATIVES PER A LA COEDUCACIÓ

En aquesta formació es van analitzar les construccions socials de gènere i les diferents formes d'expressió artística que permeten visibilitzar les opressions que generen i alhora crear relats alternatius que promoguin l'equitat entre sexes i la diversitat d'identitats. Les persones participants van adquirir eines pedagògiques creatives per a la coeducació, aplicables a qualsevol àmbit de la tasca docent i artística.

Dades generals

Dates: dies 3, 10, 17, 24 i 31 de maig de 2021

Durada: 15 hores

Horari: de 17 a 20 hores

Lloc: pendent de confirmar

Places disponibles: 16 places cobertes (per motius derivats de la COVID-19 aquest curs es va realitzar exclusivament en el marc de l'assignatura 22116 - Educació Artística: Plàstica i Visual. Didàctica a l'Escola Primària. (Eivissa). -Grau de Primària)

S'hi varen tractar els continguts interrelacionats següents:

- Els estereotips de gènere i la seva influència en les diferents esferes de la nostra vida social
- La construcció de les identitats de gènere. Identitat sexual. Construcció de la masculinitat i la feminitat hegemòniques
- Les violències masclistes. La colonització del cos de la dona i la cosificació de la dona; la concepció patriarcal de l'amor i la sexualitat. Dels cànons de bellesa i la maternitat obligada a l'assetjament quotidià i les agressions sexuals
- Diversitat sexual i llibertat *versus* binarisme i patriarcat
- L'androcentrisme i la invisibilització de les dones en l'art

Aquests continguts treballats fonamentalment a partir d'activitats pràctiques que estimulin el pensament crític i la creativitat de l'alumnat a través de l'experimentació amb diferents eines artístiques: creació d'escenes teatrals i interpretacions, escriptura, música, dibuix, fotografia i audiovisuals, debat i diàleg intergenèric, dinàmiques interactives i tècniques pròpies del teatre de l'oprimit (arsenal de jocs del teatre de l'oprimit, teatre imatge, teatre fòrum i estètica de l'oprimit). Paral·lelament, es varen explorar la manera com diferents artistes contemporànies han tractat aquestes temàtiques a través de la seva obra plàstica, visual i/o interpretativa. Totes aquestes vies d'expressió artística varen ser un canal per a la reflexió i la creació col·lectives al voltant de la construcció social del gènere. Així, les persones participants van tenir l'oportunitat de generar petites obres d'art que mostrin diferents opressions i violències sexistes o bé que incitessin a la construcció de relats alternatius més oberts a la diversitat i basats en la no-discriminació.

El curs es va dirigir específicament a l'alumnat de l'assignatura Educació Artística: Plàstica i Visual. Didàctica en l'Escola Primària, del Grau d'Educació Primària, tot i que es va obrir a altres persones interessades fins a cobrir totes les places, especialment recomanat per a: alumnat i professionals d'educació primària, educació infantil, educació social, alumnat del Màster Universitari de Formació del Professorat, dinamitzadors d'activitats culturals i artístiques, professors de teatre, etc.

Persona responsable de l'acció Daniel Castilla Núñez

Professorat / persones expertes convidades: Beatriz de Astorza Vergara, de l'entitat El Xiringuito Teatre i Comunitat.

Participació: es varen inscriure 16 persones (15 dones i 1 home) de les quals 13 varen tenir dret a certificat de participació.

Despesa executada: 1.125 euros.

Dades de participació: Un total de 15 persones, 14 dones i 1 home.

¿ QUÉ HAY ENTRE ESOS CARTONES?

La realitat social a les Illes, amb un mercat d'habitatge (compra, venda i lloguer) despietat i sense ànima, ens mostra que 218 persones pernocten al carrer un dia qualsevol (207 a Palma), una xifra que no deixa de pujar des que l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) n'elabora censos.

Aquest experiment social mostra com normalitzam un fenomen cruel com que hi hagi persones que no tenen una llar. Ignorar la pobresa i l'absència dels drets més radicals és contrari als valors socials i ciutadans, i sobretot a l'educació. I tu? Hauries passat de llarg?

L'acció va consistir en una performance en punts estratègics dels edificis Ramon Llull, Guillem Cifre de Colonya i Gaspar Melchor de Jovellanos amb la finalitat de veure les reaccions dels membres de la comunitat universitària (PAS, PDI i alumnat) davant una persona ajaguda entre cartons. La finalitat va ser despertar consciències i veure la reacció que tenim en trobar una persona entre cartons en un lloc, allunyat de la ciutat, on es divulguen i s'imparteixen pensaments i coneixements socials, jurídics, sanitaris..., que totes les ètiques professionals reflecteixen però que, després, ens costa posar en pràctica amb persones en situació d'exclusió. A més, s'ha cercat la catarsi i les

expectatives de l'alumnat universitari que creuen que mai no podran arribar a una situació d'aquest tipus pel simple fet de poder cursar uns estudis de grau superior.

Audiviosual complet: *¿Qué hay entre esos cartones?*

Versió curta: *¿Dónde se quedan?*

Versió curta: Invisibilidad

A qui es va adreçar? A tothom, en especial, a la comunitat universitària.

Persona responsable: Alfonso López Bermúdez. Graduat en Treball Social (UIB, 2016). Màster en Intervenció Social amb Menors i Família (UIB, 2017). Professor ajudant, Departament de Filosofia i Treball Social. Universitat de les Illes Balears.

Entitat col·laboradora: Projecte Socioeducatiu Naüm

Membres de l'equip:	Alfonso López Bermúdez Fernanda Caro Blanco
Producció:	Pau Visuals
Col·laboradors/es:	Pau Oliver Bosch Beatriz Mandilego Pick Olga del Río Ávila Josefina Gil Colom Marina Rodríguez Morro Richard Cerrato Rodríguez Melani López Romero Antònia Regis Perelló

Dades d'assistència: El total de les persones que varen veure el vídeo durant aquestes classes va ser de 206 persones, 183 dones i 23 homes

[XVI Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per al desenvolupament per a una ciutadania global-Segon termini.](#)

Es varen concedir a data 25 de setembre del 2020 per un import total 18.430 euros per impulsar vuit (8) accions executades per vint-i-tres (23) membres de la comunitat universitària, de nou (9) departaments i estudis diferents, amb la col·laboració de cinc (5) entitats de les Illes Balears, així com apareix a la taula resum:

Títol de l'acció	Persona responsable i departament	Vinculació amb la UIB	Línia estratègica¹	Acció tipus²	Ajut concedit
Llibre. <i>COVID-19, turisme i crisi. Anàlisi i reflexions des del confinament.</i>	Ivan Murray Mas, Departament de Geografia	PDI	III	C	3.000 euros
Teatre. «L'art de sensibilitzar».	Aina Maria Duran Mestre, màster en Intervenció Socioeducativa en Menors i Famílies	Alumnes	II	B/C	2.030 euros
Curs. «Igualtat i polítiques públiques: com mesurar l'impacte de gènere?»	Valentina Milano, Departament de Dret Públic	PDI	II	A	2.350 euros
Jornades. «Escola descolonial II. Cossos i territoris en disputa. Una mirada descolonial al coronavirus».	David Abril Hervàs, Departament de Filosofia i Treball Social	PDI	II	A	2.770 euros
Jornades. «El acuerdo de paz en Colombia:	Gleydi Leonor García Leal,	Alumnes	I	B	1.090 euros

tensiones y desafíos».	doctorat Estudis Interdisciplinaris de Gènere				
Taller. «Laboratori de teatre de les oprimides II. Pedagogies queer».	Paloma Martín Martín, Departament de Filosofia i Treball Social	PDI	II	A/C	2.660 euros
Curs. «Fam O. Antropologia (es) de desenvolupament i l'Agenda 2030».	Alexandre Nicolàs Miquel Novajra, Departament de Filosofia i Treball Social	PDI	II	A	2.280 euros
Exposició. «Petites coses d'un temps d'espines»	Gonçal Artur López Nadal, Departament d'Economia Aplicada	PDI	II	C	2.250 euros

¹ Línies estratègiques: (I) Moviments migratoris; (II) Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030; (III) Sostenibilitat ecològica i salut.

² Acció tipus: (A) Accions d'educació i/o formació de més de 10 hores de durada; (B) Accions d'educació i/o formació de menys de 10 hores de durada; (C) Materials didàctics.

EXPOSICIÓ: PETITES COSES D'UN TEMPS D'ESPINES

Lloc: La Misericòrdia, Palma

Dates: del 23 d'octubre al 28 de novembre de 2020

Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 21 h; dissabte, de 9 a 14 h

Inauguració en el curs. «Altres paraules i gestos per conèixer la repressió de postguerra. Reflexions des de l'antropologia social», divendres 23 d'octubre, a les 19.30 h.

La realització d'aquest curs va quedar subjecta a les condicions derivades de la COVID-19, que podien modificar-ne les activitats i/o les dates, si fos necessari.

Aquesta exposició va formar part del curs «Altres paraules i gestos per conèixer la repressió de postguerra. Reflexions des de l'antropologia social». Va estar formada per fotografies de gran format de petits objectes (cartes, dibuixos, fotografies, pedres...) i d'objectes cedits per famílies carregats de memòria. L'exposició forma part de l'exposició itinerant *Las pequeñas cosas*, organitzada pel grup d'investigació Mapas de la Memoria (CEIMEDH-UNED), que ja ha estat exhibida a algunes ciutats espanyoles. Aquesta exposició és una mostra d'alguns dels objectes, documents, cartes o fotografies, és a dir, petites coses, que poden semblar insignificants, però que representen la forma exacta en què la memòria es va poder materialitzar. Una memòria perseguida i silenciada pel franquisme, que va haver de cercar en la societat un lloc per poder sobreviure. Els llocs ocupats per aquests objectes han estat llocs de memòria, però també espais de resistència quotidiana i d'esperança. En alguns casos, foren custodiats per dones, que els varen amagar als llocs més profunds de ca seva, els records més valuosos per conservar la memòria que els volia fer desaparèixer. Les arrugues, les costures o el desgast que tenen tots són la mostra de la manera com els objectes cobren vida i es vinculen emocionalment a qui els ha custodiat. Altres vegades, els objectes que recullen aquest tipus de memòria són als expedients personals d'arxius de repressió. Aquesta exposició vol ser un viatge per aquella materialitat, per aquells records, per aquells llocs. L'exposició proposa un recorregut per dormitoris, sales, butxaques o carteres, però també per registres civils i arxius penitenciaris o militars que han mantingut ocults petits missatges i objectes que ens permeten tenir la versió dels vençuts. Els records de tots ells s'han mantingut vius en aquestes petites coses.

A qui es va dirigir: a la comunitat universitària de la UIB, membres de l'IAI, antropòlegs, historiadors, professors de tots els nivells educatius, investigadors socials, membres d'associacions culturals i socials, i totes les persones interessades en la memòria històrica. A tota la societat de les Illes Balears, en general.

Persones responsables: Gonçal López Nadal (UIB), Cecília Pedret Massanet (IAI), Jorge Moreno Andrés (CEIMEDH-UNED)

Entitats col·laboradores: Institut d'Antropologia de les Illes Balears (IAI), Mapas de Memoria (CEIMEDH-UNED) i Associació de Memòria de Mallorca.

CURS. «FAM 0. ANTROPOLOGIA(ES) DE DESENVOLUPAMENT I L'AGENDA 2030»

Lloc: En línia, a través de l'aplicació Zoom

Data: del 9 a l'11 de novembre de 2020.

Horari: de 16:30 a 20:30 hores

Durada: 15 hores

La realització d'aquest curs va quedar subjecte a les condicions derivades de la COVID-19, que poden modificar-ne les activitats i/o les dates, si és necessari.

Més de 800 milions de persones pateixen desnutrició en el món i, d'aquestes, 150 milions tenen menys de cinc anys. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) cerquen posar fi a totes les manifestacions de fam i desnutrició l'any 2030, i vetllar per l'accés de totes les persones, especialment dels infants, a una alimentació suficient i nutritiva durant tot l'any. L'ODS 1 Fi de la pobresa i l'ODS 2 Fam zero, obrin la llista de les metes de l'Agenda 2030. En aquest context, s'han dissenyat accions i intervencions des d'enfocaments i estratègies multisectorials.

L'activitat formativa que oferim va incloure activitats varies: ponències, debats, una taula rodona i la projecció d'un documental, i s'emmarca en les accions de comunicació i difusió de l'Agenda 2030, abordant de manera específica l'ODS 2 Fam Zero per aprofundir en el paper de l'antropologia i dels elements culturals en les accions de cooperació al desenvolupament relacionades.

El curs va oferir una visió àmplia i enriquidora del paper que tenen les eines etnogràfiques per al diagnòstic, la comunicació social i les accions propositives en el context de la cooperació al desenvolupament facilitant la possibilitat de conèixer treballs etnogràfics, sobretot de l'àrea centreamericana, i abordant el valor de la feina de professionals de l'antropologia i de l'etnografia. Per això, varen impartir la formació persones expertes locals, nacionals i estrangeres sobre aquesta qüestió, tant de l'àmbit universitari com del de les ONG mitjançant els debats i l'intercanvi d'experiències i de coneixements de les persones participants.

Les intencions del curs van ser:

- Debatre sobre el problema de la fam i la desnutrició al món mitjançant la descripció del paper de l'antropologia en les anàlisis i propostes intervencionistes del desenvolupisme.
- Conèixer treballs i intervencions concretes relacionats amb la lluita contra la fam, i fer difusió de l'Agenda 2030.
- Oferir un espai de discussió sobre el paper de la investigació social, especialment de l'antropologia, en el context de la cooperació al desenvolupament. Massa

sovint, el perfil professional de la cooperació es limita a l' economia, enginyeria, agrònoma, medicina o nutrició, i es tendeix a subestimar el paper que hi pot tenir la cultura i les seves expertes, les antropòlegues.

- Donar a conèixer i posar a l'abast les eines etnogràfiques per al diagnòstic, la comunicació social i les accions propositives en el context de la cooperació al desenvolupament.

Programa

Dilluns, 9 de novembre, de 16:30 a 20.30 h

Presentació del curs

Ponència: «La etnografia como herramienta de evaluación y generación de evidencias en cooperación. Usos, alcances y limitaciones», a càrrec de Lorenzo Mariano Juárez

Ponència: «Antropología de las élites: la toma de decisiones en la cultura de los planificadores», a càrrec de Miguel Ángel García Arias

Preguntes i debat

Dimarts, 10 de novembre, de 16.30 a 20.30 h

Ponència: «La doble carga de malnutrición y la comida chatarra: una etnografia de Guatemala», a càrrec de David Conde Caballero

Ponència: «Las voces del hambre: midiendo experiencias de inseguridad alimentaria», a càrrec d'Hugo Melgar-Quiñonez

Projecció del documental *Cooperantes* (2008)

Dimecres, 11 de novembre, de 16.30 a 20.30 h

Ponència: «L'agroecologia com a eina de la sostenibilitat local i de la sobirania», a càrrec de Margalida Mulet Pascual

Taula rodona: «Etnografia alimentària centreamericana», a càrrec de Borja Rivero Jiménez, Luis López-Lago Ortiz i Cecília Pedret Massanet

Clausura del curs

Dates: del 9 al 11 de novembre de 2020 (15 h presencials)Lloc:

Ca n'Oleo i en línia

Dilluns	Horari	Activitat
	16:30 - 16:45 h	Presentació del curs
	16:45 - 18:00 h	Ponència: «La etnografia como herramienta de evaluación y generación de evidencias en cooperación. Usos, alcances y limitaciones», a càrrec de Lorenzo Mariano Juárez (Universitat Extremadura)

09.11.2020	18:00 – 18:30 h	Preguntes i debat
	18:30 – 18:45 h	Descans
	18:45 – 20:00 h	Ponència: «Antropología de las élites: la toma de decisiones en la cultura de los planificadores», a càrrec de Miguel Ángel García Arias (director regional per l'ACH).
	20:00 – 20:30 h	Preguntes i debat
Dimarts		
10.11.2020	16:30 - 17:30 h	Ponència: «La doble carga de malnutrición y la comida chatarra: una etnografía de Guatemala», a càrrec de David Conde Caballero (Universitat Extremadura)
	17:30 - 18:30 h	Ponència: «Las voces del hambre: midiendo experiencias de inseguridad alimentaria», a càrrec d'Hugo Melgar-Quíñonez (director de l'Institut McGill per a la Seguretat Alimentària Mundial. MacDonald Campus, Universitat McGill)
	18:30 – 19:00 h	Preguntes i debat
	19:00 – 19:15 h	Descans
	19:15 – 20:30 h	Projecció del documental <i>Cooperantes</i> (2008)
Dimecres		
11.11.2020	16:30 - 17:45 h	Ponència: «L'agroecologia com a eina de la sostenibilitat local i de la sobirania», a càrrec de Margalida Mulet Pascual (tècnica de cooperació internacional i sensibilització CERAI - Illes Balears, i membre de l'Observatori de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona)
	17:45 - 18:00 h	Preguntes i debat
	18:00 – 18:15 h	Descans
	18:15 – 19:45 h	Taula rodona: «Etnografia alimentària centreamericana», a càrrec de Borja Rivero Jiménez (personal científic investigador de la Universitat d'Extremadura), Luis López-Lago Ortiz (personal científic investigador de la Universitat d'Extremadura) i Cecília Pedret Massanet (vicepresidenta de l'Institut d'Antropologia de les Illes Balears)
	19:45 – 20:15 h	Debat
	20:15 – 20:30 h	Clausura del curs

A qui es va adreçar? A alumnes de la UIB, PDI, PAS, investigadores socials, antropòlegues, treballadores socials, educadores socials, historiadors, docents, persones lligades a la cooperació internacional i al voluntariat, membres de l'IAI, membres d'ONG i d'associacions socials i culturals.

Places: mínim de 15 persones inscrites* i màxim de 50 places en línia. Va tenir preferència la comunitat universitària en actiu i es reservaran places per a exalumnes i altres persones interessades, seguint estrictament l'ordre d'inscripció.
* En cas que no arribés al nombre mínim de places, el curs es cancel·larà i es valorarà de proposar-lo per a més endavant.

Responsables del curs: Alexandre Miquel Novajra (UIB) i Cecília Pedret Massanet (IAI)

Persones convidades:

Lorenzo Mariano Juárez, Universitat d'Extremadura

David Conde Caballero, Universitat d'Extremadura

Miguel Ángel García Arias, director regional per l'Amèrica Central d'Acción Contra el Hambre (ACH)

Hugo Melgar-Quiñonez, director de l'Institut McGill per a la Seguretat Alimentària Mundial. MacDonald Campus, Universitat McGill

Margalida Mulet Pascual, tècnica de cooperació internacional i sensibilització CERAI - Illes Balears, i membre de l'Observatori de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona

Borja Rivero Jiménez, personal científic investigador de la Universitat d'Extremadura

Luis López-Lago Ortiz, personal científic investigador de la Universitat d'Extremadura

Cecília Pedret Massanet, vicepresidenta de l'Institut d'Antropologia de les Illes Balears (IAI)

Entitats col·laborades: Institut d'Antropologia de les Illes Balears (IAI) i Grup Interdisciplinari Societat, Cultura i Salut (UEx)

Dades de participació: Un total de 8 persones, 2 dones i 6 homes.

TEATRE. L'ART DE SENSIBILITZAR

Lloc, data, horari i durada

Dijous 5 de novembre de 2020: Ca n'Oleo, de 18.30 a 20 h
(l'exposició es podrà visitar fins al 29/11/2020)

Dijous 12 de novembre de 2020: Posposat a dia 26 de novembre a les 18:30 h Ca n'Oleo.

Dijous 19 de novembre de 2020: CineCiutat, de 19 a 21 h.

[Entrades disponibles.](#)

Dijous 26 de novembre de 2020: Ca n'Oleo, de 18.30 a 19.30 h

Els abusos sexuals contra nins, nines i adolescents és una problemàtica present en la nostra societat. Aquest tipus de maltractament no discrimina gènere, nivell econòmic ni lloc de procedència, i mostra d'això és que actualment un de cada cinc infants és víctima d'abusos abans d'haver complert 18 anys, i solament un de cada deu té coratge per demanar ajuda davant aquests fets.

La Fundació RANA és una entitat balear que des de fa mes de deu anys treballa en la sensibilització, prevenció i atenció terapèutica a víctimes que ara són majors d'edat. La tasca de l'entitat ha passat per molts de trams, però encara ara dedica esforços perquè la problemàtica tingui visibilitat, ja que els falsos mites sobre les situacions abusives i els estigmes referits a la sexualitat fan que aquesta problemàtica ens faci por, parilitzi i ens faci pensar que és impossible que passi al nostre voltant.

Actualment, l'art i tots els seus vessants són elements bàsics per a la societat. La música, la pintura, el cinema, entre moltes altres arts, són essencials en el dia a dia. La unió de tots aquests elements són expressions que criden l'atenció de l'individu i el motiven a pensar i reflexionar. Aprofitant aquest principi, volem crear un espai en què el participant entengui, reflexioni i prengui consciència del seu rol com a protector dels infants i adolescents perquè tinguin una infància i adolescència lliures de maltractaments, i, concretament, netes d'abusos sexuals. Si donam eines d'aprenentatge a la societat, aconseguirem un futur més esperançador i pròsper.

Aquestes activitats es van desenvolupar cada dijous del mes de novembre de 2020 seguint la programació següent:

- **5 de novembre de 2020, de 18.30h a 20 h, a Ca n'Oleo:** benvinguda i inauguració de l'exposició multidisciplinària de SOS Generation i la Fundació RANA, juntament amb la projecció d'un documental explicatiu de l'entitat. Es van fer dos torns de projecció i de visita de l'exposició: un, a les 18.45 h i l'altre, a les 19.30 h. L'exposició es va poder visitar a la sala d'actes de Ca n'Oleo fins al 29 de novembre de 2020.

- **12 de novembre de 2020, de 18.30 a 19.30 h, a Ca n'Oleo:** representació teatral de l'obra *Una història vertadera*, d'Iguana Teatre. Posposat a dia 26 de novembre a les 18:30 h a Ca n'Oleo.

Dades de participació: Total 22 persones, 15 dones i 7 homes. En aquestes xifres li hem d'afegir unes 30 persones aproximadament que varen seguir la representació per "Direct" d'Instagram, pel tema de les restriccions i mesures de la Covid-19.

- **19 de novembre de 2020, de 19 a 21 h, al CineCiutat:** projecció de la pel·lícula *No tengas miedo*, de Montxo Armendáriz. [Entrades disponibles.](#)
- **26 de novembre de 2020, de 18.30 a 19.30 h, a Ca n'Oleo:** demostració de dansa a càrrec de 9 Espai Escènic i lectura de relats de la recopilació *Antologia Superinfancia*, coordinada per Sílvia M. Díaz.

Persones convidades:

Sílvia M. Díaz, es dedica a la comunicació i a l'escriptura. És la coordinadora del recull *Antologia Superinfancia*.

SOS Generation: agrupació d'artistes mallorquins que treballen per donar visibilitat i suport a problemàtiques socials i ambientals.

L'equip està format per:

Joan Vidal: edició del documental i muntatge visual

Maria Gelabert: dansa i poesia

Marcos Torrandell: escultor i creatiu

Marina Ramos: joieria artística

Llorenç Garrit: pintor i creatiu

Eva Rubio: ceramista

Aina Cañellas: fotografia artística

Iguana Teatre: companyia de producció i distribució d'espectacles que treballa per oferir un teatre de qualitat al gran públic

CineCiutat: cinema i espai cultural

9 Espai Escènic: escola de dansa clàssica, contemporània i espai de creació artística

Dades de participació a les activitats en general: La situació sanitària i totes les restriccions per frenar la Covid-19 han jugat en contra nostra a l'hora d'assignar un nombre de places per els assistents de les accions. Per això hem estat molt actives a les xarxes socials que han tingut molta repercussió.

CURS «IGUALTAT I POLÍTIQUES: COM MESURAR L'IMPACTE DE GÈNERE?»

Lloc: En línia, a través de l'aplicació Zoom.

Dates: 27 i 28 de gener, i 4 i 5 de febrer de 2021

Horari: 27 de gener, de 16 a 19 hores, i 28 de gener i 4 i 5 de febrer de 16 a 20 hores

Durada: 15 hores

El Laboratori Interdisciplinari de Drets i Llibertats de la UIB (LIDIB: lidib.uib.cat), va organitzar aquest curs per formar l'alumnat i altres col·lectius interessats en la realització dels informes d'impacte de gènere de les polítiques públiques com a eina fonamental per promocionar la igualtat de gènere en la nostra societat. La idea era poder formar persones que puguin realitzar aquests informes per a l'Administració, principalment municipal i autonòmica, pal·liant així a la manca de persones capacitades per dur a terme aquesta tasca a les Illes Balears. L'objectiu final va ser poder aconseguir l'efectiva incorporació dels objectius d'igualtat en les polítiques públiques, un objectiu fonamental i d'obligat compliment. Després d'una sessió introductòria, de caràcter més teòric.

Programa

Les sessions següents es desenvoluparan seguint una metodologia eminentment pràctica. El programa comptava de 4 sessions:

Sessió 1. Marc conceptual i normatiu de la igualtat de gènere en els àmbits internacional, nacional i autonòmic. Dra. Margalida Capellà i Roig i Dra. Maria Ballester Cardell. 27 de gener, de 16 a 19 h.

- Marc conceptual i normatiu internacional i europeu
- Marc conceptual i normatiu nacional i autonòmic

Sessió 2. Informes sobre l'impacte de gènere de les disposicions de caràcter normatiu. Dra. Mònica Gelambí Torrell. 28 de gener, de 16 a 20 h.

- Conceptes clau i procediments per analitzar l'impacte de gènere en disposicions de caràcter normatiu.
- L'informe d'impacte de gènere: estructura i contingut. Exemples concrets de bones i males pràctiques en la redacció d'informes.
- Exercici pràctic: elaborar una part d'un informe d'impacte de gènere d'una disposició normativa.

Sessió 3. Gènere i pressuposts: com elaborar els informes d'impacte de gènere d'uns pressuposts? Sra. María Concepción Torres Díaz. 4 de febrer, de 16 a 20 h.

- Conceptes clau i procediments per analitzar l'impacte de gènere en els pressuposts.
- L'informe d'impacte de gènere: estructura i contingut. Exemples concrets de bones i males pràctiques en la redacció d'informes.
- Exercici pràctic: analitzar l'impacte de gènere d'uns pressuposts.

Sessió 4. Gènere i cooperació per al desenvolupament: com elaborar i avaluar projectes de cooperació amb perspectiva de gènere? Sra. Yenifer García Calatayud. 5 de febrer, de 16 a 20 h.

- Conceptes clau i procediment d'elaboració de projectes de cooperació per al desenvolupament amb perspectiva de gènere.
- Estudi de projectes concrets que incorporen la perspectiva de gènere.
- Exercici pràctic: avaluar projectes de cooperació des d'una perspectiva de gènere.

El curs es va dirigir a l'alumnat de la UIB, al PDI, personal tècnic de l'Administració autonòmica i local, personal tècnic d'entitats lligades a la cooperació internacional, i a qualsevol altra persona que vulgui formar-se en aquest àmbit.

Persona responsable: Dra. Valentina Milano, professora de Dret Internacional Públic i secretària del LIDIB, UIB.

Persones convidades:

- **Dra. Margalida Capellà i Roig**, professora de Dret Internacional Públic i directora del LIDIB, UIB.
- **Dra. Maria Ballester Cardell**, professora de Dret Constitucional i subdirectora del LIDIB, UIB.
- **Dra. Mònica Gelambí Torrell**, especialista en polítiques d'igualtat de gènere, Atena Gender Consulting, Tarragona.
- **Sra. María Concepción Torres Díaz**, professora a la Universitat d'Alacant i advocada especialista en gènere.
- **Sra. Yenifer García Calatayud**, experta en gènere i cooperació de Hegoa, Institut d'Estudis sobre Desenvolupament i Cooperació Internacional, Universitat del País Basc/Euskal Herriko Unibertsitatea.

Dades de participació: Un total de 36 persones, 32 dones i 4 homes.

JORNADES: COSSOS I TERRITORIS EN DISPUTA. UNA MIRADA DECOLONIAL AL CORONAVIRUS.(II ESCOLA DECOLONIAL)

Lloc: en línia

Dates: del 15 al 19 de febrer de 2021

Horari: dilluns, dimarts i dimecres de 16 a 20 hores. Dijous de 10.30 a 14.30 hores i de 16 a 20 hores. Divendres de 10.30 a 14.30 hores i de 16 a 19 hores.

Durada: 30 hores

Segona edició de l'Escola Decolonial, amb la qual volíem abordar el fenomen de la pandèmia del coronavirus des d'una perspectiva interdisciplinària de ciències socials i humanes, crítica amb la producció eurocèntrica i heteropatriarcal. Vàrem cercar col·lectivament pistes per a una sortida més humanitzada a la crisi sistèmica i multidimensional, i vàrem situar la importància dels cossos i els territoris tant en l'expressió de les violències com en les formes de resistència i contrahegemonia.

Objectius:

- Problematitzar el lloc que ocupa la reflexió sobre raça, classe, gènere i les seves interseccionalitats en la contribució al debat contemporani sobre identitats, diversitats i interculturalitats.
- Problematitzar la centralitat dels cossos i dels territoris (físics, simbòlics i afectius) tant en la consolidació de les violències i les exclusions de classe, raça i gènere, com en l'exercici de formes de resistència i contrahegemonia.

Dilluns 15 de febrer de 16 a 20 hores:

Diàleg: Imaginaris colonials en els discursos sobre la COVID-19. Abordatge del marc teòric i eixos d'acció (a càrrec d'Antoni Aguiló, Maria Gómez-Garrido i David Abril)

Taula rodona: Impactes socials i relacionals de la pandèmia (moderadora: Maria Antònia Carbonero)

Dimarts i dimecres de 16 a 20 hores i dijous de 10.30 a 14.30 hores: **Seminari «Per una poètica eròtica de la relació en temps de COVID-19»**, a càrrec de Karina Bidaseca.

Mòdul 1: Ana Mendieta. Respiració de l'herba / batec de la terra

La fusió orgàsmica entre el cos i el paisatge és estimulada per un batec de la terra que es mostra a «Respiración del pasto». Es pot percebre un moviment sísmic subterrani

que ens sacseja i envaeix; un batec panteixant que s'exacerba tallant la nostra respiració. El seu cos, les seves escriptures performàtiques al mar, les seves «Siluetas», vagines que resignifiquen l'art rupestre —talladas en pedra calcària a les coves de les Escaleras de Jaruco, a l'Havana, Cuba—, conformen un arxiu viu que desplega noves «poètiques eròtiques de la Relació» (Bidaseca, 2020). Conversarem amb Ana Mendieta a través de la lectura de la seva obra: «Serie Siluetas»; «Ocean Bird»; «Nuestra Menstruación», entre altres.

Mòdul 2: Sigarit Landau i Emily Jacir. Cicatriu colonial

En aquest mòdul s'aborda la pell i l'esquinçament de la «cicatriu colonial» a partir de l'obra de dues artistes d'un costat i l'altre del mur: la palestina a la diàspora Emily Jacir, qui amb la seva tècnica de pantalles dividides i imatges dobles ens permet inferir l'escissió d'aquesta ferida colonial encara latent, i l'artista israeliana Sigalit Landau, autora d'una obra, «Hula Barbed» (2016), que expressa en l'esquinçament de la seva pell pel frec del filferro de pues una metàfora d'aquesta cicatriu, en aquests temps de confinaments mundials i d'«apartheidització del món».

Mòdul 3: Audre Lorde. Por una poética erótica de la relación

El poder eròtic fou definit per l'afrofeminista Audre Lorde com el que pot expandir aquests límits imposats per l'ordre de dominació: «el pont que connecta l'espiritual i el polític és precisament l'eròtic, el sensual, aquelles expressions físiques, emocionals i psicològiques del més profund, poderós i ric del nostre interior, allò que compartim: la passió de l'amor en el seu sentit més profund», en les seves paraules. Treballarem amb poesia i assaigs de l'autora.

Dijous 18 de febrer de 16 a 20 hores i divendres 19 de febrer de 10.30 a 14.30 hores: **Taller «Solidaritat i resistència. Dislocacions i desplaçaments», a càrrec d'Andrea Beltramo**

La proposta va sorgir de la pregunta per l'impacte que la conjuntura actual deixa en l'experiència de les persones, la impremta en els cossos i les narratives de la memòria més recent. S'inscriu en les pràctiques artístiques contemporànies a partir de l'activació del dispositiu "Dislocaciones, desplazamientos", material realitzar en el marc de la quinta edició de la Residència artística Barda del Desierto (Río Negro, Patagonia Argentina). Aquest taller va proposar reconèixer narratives i experiències de cuidats, solidaritat, suport mutu i resistència actualitzades per la conjuntura de la pandèmia del coronavirus. Posa l'accent en l'experiència personal, compartida i col·lectiva. El marc teòric va ser el de les estètiques decolonials, la revisió de la noció d'arxiu i una aproximació al concepte de "colonialidad del ver" (Barriandos 2011). Com a repte de l'intercanvi, es va realitzar l'edició d'un material descarregable amb les produccions durant el temps del taller.

Sobre Barda del Desierto: <https://bardadeldesierto.org/>
Dispositiu d'educació mitjançant l'art: <https://bit.ly/2zvDtGH>

Compartir una trobada de formació, reflexió i aprenentatge sobre l'art en un territori com exercici d'escolta i intercanvi de sabers permet desenvolupar un sentit estètic, crític, analític i ètic de les relacions i emocions entre les persones. Treballar des de l'intercanvi col·lectiu permetrà reconèixer encerts i dificultats comuns i estratègies aplicades en cada context.

Divendres 19 de febrer, de 16 a 19 hores

Taula rodona: «Experiències situades de resistència i suport mutu en el marc del coronavirus» (moderadora: Andrea Beltramo).

Activitat de cloenda

Convidades:

Karina Bidaseca. Feminista del Sud. Investigadora del CONICET i professora a la UBA i UNSAM (Argentina).

Andrea Beltramo. Curadora, comunicadora i productora.

Dades de participació: la participació final ha estat de 38 persones, que es varen donar d'alta a la plataforma classroom, de les quals 16 han tingut dret a certificat de participació.

LLIBRE. COVID-19, TURISME I CRISI. ANÀLISI I REFLEXIONS DES DEL CONFINAMENT.

Presentació en línia del llibre #TourismPostCOVID19 a través de l'aplicació Zoom

Dia: 4 de març de 2021

Horari: de 18 a 20 h

Durada: 2 hores

El material del llibre presentat es va elaborar i publicar en línia al web d'Alba Sud (www.albasud.org) durant la quarantena de la primavera de 2020. L'objectiu central fou elaborar textos que servissin per entendre, analitzar i sobretot formular preguntes sobre què suposava i suposaria la sacsejada de la COVID-19 per les societats turistificades.

Aquelles reflexions confinades, realitzades des de mirades plurals i crítiques, han servit per anar construint un relat propi des de posicions emancipadores. Són uns pensaments necessaris per poder fer front a la profunda crisi que precipitava la COVID-19. Precisament, el record viu de la crisi de 2008 i les polítiques austericides posteriors han estat un dels motius principals que han estimulat aquestes contribucions amb l'objectiu d'evitar una altra ronda de polítiques austericides en contra de les classes populars. A més, l'abast de les contribucions supera l'Estat espanyol i inclou altres mirades procedents d'Amèrica Llatina.

Aquestes contribucions han estat recollides i ordenades en format de llibre, i s'hi afegeix un capítol d'anàlisi de gran abast, els autors del qual són els dos coordinadors Ernest Cañada i Ivan Murray. Aquest treball combina, per tant, les anàlisis quasi immediates fetes durant el confinament amb una altra de més pausada feta ja amb més perspectiva.

Així doncs, el llibre pretén recollir algunes de les qüestions principals sobre el procés de turistificació, que s'han analitzat des dels enfocaments crítics i que han estat amplificades amb la pandèmia. En definitiva, una invitació a pensar críticament en la turistificació global i la seva transformació social sobre coordenades emancipadores.

L'acte es va adreçar a la comunitat universitària (estudiants, PAS, investigadores, i professores) de la UIB i d'altres universitats de l'Estat espanyol i Amèrica Llatina, així com membres de moviments socials i públic en general.

Persona responsable: Ivan Murray Mas. Professor contractat doctor del Departament de Geografia de la UIB. És membre dels equips de recerca GIST (Grup d'Investigació en Sostenibilitat i Territori) de la UIB i GINTrans2 (Grupo de Investigación Transdisciplinar sobre Transiciones Socioecológicas) de la UAM. Recentment, ha publicat els llibres *Tourism and Degrowth. Towards a Truly Sustainable Tourism* (Routledge, 2020), juntament amb Robert Fletcher, Macià Blázquez i Asunción Blanco; i *Turistificación global. Perspectivas críticas en turismo* (Icaria, 2019) coeditat amb Ernest Cañada.

Persones convidades:

Ernest Cañada. Doctor en Geografia per la UIB, coordinador d'Alba Sud i membre de l'equip de recerca GIST (Grup d'Investigació en Sostenibilitat i Territori) de la UIB.

Ângela Teberga. Professora de la Universitat Federal de Tocantins (Brasil), coordinadora del Grup d'Estudis Labor Movens: Condições de Trabalho no Turismo; membre del Grupo de Estudos e Pesquisas para o Trabalho (GEPT/UnB) i col·laboradora d'Alba Sud.

Daniel Hiernaux-Nicolas. Professor de la Universitat Autònoma de Querétaro (Mèxic). Des dels anys vuitanta, ha treballat en la projecció dels estudis de Geografia a Mèxic i en el desplegament de la Geografia del Turisme en l'àmbit internacional.

Margalida Ramis. Activista ecofeminista, coordinadora del grup ecologista GOB Mallorca i membre del GIST de la UIB.

Raoul Valerio Bianchi. Professor en Tourisme Internacional i Desenvolupament a la Universitat de l'Est de Londres (Regne Unit). És una de les veus crítiques principals sobre la globalització turística a l'acadèmia internacional.

Entitat:

Alba Sud: www.albasud.org

#TourismPostCOVID19

Membres de l'equip	Ivan Murray, Catalina Torres, Joaquín Valdivielso, Macià Blázquez, Ernest Cañada, Maria Antònia Martínez, Nora Müller, Teresa Montero.
Producció	Llibre. #TourismPostCOVID19. <i>Turistificación Confinada</i>

Repercusió a data d'avui: 1.437 descàrregues del llibre online des de la pàgina web d'Alba Sud i 191 descàrregues des de la web Researchgate.

Dades de participació: A la presentació en línia de 118 persones des d'Europa i Amèrica Llatina.

TALLER: LABORATORI DE TEATRE DE LES OPRIMIDES II. PEDAGOGIES QUEER

Lloc: aula AA02, Edifici Gaspar Melchor de Jovellanos

Dates: 3, 4, 5 i 6 de maig de 2021.

Horari: de 9 a 14 h

Durada: 20 hores

Va Consistir en un taller de 20 hores de recerca corporal amb tècniques del teatre de les oprimides, especialment el teatre periodístic.

Les tècniques del teatre periodístic (lectura simple, improvisació, lectura amb ritme, lectura creuada, acció paral·lela, història, entrevista de camp, concretar l'abstracció, text fora de context, reforç, lectura complementària) pretenien transformar les notícies del dia, o qualsevol altre material no teatral, en escenes de teatre.

- Teatre periodístic: història, fonaments, aplicacions.
- Mitjans de comunicació, violència simbòlica i violència mediàtica. Llenguatge no sexista i biaixos androcèntrics. Micromasclisme.
- El rol de l'escola en la recepció crítica dels mitjans.
- Mitjans de comunicació i creació d'opinió: objectivitat o manipulació?

- La configuració de la pròpia construcció identitària a partir de les imatges que rebem cada dia d'allò que és «acceptable».
 - Discurs heteronormatiu i diversitat sexual i de gènere en els mitjans de comunicació. Relació amb la violència i la discriminació. Anàlisi del currículum, de l'organització escolar i dels reglaments.
 - Cos i política: posar el cos en les aules. Envers una pedagogia queer.
 - Dramatúrgia de la lluita: desitjos en acció, lluites, crisis i fracassos. Recerca d'alternatives.
 - Violències. Diversitat. Inclusió. Interculturalitat.
-
- Investigar quins són i com ens arriben els missatges que es reforcen a través dels mitjans de comunicació al voltant dels estereotips del sistema sexe-gènere i com aquests missatges participen en els processos de la construcció identitària.
 - Analitzar, problematitzar, incorporar i copsar mentalment des de la pràctica altres maneres de treballar la coeducació.
 - Promoure l'empoderament personal en l'activitat docent, enfortir i incrementar l'autoconfiança, la configuració de la pròpia vida i l'entorn per enfrontar-se a les possibles situacions conflictives amb les famílies i/o amistats en moments de resistència a la implementació de la coeducació.
 - Oferir eines que permetin als equips docents abordar de manera eficaç els continguts de la coeducació de forma transversal a les assignatures i continguts curriculars.

Programa: La modalitat va ser presencial, amb quatre trobades de cinc hores. Les classes van ser participatives, tallers vivencials, com a manera de crear un espai segur i de respecte per poder investigar des de la corporalitat, el joc cooperatiu, la improvisació. Finalment, es va debatre sobre el que s'ha treballat per fer la baixada teòrica i les relacions necessàries amb els continguts curriculars.

1 Sessió: investigació estètica sobre els sabers situats del grup. Mitjans de comunicació actuals, canals d'informació i formes d'opinió.

2 Sessió: posada en pràctica de les onze tècniques del teatre periodístic. Crear escenes que visibilitzin com els mitjans construeixen identitats, estereotips i supòsits sobre «la realitat».

3 Sessió: assaig de les produccions, fil conductor, elecció del format en què es presentaran.

4 Sessió: presentació de la producció final. Caixa d'eines (com puc traslladar aquesta experiència a la meua pràctica educativa?), avaluacions i tancament del curs.

A qui s'adreça? A la comunitat universitària i a qualsevol professional d'altres àmbits (social, educatiu, etc.) que tingui interès per la matèria.

Persones responsables:

Paloma Martín Martín

CV breu: <https://www.uib.cat/personal/ABJl4MDMzMw/>

Fernanda Caro Blanco

CV breu: <https://www.uib.cat/personal/ABTE4OTk1/>

Persones convidades:

Noel Spinillo, artista i activista llatinoamericana. Actriu, directora creativa i curinga del Teatre de les Oprimides. Membre i impulsora del col·lectiu de dones Magdalenas Uruguay. Diplomada en Diversitat Sexual i Drets Humans. Actualment, investiga i desenvolupa metodologia per al treball de Cuerpo Territorio a la Serra de Tramuntana. Integrant de la companyia La Lioparda Teatre i cocreadora de la companyia de teatre Abracadabra, a Mallorca.

Manuela Acereda, especialista en estètiques feministes i actriu de la companyia La Lioparda Teatre

És una investigadora que transita entre el món acadèmic i el cultural. Les seves àrees d'especialització són les arts visuals i escèniques, la teoria crítica feminista i l'educació. Llicenciada en Història de l'Art per la Universitat Complutense de Madrid, combina els estudis d'Antropologia amb un màster en Estètica i Teoria de l'Art a la Universitat Autònoma de Barcelona, i també amb un doctorat en Arts Visuals i Educació a la Universitat de Barcelona. Obtingué el DEA especialitzat en Narratives Visuals i Metodologies d'Investigació Feminista.

Leo Alburquerque, actriu de la companyia La Lioparda Teatre.

Es defineix com a actoriu, ni actor, ni actriu, artista en recerca constant d'escletxes d'un sistema binari. Durant dos anys, es forma en la metodologia de Jacques Lecoq a l'escola de teatre María del Mar Navarro i Andrés Hernández. A partir d'aleshores s'especialitza en el teatre d'animar allò inanimat: teatre d'objectes, màscara expressiva i titelles, a partir de monogràfics de companyies com les de Philippe Genty, Mossoux-Bonté, o els tallers de creació de titelles de Natacha Belova. Es forma en teatre físic o del gest amb professionals com Pau Bachero.

Mariana Villani, col·laboradora feminista de Magdalenas de Puerto Madryn (Argentina)

Actriu, directora i kuringa de teatre de les oprimides. Té una àmplia trajectòria de compartir el seu treball arreu del món. Ha dirigit obres de teatre fòrum, teatre periodístic i teatre convencional. Ha dissenyat i dirigit tallers de multiplicació i cursos de formació per a col·lectius varis, com ara grups de joves, dones, migrants, refugiats i grups teatrals. Ha col·laborat en la creació de la RELATO (Xarxa Llatinoamericana de TO). És una de les fundadores de la Red Ma(g)dalena Internacional.

Entitats:

La Lioparda Teatre (Espanya) La Lioparda Teatre neix al 2014 com a segell de la primera companyia de teatre transfeminista de Mallorca. Es constitueix vertaderament com a entitat legal (en forma d'associació) el 2017.

Magdalenas Puerto Madryn (Argentina) Grup de teatre de les oprimides de la Patagònia, va iniciar el seu camí el novembre de 2011 amb el Laboratori Ma(g)dalena intensiu, que va derivar en un taller setmanal. A partir del març de 2012, es constitueix com a grup estable.

Informació web:

https://www.facebook.com/MagdalenasTeatroDeLasOprimidasPuertoMadryn/about/?ref=page_internal

<http://teatrodelasoprimidas.org>

<https://www.facebook.com/laliopardateatre/>

JORNADES: EL ACUERDO DE PAZ EN COLOMBIA: TENSIONES Y DESAFÍOS

El material audiovisual “Mujeres de las FARC en el conflicto colombiano. Caminando entre utopías y resistencias” tracta el seu rol en el conflicte sociopolític i el paper de la dona en la transformació de la societat, mitjançant una contextualització general del conflicte sociopolític colombià. L'objectiu general va ser presentar les dones excombatents en la seva diversitat de rols i en el seu interès per continuar aportant a la construcció d'un país en pau i amb justícia social.

Difusió

Aquest audiovisual com a material d'estudi i de reflexió de la pròxima Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere, es va presentar en el marc de la Universitat d'estiu 2021. Així mateix, també es fa servir al Màster en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere, dirigit per la professora Esperança Bosch Fiol.

Una vegada presentat el documental s'ha publicat a la nostra web i dirigit a tots els membres de la comunitat universitària i de la societat civil amb interès en aquest tema, tenint en compte la importància d'ampliar la consciència social sobre la situació de les dones enmig de conflictes armats i de ser incloses de cada vegada més en els projectes polítics de les nacions.

Persona responsable: Gleydi Garcia Leal, alumna del Doctorat en Estudis Interdisciplinaris de Gènere.

Membres de l'equip: Gleydi Garcia Leal i Alexis Cobos Rojas

Producció: Gleydi Garcia Leal i Alexis Cobos Rojas

Col·laboradores: Lilianny Obando i Carolina Sarmiento

XVII Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per a la transformació social -2021- Primer termini

En el primer termini es va resoldre a data 7 de maig de 2021 s'han concedit ajuts per un import total 17.523 euros per dur a terme de set (7) accions d'educació per a la ciutadania global executades per vint-i-set (27) membres de la comunitat universitària, de tres (3) departaments i estudis diferents, amb la col·laboració de cinc (5) entitats de les Illes Balears. En el període que abarca aquesta memòria, es varen fer tres (3) accions que apareixen a continuació:

Títol de l'acció	Persona responsable i Departament	Vinculació amb la UIB	Línia estratègica	Acció tipus¹	Ajut concedit
RECERCA. Investigació participativa per a l'intercanvi d'experiències interculturals a centres d'educació primària	Carlos Vecina Merchant Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	PDI	Agenda 2030 Moviments migratoris	A	2.415 euros
CURS. Apoderament Menstrual: de la Regla a la Ciclicitat	Maite Espínola Morro Grau d'Infermeria	Alumnat	Agenda 2030	B	2.315 euros
PREMIS. Fomentar l'empatia a través del conte com a recurs didàctic	Antònia Pades Jiménez Infermeria i Fisioteràpia	PDI	Agenda 2030	B i C	3.000 euros

¹ Acció tipus: (A) Accions d'educació i/o formació de més de 10 hores de durada; (B) Accions d'educació i/o formació de menys de 10 hores de durada; (C) Materials didàctics.

INVESTIGACIÓ PARTICIPATIVA PER A L'INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES INTERCULTURALS EN CENTRES D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Aquesta iniciativa va consistir en una recerca participativa i compartida entre professorat de la UIB, alumnat i els equips directius i mestres dels centres d'educació infantil i primària Gabriel Vallseca, Joan Capó, Es Pont i Jaume I de Palma, així com el CEIP Llevant d'Inca, caracteritzats tots per la vulnerabilitat i l'elevada diversitat etnocultural de l'alumnat i les dificultats socials i educatives del seu context.

El coneixement i l'anàlisi compartida han permès d'identificar-ne les febleses i les amenaces: l'elevada concentració d'alumnat amb necessitats educatives i socials, la dificultat del professorat i dels centres per donar-hi una resposta educativa de qualitat, els problemes socials i econòmics de les famílies i la seva repercussió en els resultats acadèmics de l'alumnat, la feblesa de les AMIPA i la dependència d'ajuts externs per desenvolupar projectes socioeducatius..., juntament amb les fortaleeses, les oportunitats i les bones pràctiques desenvolupades per aquests centres: la riquesa de la diversitat ètnica i cultural, la implicació de moltes famílies i la seva confiança en

la feina educativa que desenvolupen els i les mestres, la motivació i la implicació del claustre, el potencial de la innovació pedagògica adaptada a la realitat de la comunitat educativa, la importància d'estratègies inclusives perquè l'alumnat i les seves famílies se sentin part de l'escola —com un espai d'aprenentatge per a la vida—, el treball compartit amb agents comunitaris com una manera d'entendre que l'escola és un actor educatiu més en el context on s'ubica..., són només alguns dels exemples que s'han anat evidenciant i analitzant.

L'experiència ha afavorit la relació i transferència entre les escoles i la Universitat. Els resultats s'han incorporat al contingut de les assignatures següents: Programes d'Animació Sociocultural i Educació Intercultural i Intervenció Socioeducativa i Immigració, on també l'alumnat participa activament en aquesta interacció amb els centres educatius i s'incorpora a la dinàmica de la transferència del coneixement com a agents dinamitzadors.

El projecte es troba actualment en procés d'avaluació per part del professorat que el dissenya i implementa, el qual forma part del grup de recerca en Educació i Ciutadania del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació. Aquesta avaluació, de fet, va definint les bases de nous projectes que permetin no només garantir la continuïtat de les bases establertes amb i entre els centres sinó també aprofitar la xarxa creada i els reptes identificats per plantejar i dissenyar propostes d'intervenció de caràcter comunitari.

Dades de participació:

Alumnes participants: 48 (41 dones i 7 homes).

CURS D'APODERAMENT MENSTRUAL: DE LA REGLA A LA CICLICITAT

Lloc: aula AB02 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos

Dates i horari: del 13 al 16 de juliol de 2021.

Dimarts de 17 a 20 hores.

Dimecres de 9.30 a 19.30 hores. Descans de 12.30 a 13 hores i de 14.30 a 17.30 hores.

Dijous de 9.30 a 19.30 hores. Descans d'11.30 a 12 hores i de 14 a 17 hores.

Divendres de 10 a 14.30 hores.

Durada: 20 hores

Places: 20

Jornades formatives per enderrocar els mites construïts entorn de la menstruació. Identificarem tant els agents, normalitzats, que atempten contra la nostra salut com els necessaris per a l'autocura, fet que contribuirà, alhora, a l'autoconeixement. Transitarem d'una visió centrada només en una de les fases del cicle menstrual i aliena a la repercussió en l'entorn a una de més holística i conscient de com el cicle afecta els ecosistemes.

Objectius

- Empoderar-se col·lectivament mitjançant la desmitificació d'estereotips i falses creences, i alhora adquirir eines d'autoconeixement i autocura.
- Reconciliar-se amb la nostra naturalesa cíclica des d'una mirada ecofeminista, posant el focus a crear comunitats sostenibles i respectuoses amb els cicles ecològics i vitals.

Programa

Jornades d'Apoderament Menstrual: De la regla a la ciclicitat

Data	Horari	Activitat
13/07/21	17-20 h	Cinefòrum, amb l'aportació professional de MariaRomero, fisioterapeuta especialitzada en sòl pelvià

14/07/21	9.30-12.30 h	Vida cíclica , taller a càrrec de Fernanda Romo, pedagoga, historiadora i educadora menstrual
	30 min	DESCANS
	13-14.30 h	Mètodes anticonceptius: realitat hormonal , xerrada en línia a càrrec de la doctora Miriam Al Adib, ginecòloga
	3 h	DINAR I COMPARTIR
	17.30-19.30 h	Gestió del dolor i benestar menstrual , taller a càrrec de Fernanda Romo, pedagoga, historiadora i educadora menstrual
15/07/21	9.30-11.30 h	Emocions i cicle , taller a càrrec d'Irene Bellido, amb una àmplia formació sobre intel·ligència emocional
	30 min	DESCANS I COMPARTIR
	12-14 h	Sostenibilitat ambiental i cicle menstrual , taller a càrrec d'Ecotransformers, associació amb mirada ecofeminista
	3 h	DINAR I COMPARTIR
	17-19 h	Pintura corporal , taller a càrrec de Zinteta, il·lustradora i <i>activista</i> feminista
16/07/21	10-14 h	Cocreació d'un mural dels aprenentatges i sentiments
		Cloenda de les jornades amb posada en comú
		Avaluació del projecte

A qui s'adreça? Principalment a la comunitat universitària

Responsable: Maite Espínola Morro, alumna de grau d'Infermeria.

Persones convidades: El nom de les talleristes i formadores s'anirà publicant a la xarxa social Instagram @apoderamentmenstrual, una vegada sigui públic s'actualitzarà la informació a la web.

Entitats col·laboradores:

Medicus Mundi Mediterrània

Associació de Representants de Psicologia

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Dades de participació:

El primer dia (13 juliol) van assistir 15 participants, el segon dia (14 juliol) 19 participants, el tercer dia (15 juliol) 18 participants i el darrer dia (16 juliol) comptàvem amb 15 participants. Totes elles identificades com a dones cis.

I CONCURS PER FOMENTAR L'EMPATIA A TRAVÉS DEL CONTE COM A RECURS DIDÀCTIC

En aquests moments, l'empatia és considerada una competència clínica central per a futurs professionals que estableixen relació d'ajuda, i tindrà una importància vital per garantir la prestació de cures i una atenció de qualitat. Per poder modelar i formar en aquesta competència (l'empatia), es poden emprar diverses eines pedagògiques, entre les quals la narrativa.

Per tot això, aquest esdeveniment té els **objectius següents**:

- Promocionar l'alfabetització emocional amb l'alumnat de Ciències de la Salut de la Universitat de les Illes Balears (UIB)
- Reforçar els continguts relacionats amb les emocions i la seva regulació que es desenvoluparan durant les diferents matèries a la UIB.
- Utilitzar la narrativa com una forma d'expressió i regulació emocional.

A qui s'adreça?

A l'alumnat dels estudis oficials d'Infermeria i de Fisioteràpia de la UIB dels anys acadèmics 2020-21 i 2021-22.

Persona responsable:

Antonia Pades Jiménez

Professora titular d'universitat adscrita al Departament d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de les Illes Balears. La seva docència i investigació s'han centrat en: les habilitats socials i comunicatives dels professionals de la salut, els programes d'intel·ligència emocional i el comportament social de les organitzacions. Pertany al grup de recerca TREBAORG: Intervenció Psicosocial en el Treball, Organitzacions i Recursos Humans (IRIE).

Entitats

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Certificat de participació: totes les persones que participin al concurs obtindran un certificat de participació.

Lliurament de premis

Lloc: edifici Guillem Cifre de Colonya, AV05

Dates: 16 de novembre de 2021

Horari: de 12.30 a 14.30 hores

Programa general:

- Presentació de l'activitat: I Concurs per Fomentar l'Empatia a través del Conte com a Recurs Didàctic.
- Lectura dels millors fragments de les narracions lliurades (contes i relats de marca *(storytelling)*).
- Lliurament dels premis.
- Clausura de l'esdeveniment.

Dades de participació:

Aproximadament 150 alumnes de les dues assignatures (UIB, Palma) Menorca (25 alumnes) Eivissa (25 alumnes), de dos departaments implicats. (Infermeria i Fisioteràpia i, Filosofia i Treball Social)

5.2 CURS D'AUTOAPRENTATGE: UNA ANÀLISI TRANSVERSAL EN UN MÓN DESIGUAL

Aquest curs es va publicar la I edició del curs d'Autoaprenentatge: “Una anàlisi Transversal en un Món Desigual” per reflexionar sobre conceptes i línies de pensament relacionats amb la cooperació al desenvolupament emmarcada en l’Agenda 2030. Mitjançant un itinerari d’autoaprenentatge format per mòduls independents, podreu acostar-vos a aquest món i aprofundir en el seu coneixement des de perspectives diverses. Es pot reflexionar sobre conceptes i línies de pensament relacionats amb la cooperació

al desenvolupament emmarcada en l’Agenda 2030 i aprofundir en el seu coneixement des de perspectives diverses.

- Període: Del 21 d'abril fins al 21 de setembre del 2021
- I Període d'avaluació: 21 de Juny
- II Període d'avaluació: 21 de setembre de 2021
- Ubicació: En línia a través d'Aula Digital
- Persones inscrites: 111

- Certificat: En cada període establert es pot obtenir, per a la superació de 5 mòduls superats (25 hores), un certificat d'aprofitament que, per a l'alumnat de la UIB, significa el reconeixement d'1 ECTS.
- Persones en dret a certificat al primer període d'avaluació: 8

Pel que fa en aquesta primera edició del curs i finançades en el marc d'aquesta justificació són els mòduls següents:

Mòdul 1. Cooperació al desenvolupament: introducció, conceptes, debats i propostes de futur.

- 1.1 Orígens i evolució fins als nostres dies. La cooperació descentralitzada.
- 1.2. Anàlisi tècnica de la cooperació: enfocaments, models, instruments i vocabulari
- 1.3. Agents de cooperació de Balears. Qui són, com es financien i quin tipus de projectes executen.
- 1.4. Una mirada envers un futur en crisi: reptes i narratives noves

Mòdul 2. Una aproximació a l'Agenda 2030

- 2.1. L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)
 - 2.2. Les cinc àrees clau de l'Agenda 2030 com a bases del canvi: persones, planeta, pau, prosperitat i partenariat
 - 2.3. Reptes, limitacions i crítiques a l'Agenda 2030
 - 2.4 L'aplicació de l'Agenda 2030: casos pràctics
- Taula rodona: La contribució de la Universitat a l'assoliment de l'Agenda 2030 i dels ODS

Mòdul 3: Cooperació per transformar una realitat desigual

- 3.1 Un Món global desigual
- 3.2 Treballar des de la pròpia veu: construir una ciutadania global, igualitària i inclusiva
- 3.3 La cultura comunitària i participativa local-global com a metodologia de canvi
- 3.4 Educació i experiències comunitàries per fer front a les desigualtats

Mòdul 4: La igualtat de gènere i els feminismes

- 4.1 Enfocament i estratègies de gènere en la cooperació al desenvolupament
- 4.2. La perspectiva de gènere en l'Agenda 2030
- 4.3. Feminismes i moviments globals. Les dones defensores dels drets humans

4.4. L'ecofeminisme, la cultura de la cura i la necessitat de situar la vida al centre

Mòdul 5. La sostenibilitat ecològica

- 5.1. La sostenibilitat ecològica a l'Agenda 2030
- 5.2. El canvi climàtic: una situació d'emergència
- 5.3. L'ecodependència i la interdependència com a resposta als problemes globals i locals
- 5.4. Els moviments ecologistes: la justícia social, climàtica i ambiental

Mòdul 6. Educació per la ciutadania global

- 6.1. De l'Educació per al Desenvolupament (EpD) a l'Educació per la Ciutadania Global (ECG)
- 6.2. Característiques, continguts i recursos de l'ECG
- 6.3. ECG, moviments socials i ciutadania
- 6.4. Desaprendre allò que s'ha après: la dimensió intercultural de l'ECG

Mòdul 7. L'avaluació, eina imprescindible en la cooperació

- 7.1. Les motivacions per avaluar
- 7.2 El cicle de l'avaluació I: disseny de l'estudi
- 7.3 El cicle de l'avaluació II: implementació, comunicació dels resultats i incorporació dels aprenentatges
- 7.4 Els eixos transversals de l'Agenda 2030 en l'avaluació

Mòdul 8. Enfocaments de drets

- 8.1. El sistema internacional de protecció dels drets humans i reptes actuals: discriminació racial, migració i tràfic
- 8.2. L'enfocament de drets humans en la cooperació al desenvolupament: objectius i operacionalització
- 8.3. Els drets de les persones LGTBIQ+ i la discriminació interseccional
- 8.4. La sostenibilitat i el dret a un medi ambient sa com a marc fonamental de resiliència del Sud Global

Cada mòdul té una durada prevista de cinc hores de dedicació i una metodologia d'autoaprenentatge pensada per afavorir l'autoformació i que es pot adaptar fàcilment a les realitats i ritmes vitals de les persones interessades. Així, encara que es proposa un itinerari d'autoaprenentatge amb un ordre establert, també es convida que es personalitzi en funció de les inquietuds, interessos i necessitats de cada persona.

Al final de cada mòdul, s'ha de superar un qüestionari d'autoavaluació per valorar si s'han assolit bé els continguts i competències, i també s'han de fer algunes tasques sobre els continguts tractats. En cada període establert per a l'elaboració dels certificats es pot obtenir, per cada 25 hores superades (cinc mòduls), un certificat d'aprofitament que, per a l'alumnat de la UIB, significa el reconeixement d'1 ECTS. En següents edicions, l'oferta de mòduls disponibles arribarà als deu, cosa que permetrà obtenir fins a 2 ECTS.

Destinatàries: Alumnat, PAS i PDI i totes les persones amb interès amb el món de la cooperació i l'Agenda 2030.

Períodes: La primera edició del curs ha estat disponible del 21 d'abril al 6 de setembre del 2021, en el qual les persones que formen part de la comunitat universitària han pogut inscriure-s'hi i entrar-hi directament en qualsevol moment. A més s'han obert dos períodes d'inscripció per les persones externes a la UIB: primer període d'avaluació el 21 de juny i el segon període d'avaluació el 21 de setembre, en els quals s'ha verificat el nombre de persones que han superat 5 mòduls en cada cas i s'ha procedit a l'elaboració del seu certificat. Aquests dos períodes han estat els següents:

Dades de participació: Al primer període s'hi havia inscrit 96 persones (80 dones i 16 homes), de les quals 8 varen superar com a mínim 5 mòduls. Al segon període les inscripcions arribaren a les 137 persones (112 dones i 25 homes), de les quals 13 varen superar com a mínim 5 mòduls.

Cal destacar que la interacció i participació del curs ha estat força elevada i que no totes les persones inscrites desitgen obtenir un certificat d'aprofitament. En aquest sentit i en tant que l'objectiu del curs és posar a l'abast de totes es persones interessades aquests coneixements, es destaca especialment que a més de les persones quan han obtingut el certificat, 25 persones han superat un o varis mòduls (menys de 5) i moltes altres han interactuat amb els materials disponibles i han participat als fòrums de debat.

5.3 ALTRES FORMACIONS:

5.3.1 Formació d'Agents Interculturals

Aquesta iniciativa sorgida de la Plataforma Les Balears Acollim, de la qual Metges del Món Illes Balears i l'OCDS de la UIB, impulsores de la formació.

Dates: Del 17 d'Abril al 13 de Maig de 2021

Durada total (teoria i pràctica optativa): 60 hores

Nombre de persones inscrites: 84

Nombre de persones participants: 57

Nombre de persones amb dret a certificat: 48

El curs d'Agents Interculturals tenia l'objectiu principal de promoure la participació comunitària intercultural a les Illes Balears. Per això, es va plantejar una formació sobre mediació intercultural des d'un enfocament comunitari, que permeti dotar d'eines i recursos a les persones implicades per convertir-se en agents interculturals al territori i així facilitar la transformació social de les seves comunitats.

El propòsit final d'aquesta iniciativa formativa era poder crear una plataforma activa d'agents d'interculturalitat i, que mitjançant aquesta formació poguessin implicar-se directament en la promoció de la inclusió i en la participació de la població migrant, en risc o en situació d'exclusió social, ja sigui mitjançant els espais comunitaris, tallers grupals, serveis d'orientació i d'informació o acompanyament, que atenguin les seves necessitats.

A més, promoure la dinamització i sensibilització comunitària fomentant la interculturalitat, la prevenció del racisme i l'eradicació dels discursos d'odi.

- Facilitar coneixements i recursos en matèria de mediació intercultural, la qual permeti la transformació social de les seves comunitats.
- Promoure el diàleg de la pau i la convivència davant els discursos d'odi emergents.
- Formar les persones assistents com a agents comunitaris que promoguin la interculturalitat.
- Crear una plataforma d'agents interculturals a les Illes Balears que serveixi de nexa per afavorir la inclusió social de la població migrant en risc i/o en situació de vulnerabilitat.

Contingut i cronograma

BLOC TEORIC, durada total: **45 hores** (30 hores de sessions presencials i 15 hores de treball autònom)

- **Mesa de reflexió: «Construir una societat inclusiva»,**

organitzada per la Plataforma Les Balears Acol·lim (PLBA). Dissabte, 17 d'abril, a les 10.30, a Ca n'Oleo. Durada: 3 hores

- **Formació d'agents interculturals:** 8 sessions teòriques.
Horari: de les 16 a les 19 hores. Dates mòduls: els dimarts i dijous del 20 d'abril al 13 de maig i divendres 30 d'Abril. Durada: 24 hores
- **Taula rodona: «Experiències de bones pràctiques en mediació intercultural»** dia 13 de maig de 2021, a les 16 hores. Durada: 3 hores
- **Treball autònom:** 15 hores, activitat de sensibilització comunitària

BLOC PRÀCTIC, durada total: 15 hores

- **Mòdul pràctic optatiu:** 15 hores en una entitat; en haver acabat el bloc teòric. El màxim de places pel bloc pràctic és de 15 i l'accés està supeditat a la disponibilitat i als criteris establerts per les entitats.

Durada total (teoria i pràctica optativa): 60 hores

PROGRAMA DEL BLOC TEÒRIC

Dia i lloc	Horari	Sessió inaugural
Dissabte 17/04/2021 en línia	10.30–3.30h	Mesa de reflexió: «Construir una societat inclusiva» • Itziar Ruiz-Giménez, professora de la Universitat Autònoma de Madrid (UAM). Coordinadora del Grupo de Estudios Africanos (GEA) i del Grupo de Estudios Internacionales (GERI) de la UAM • Sani Ladan, activista, especialista en migracions i defensor dels drets humans. • Víctor Uwagba, mediador comunitari intercultural, coreògraf, percussionista i contacontes. Graduat en Educació Social per la UNED a Mallorca. Moderadora: María Gómez, professora del Departament de Filosofia i Treball Social i membre de l'equip d'investigació Desigualtats, Gènere i Polítiques Públiques (UIB)
Dia	Horari	Sessió 1

Dimarts 20/04/2021 Aula AB22 Gaspar Melchor de Jovellanos	16 – 19 h	Introducció: «Migració a les Illes Balears i la necessitat de transició d'una societat multicultural a una societat intercultural» Carlos Vecina, professor de la UIB
Dia	Horari	Sessió 2
Dijous 22/04/2021 Aula AB23 Gaspar Melchor de Jovellanos	16 – 19 h	«La discriminació racial i les seves formes: xenofòbia, islamofòbia i antigitanisme» Antumi Toasijé, doctor en Història, activista i fundador del Centro Panafricano
Dia	Horari	Sessió 3
Dimarts 27/04/2021 Aula AB23 Gaspar Melchor de Jovellanos	16 – 19 h	«La mediació intercultural: una eina de gestió positiva del conflicte cultural. Primera part» Vicens Rul·lan, llicenciat en Psicologia i màster en Resolució de Conflictes i Mediació
Dia	Horari	Sessió 4
Dijous 29/04/2021 Aula AB23 Gaspar Melchor de Jovellanos	16 – 19 h	«La mediació: fomentar la cultura de la pau i el diàleg per a la transformació social» Lola López. Antropòloga. Experta en interculturalitat i membre del Centre d'Estudis Africans i Interculturals (CEAI)

Dia	Horari	Sessió 5
Divendres 30/04/2021 Aula AB22 Gaspar Melchor de Jovellanos	16 – 19 h	«La mediació intercultural: una eina de gestió positiva del conflicte cultural. Segona part» Vicens Rul-lan, llicenciat en Psicologia i màster en Resolució de Conflictes i Mediació
Dia	Horari	Sessió 6
Dimarts 04/05/2021 Aula AB23 Gaspar Melchor de Jovellanos	16 – 19 h	«L'enfocament de gènere en la mediació intercultural» Florencia Polimeni, llicenciada en Antropologia Cultural i mediatadora intercultural i gènere. María Gómez, professora del Departament de Filosofia i Treball Social i membre de l'equip d'investigació Desigualtats, Gènere i Polítiques Públiques (UIB)
Dia	Horari	Sessió 7
Dijous 06/05/2021 Aula AB23 Gaspar Melchor de Jovellanos	16 – 19 h	«La documentació administrativa i l'atenció sociosanitària a la població migrant a les Illes Balears» Adrià Torres, assessor jurídic de l'Oficina d'Informació i Orientació per a Persones Migrades (OFIM)
Dia	Horari	Sessió 8
Dimarts 11/05/2021 Aula 10 Mateu Orfila	16 – 19 h	«La dinamització intercultural i sensibilització comunitària» Mauricio Tejada i Marina Luz, representants de l'Associació Thakhi-runà
Dia	Horari	Activitat
Dimarts 13/05/2021 Aula AB23	16–18.30 h	Taula rodona: «Experiències de bones pràctiques en mediació intercultural» Participants locals • Malika Kathir, filòloga i mediatadora intercultural.

Gaspar Melchor de Jovellanos		• Aina Mascaró, coordinadora de mediadores d'IB-Salut • Guillem Balboa, coordinador territorial de l'entitat CNAAE (Comunidad Negra Africana y Afrodescendiente de España) • Begoña Cestau, educadora social del Servicio Intercultural ANITZARTEAN de la Mancomunitat de Sakana, Navarra • Siham Zebda, codirectora del Laboratorio Intercultural Universitat de Cadis (UCA) • Marra Junior, mediador intercultural de Munduko Medikak (Metges del Món) Euskadi • Modera: Víctor Uwagba, mediador comunitari intercultural, coreògraf, percussionista i contacontes.
	18.30 –19h	Avaluació del bloc teòric
TREBALL AUTÒNOM		

A més del format presencial, perquè sigui més accessible i a causa d'alguna necessitat de conciliació, de les limitacions derivades de la COVID-19 i també per a l'alumnat de les seus universitàries de Menorca i d'Eivissa i Formentera, es va oferir la possibilitat de poder transmetre en línia les sessions presencials a les persones inscrites que així ho indicaren i justificaren al full d'inscripció.

Ubicació: Ca n'Oleo, Palma. Gaspar Melchor de Jovellanos i Mateu Orfila, campus universitari.

Va estar obert a totes les persones interessades a formar-se en aquest àmbit. Comunitat universitària, personal tècnic de l'Administració autonòmica i local, personal tècnic d'entitats lligades al treball directe amb la població migrant, en risc o en situació d'exclusió social, i a qualsevol altra persona que volgués formar-se en aquest àmbit.

Certificat d'aprofitament del curs. Per a les persones inscrites, participants al 80 per cent de la durada total del bloc i que varen realitzar el treball autònom. Concedit el reconeixement d'1 ECTS. A més a més, les persones que varen fer el bloc pràctic, en haver-lo acabat, cada entitat responsable n'emetia el certificat acreditatiu corresponent. Es varen reservar la meitat de les places a persones professionals, voluntàries i beneficiàries de les entitats socials.

Dades de participació: S'hi varen inscriure 85 persones, per la qual cosa es va habilitar llista d'espera. Vista la gran demanda es va augmentar al nombre de places i finalment es varen acceptar a 45 persones (29 dones i 16 homes) al format presencial i 16 (15 dones i 1 home) al format en línia. Dels quals en total 48 varen obtenir el certificat d'aprofitament (34 homes i 14 homes).

En el marc del curs es va dur a terme una diada intercultural:

5.3.2 T'interessa la mediació intercultural? Vine a la Diada Intercultural!

Organitzat per Metges del Món Illes Balears i l'OCDS.

Data: 7 de juliol

Horari: de les 18 a les 20.30 hores

Durada Total: (teoria i pràctica optativa): 60 hores

Nombre de persones inscrites: 84

Nombre de persones participants: 57

Nombre de persones amb dret a certificat: 48

Espai: sala d'actes de Son Lledó, campus universitari

Una diada oberta a totes les persones interessades, en la qual hi varen participar l'alumnat de la formació d'agents interculturals.

En aquesta diada de retrobada es va compartir el procés d'aprenentatge de l'alumnat participant, conèixer les eines de dinamització intercultural que es varen realitzar com a treball autònom i compartir un espai de debat i enriquiment mutu. Finalment, es va poder gaudir d'un espai lúdic amb música en directe com a cloenda d'aquest procés d'aprenentatge.

5.3.3 Seminari: «Incorporar la perspectiva de gènere. Una introducció»

Data: 8 de juny

Horari: 16-19 hores

Espai: Ca n'Oleo, 35 places

Dades de participació: Hi varen participar 8 dones.

A càrrec de Paloma Martín i Maria Gómez, professores del Departament de Filosofia i Treball Social.

Aquest seminari proposava una introducció a la perspectiva de gènere i a com podíem tenir-la en compte.

De manera senzilla i amena es varen tractar temes clau relatius a la desigualtat de gènere i intentarem donar resposta a algunes preguntes:

Què és la perspectiva de gènere?, com podem identificar la desigualtat de gènere a través de les dades?, i en la vida quotidiana?, quina relació té la desigualtat de gènere amb diferents violències?, com podem contrarestar les desigualtats?

5.3.4 Espai de trobada i panel d'experiències: «Empoderament col·lectiu enfront del racisme institucional: la realitat de la venda ambulat»

Organitzat per Paloma Martín i Maria Gómez, professores del departament de Filosofia i Treball Social, Metges del Món Illes Balears i l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat.

Data: 9 de juny

Horari: de les 18 a les 20.30 hores

Espai: pati de l'edifici Sa Riera, Palma.

Nombre de persones participants: 22

Un espai de trobada amb l'Asociación de Inmigrantes Senegaleses en Baleares, Yapo; Càritas Mallorca, i el Sindicato de Manteros, Madrid on es preteníem teixir aliances de reconeixement, solidaritat i resistència enfront de la discriminació i el racisme institucional que sovint han d'afrontar alguns col·lectius vulnerables que es dediquen a la venda ambulants:

A què respon aquesta pràctica? A què han d'enfrontar-se les persones que s'hi dediquen? Com podem teixir aliances de solidaritat i respecte? Com ha afectat la pandèmia les persones que es troben en aquesta situació?, son alguns dels aspectes que abordarem.

Un espai no només per escoltar els col·lectius que sovint són silenciats sinó també per compartir experiències de bones pràctiques per combatre el racisme, els prejudicis i els estereotips, així com els discursos d'odi, i compartir igualment estratègies i iniciatives de resistència per a l'empoderament col·lectiu.

Aquesta acció s'adreçava principalment als col·lectius implicats i fou oberta a tot l'alumnat de la UIB, al PDI i PAS, i a qualsevol altra persona que hi estigues interessada. Hi varen participar 26 persones (11 homes i 15 dones).

6. VOLUNTARIAT UNIVERSITARI

6.1 ACCIONS FORMATIVES

Durant la temporalització del projecte subvencionat, s'han organitzat quatre accions formatives en format presencial al campus universitari de la Universitat de les Illes Balears i al centre de Sa Riera de la ciutat de Palma. Malauradament, una de les accions formatives s'ha hagut d'ajornar perquè no es va arribar al mínim d'inscripcions necessàries per a poder dur a terme la formació. Així i tot, s'han fet tres formacions amb una durada total de 30 hores:

PRIMER SEMESTRE 2021		
Curs de voluntariat en l'àmbit de la salut mental: En Parlem?	del dia 28 de juny a l'1 de juliol de 2021	10 h
Curs: L'Acompanyament a Persones sense Llar des del Voluntariat	del dia 19 al 21 de juliol del 2021	10 h
Curs: Claus per Comunicar des d'una Entitat del Tercer Sector	del dia 20 al 22 de setembre de 2021	10 h

A continuació es pot veure una anàlisi molt més detallada de totes les accions dutes a terme.

CURS DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DE LA SALUT MENTAL: EN PARLAM?

Juntament amb 3 Salut Mental, Obertament Balears, Estel de Llevant i Gira-sol, es va proporcionar una formació específica sobre voluntariat en l'àmbit de la salut mental.

Aquesta càpsula formativa, formada per quatre sessions, va servir per conèixer la realitat de la gent que pateix algun problema de salut mental i per a proporcionar un espai de reflexió i visibilització sobre la tasca que realitzen les entitats que treballen en aquest àmbit.

Objectius

- Proporcionar a les persones participants un marc contextual del món de la salut mental i donar-los a conèixer la realitat i les dificultats que es troben en aquest col·lectiu.
- Adquirir eines i habilitats funcionals per emprar-les a l'hora de participar i col·laborar en l'àmbit de la salut mental.
- Aprendre a parlar sense estigma: accions permanents i concretes per abordar els temes de salut mental.
- Conèixer la feina de les entitats que presten atenció directa a aquest col·lectiu, els recursos que li proporcionen i les activitats que lideren. Entendre les problemàtiques concretes que afecten el territori, com es poden abordar i les possibilitats d'implicar-s'hi.

Continguts

Sessió 1. Ens posam en context. Quina és la realitat de la salut mental?

- Presentar els objectius i la tasca de l'entitat Gira-sol
- Conèixer el voluntariat centrat en l'àmbit de la salut mental

Sessió 2. Aprenem a participar i col·laborar

- Presentar l'entitat: què és Estel de Llevant quines possibilitats ofereix en funció del tipus de voluntariat?
- Explicar les problemàtiques concretes que afecten el treball en aquest àmbit, com es poden abordar i les possibilitats d'implicar-s'hi

Sessió 3. Les entitats: a què es dediquen i què pot fer una persona voluntària?

- Conèixer la coordinadora 3 salut mental.
- Com combatre l'autoestigma i l'estigma: els estereotips, els prejudicis i la discriminació.
- Exposició i explicació dels serveis i recursos disponibles i com col·laborar des del voluntariat.

Sessió 4. L'estigma per raons de salut mental

- Conèixer què és Obertament Balears
- Escoltar dos testimonis en primera persona (Històries de vida de recuperació)

Metodologia

El curs es va realitzar de manera presencial a l'aula AB09 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos, campus universitari i, mitjançant lectures, dinàmiques i recursos es va fomentar la participació, el debat i l'experiència vivencial entre els alumnes participants, amb l'ajuda de les facilitadores de cada mòdul.

Professorat

- **María del Carmen Romero Cascos.** Tècnica d'Inserció Laboral a Gira-sol
- **Amaranta Ripoll Frau.** Tècnica d'Inserció Laboral a Gira-sol
- **Lucrecia d'Amato.** Psicòloga a Estel de Llevant
- **Toni Muñoz.** Pedagóg a Estel de Llevant
- **Pilar Ponce.** Coordinadora a 3 Salut Mental
- **Activistes** Obertament Balears

Durada: 10 hores (presencial)

Dates de l'acció formativa: del dia 28 de juny a l'1 de juliol de 2021

Places disponibles: mínim de 15 persones inscrites i màxim de 35 places

Avaluació

Per obtenir el certificat de participació, les persones havien d'assistir, com a mínim, al 80 per cent de les hores de l'acció formativa.

A continuació reflectim les dades de participació, desagregades per sexe, de la manera següent:

- Persones inscrites: nombre de persones que es varen inscriure al curs (abans de tancar el formulari).

- Persones participants: nombre de persones que varen tenir plaça i accés al curs.
- Persones amb dret a certificat: nombre de persones que varen superar els criteris establerts al curs i que obtingueren el certificat de realització corresponent.

Dades de participació	Dones	Homes	No binari	TOTAL
Persones inscrites	47	3	1	51
Persones participants	37	3	1	41
Persones amb dret a certificat	30	2	0	32

Avaluació de la formació

Per poder recollir la valoració de l'esdeveniment i tenir en compte tots els suggeriments i comentaris de les persones i entitats participants, es va crear un qüestionari a través de la plataforma Google Form. Es va compartir a través de correu electrònic. De les 41 persones participants, 20 han contestat el formulari.

	Difusió del curs	Coordinació general del curs		El curs ha respost a les teves expectatives:	El curs ha contribuït a la teva formació:
Gens adequada	0	0	Gens	1	0
Poc adequada	0	1	Poc	2	2
Adequada	11	6	Adequadament	8	7
Molt adequada	9	13	Molt adequadament	9	11

Pel que fa als suggeriments i propostes de millora recollides, hem agrupat els principals en blocs de continguts:

- **Temàtiques de voluntariat per a accions futures**

Pel que fa a les propostes per a accions futures, es proposa organitzar accions de formació sobre infància, tracta de persones, trastorns mentals o voluntariat en àmbit europeu o nacional.

- **Propostes i suggeriments de millora**

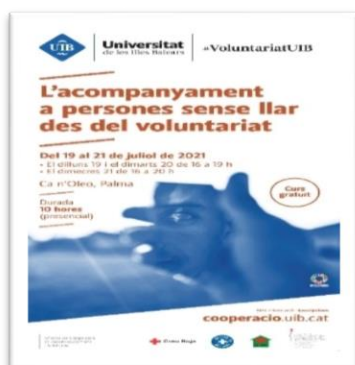
Hi ha molts participants que exposen comentaris d'agraïment a l'organització i per la realització de l'esdeveniment. N'hi ha d'altres que proposen de fer més activitats dinàmiques i reduir la durada de les activitats teòriques.

- **Aspectes més positius**

S'ha valorat molt positivament la varietat de la informació, els testimonis reals, la qualitat de les sessions i el personal docent i el dinamisme de les sessions.

CURS: L'ACOMPANYAMENT A PERSONES SENSE LLAR DES DEL VOLUNTARIAT

Aquesta formació va sorgir fruit de la col·laboració entre el professorat de la UIB i entitats com Es Refugi, Metges del Món i Creu Roja. Durant tres dies, vam poder conèixer la realitat de les persones sense llar i aprendre com podem fer-los un acompanyament des de la tasca voluntària. A més, parlarem del context actual d'aquest col·lectiu des d'una perspectiva de gènere i tenint en compte la crisi multidimensional derivada de la pandèmia COVID-19.

Objectius

- Donar a conèixer el context actual de les persones sense llar en el marc de la COVID-19 i des d'una perspectiva de gènere.
- Adquirir eines per fer acompanyament a persones sense llar i col·laborar en accions en l'àmbit del sensellarisme.
- Adquirir habilitats per gestionar emocionalment el que implica fer un voluntariat amb diferents col·lectius i concretament amb el de les persones sense llar.
- Conèixer la tasca de les entitats que treballen en l'àmbit del sensellarisme i les funcions que duen a terme els voluntaris.

Continguts

Sessió 1

- Sensellarisme i habitatge amb perspectiva de gènere: context actual en el marc de la pandèmia
- Les implicacions del voluntariat en l'àmbit del sensellarisme. Què diu la Llei del voluntariat?

Sessió 2

- Recomanacions, discursos i recursos a l'hora de treballar amb persones sense llar
- II Les implicacions del voluntariat en l'àmbit del sensellarisme. La gestió emocional de l'acció voluntària

Sessió 3

- Mesa d'experiències amb Es Refugi, Metges del Món i Creu Roja.
- Dinàmica amb persones sense llar a cura de Metges del Món.

Metodologia

El curs es va realitzar de manera presencial a l'edifici de Ca n'Oleo, carrer de l'Almudaina, 4, de Palma i, mitjançant lectures, dinàmiques i recursos es va fomentar la participació, el debat i l'experiència vivencial entre els alumnes participants, amb l'ajuda de les facilitadores de cada mòdul.

Professorat

- Ana Cañas Lerma, investigadora i professora ajudant de l'àrea de Treball Social i Serveis Socials de la Universitat de les Illes Balears.
- Alfonso López Bermudez, investigador i professor ajudant de l'àrea de Treball Social i Serveis Socials de la Universitat de les Illes Balears.

Durada: 10 hores

Dates de l'acció formativa: del dia 19 al 21 de juliol de 2021

Places disponibles: mínim de 15 persones inscrites i màxim de 35 places.

Avaluació

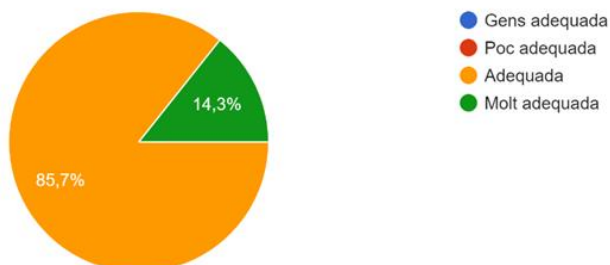
Per obtenir el certificat de participació, les persones havien d'assistir, com a mínim, al 80 per cent de les hores de l'acció formativa.

En el quadre següent reflectim les **dades de participació**:

Dades de participació	Dones	Homes	No binari	TOTAL
Persones inscrites	22	6	1	29
Persones participants	20	5	1	26
Persones amb dret a certificat	10	5	0	15

Avaluació de la formació

Difusió del curs:
14 respostes

Per

poder recollir la valoració de l'esdeveniment i tenir en compte tots els suggeriments i comentaris de les persones i entitats participants, es va crear un qüestionari a través de la plataforma Google Form. Es va compartir a través de correu electrònic. De les 26 persones participants, 14 han contestat el formulari.

Pel que fa als suggeriments i propostes de millora recollides, hem agrupat els principals en blocs de continguts:

- **Temàtiques de voluntariat per a accions futures**

Pel que fa a les propostes per a accions futures, es proposa organitzar accions de formació sobre diferents tipus de Voluntariats existents a Mallorca, voluntariat hospitalari, salut mental, joves estrangers no acompanyats i tercera edat, prostitució,

persones amb discapacitat, persones recluses o ex-recluses, víctimes de violència masclista i de gènere, persones majors, habilitats comunicatives, immigració, addiccions...

- **Propostes i suggeriments de millora**

Hi ha molts participants que exposen comentaris d'agraïment a l'organització i per la realització de l'esdeveniment. N'hi ha d'altres que proposen de fer més material audiovisual, millorar la difusió per la gent de fora la comunitat universitària i més dinàmiques interactives.

- **Aspectes més positius**

S'ha valorat molt positivament els testimonis reals de les persones sense llar, la qualitat de les sessions i el personal docent i el dinamisme de les sessions.

CURS CLAUS PER COMUNICAR DES D'UNA ENTITAT DEL TERCER SECTOR

Aquesta ha estat una formació dirigida a les entitats del tercer sector en l'àmbit del voluntariat de les Illes Balears per tal que puguin aprendre a preparar una bona estratègia comunicativa.

Objectius generals

- Proporcionar als participants uns coneixements bàsics sobre comunicació corporativa.
- Adquirir eines per dur a terme una estratègia comunicativa enfocada al tercer sector.
- Aprendre a gestionar les xarxes socials des d'una entitat del tercer sector. Conèixer la importància del vídeo en la comunicació i adquirir habilitats per fer-lo servir en l'estratègia comunicativa.

Continguts

Sessió 1. Introducció a la comunicació corporativa i estratègia de comunicació

- Introducció a la comunicació corporativa.
- Com aplicar una estratègia de comunicació en l'àmbit del tercer sector.
- Com arribar al nostre públic objectiu.

Sessió 2. Pla de continguts i gestió de xarxes socials

- Quines són les principals xarxes socials i com les podem fer servir al nostre entorn de treball
- Com programar les publicacions
- Crear la nostra estratègia comunicativa a través de les xarxes socials

Sessió 3. El poder del vídeo per captar l'atenció del públic i tècniques per sortir als mitjans de comunicació

- El vídeo dins la nostra estratègia de comunicació
- Com fer un vídeo: tipus de plànols, material, aplicacions...
- Quines elements han d'aparèixer a un vídeo segons els nostres objectius

Metodologia

El curs es va realitzar de manera presencial a l'aula d'informàtica AI01 de l'edifici G. M. de Jovellanos, (campus universitari) i, mitjançant lectures, dinàmiques i recursos es va fomentar la participació, el debat i l'experiència vivencial entre els alumnes participants, amb l'ajuda de les facilitadores de cada mòdul.

Professorat

- Javier Polinario: responsable de l'estratègia de les xarxes socials a la Universitat Rovira i Virgili.
- Mireia Curto: experta en comunicació corporativa, relacions públiques i gestió de xarxes socials.

Durada: 10 hores

Dates de l'acció formativa: del dia 20 al 22 de setembre de 2021.

Places disponibles: mínim de 15 persones inscrites i màxim de 35 places.

Avaluació

Per obtenir el certificat de participació, les persones havien d'assistir, com a mínim, al 80 per cent de les hores de l'acció formativa.

En el quadre següent reflectim les **dades de participació**:

Dades de participació	Dones	Homes	No binari	TOTAL
Persones inscrites	31	6	1	38
Persones participants	23	5	1	29
Persones amb dret a certificat	16	5	0	21

Avaluació de la formació

Per poder recollir la valoració de l'esdeveniment i tenir en compte tots els suggeriments i comentaris de les persones i entitats participants, es va crear un qüestionari a través de la plataforma Google Form. Es va compartir a través de correu electrònic. De les 29 persones participants, 13 han contestat el formulari.

Pel que fa als suggeriments i propostes de millora recollides, hem agrupat els principals en blocs de continguts:

- **Temàtiques de voluntariat per a accions futures**

Pel que fa a les propostes per a accions futures, es proposa organitzar accions de formació sobre voluntariat cultural, publicitat o màrqueting i convenis entre universitats i organitzacions de voluntariat.

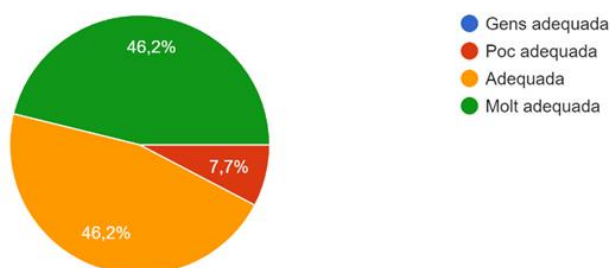
- **Propostes i suggeriments de millora**

Hi ha molts participants que exposen comentaris d'agraïment a l'organització i per la realització de l'esdeveniment. N'hi ha d'altres que proposen millorar l'organització tecnològica, activitats més pràctiques i adequar el contingut a les persones a qui van dirigides les formacions.

- **Aspectes més positius**

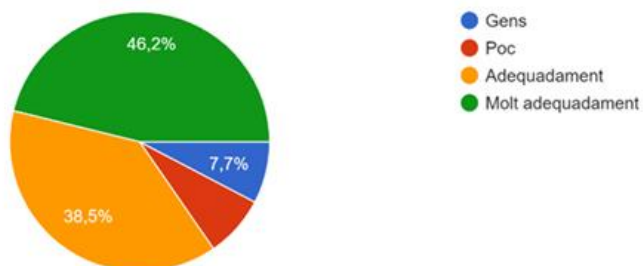
S'ha valorat molt positivament la qualitat de les sessions i el personal docent i el dinamisme de les sessions.

Coordinació general del curs:
13 respostes

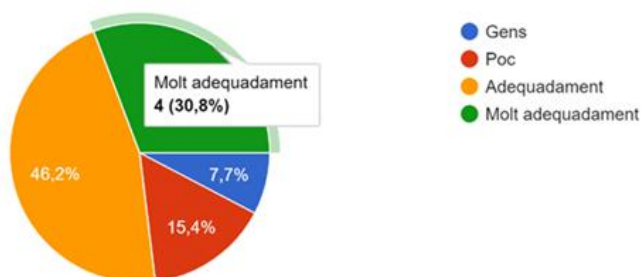
El curs ha respost a les teves expectatives:

13 respostes

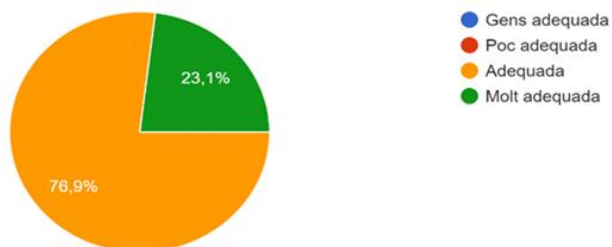
El curs ha contribuït a la teva formació:

13 respostes

Difusió del curs:

13 respostes

6.2 ACCION DE DINAMITZACIÓ

Portal de voluntariat

Amb la intenció de promoure la participació de la comunitat universitària per donar resposta a les demandes de les entitats de les Illes Balears, en el Portal de voluntariat de la UIB s'hi han registrat cent vint-i-una (121) persones més, que fan un total de 953 persones voluntàries. I cinc (5) noves entitats s'hi han donat d'alta, de manera que hi ha un total de 142 entitats registrades i vint-i-dues (22) publicacions d'ofertes de voluntariat al llarg del curs acadèmic.

Accions de promoció del voluntariat

S'ha realitzat la campanya: #CafFicosVoluntarisUIB, un seguit d'entrevistes en vídeo a entitats socials i persones voluntàries amb les quals podem conèixer i fer valer la seva experiència en l'àmbit del voluntariat. La campanya consta de setze (16) entrevistes a les següents entitats:

- Fundació Vicenç Ferrer
- Energy Control
- Aproscm
- Erasmus Student Network (ESN)
- Amadiba
- Cancer Support Mallorca
- Fundació Rana
- AECC
- Projecte Home
- Fundació Sant Joan de Déu
- Mater
- Manos Unidas
- AFS Intercultura
- Dime. Cuenta con nosotros. Asociación de Voluntarios de Cuidados Paliativos de las IB
- Noctiluca
- Kal Melanina

Fins al mes d'agost es publicaran les entrevistes a la pàgina web de l'OCDS i a xarxes socials com Instagram, Twitter o Facebook. De fet, per ara hi ha hagut una bona rebuda per part del públic amb quasi 2000 visualitzacions a Facebook (1947) i quasi 1400 a Instagram (1387) amb les entrevistes de la Fundació Vicenç Ferrer, Aproscum, Erasmus Student Network (ESN) i la Fundació Sant Joan de Déu.

Difusió i gestió del portal del voluntariat

Per tal de promoure la participació del conjunt de la comunitat universitària, tant de l'alumnat, del personal d'administració i serveis, del personal docent investigador; així com del públic en general, s'ha continuat amb la difusió i gestió del Portal de voluntariat UIB.

Persones voluntàries

En total, hi ha 905 persones registrades al Portal del Voluntariat. Enguany (de gener a novembre de 2021), s'han donat d'alta al portal 131 persones, en contrast amb les 112 de l'any passat. A continuació, veiem les dades del 2021 i el 2020 desagregades per sexe i desglossades per col·lectius al qual pertanyen:

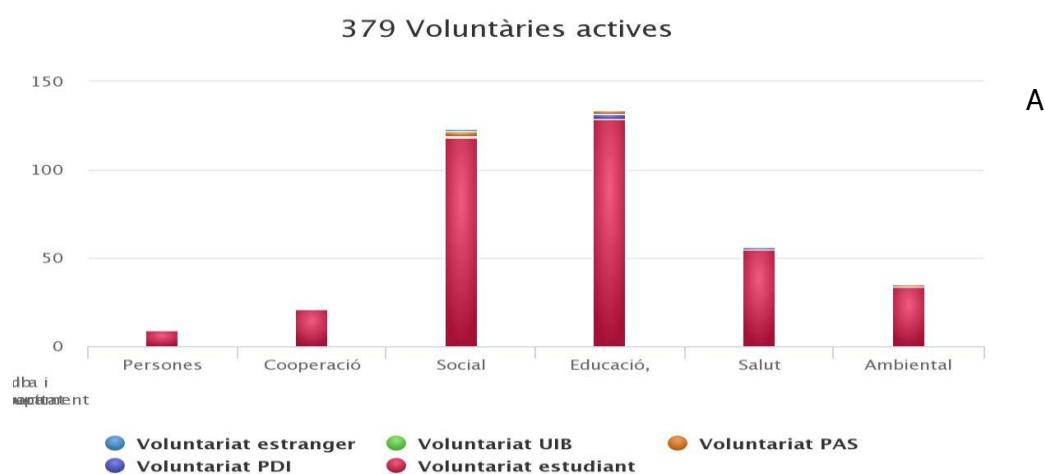
2021			
I·lectiu	Dones	Homes	Total
PDI	0	3	3
PAS	3	1	4
Alumnes	100	24	124
TAL	103	28	131

2020			
Col·lectiu	Dones	Homes	Total
PDI	10	0	10
PAS	2	4	6

Alumnes	84	12	96
TOTAL	96	16	112

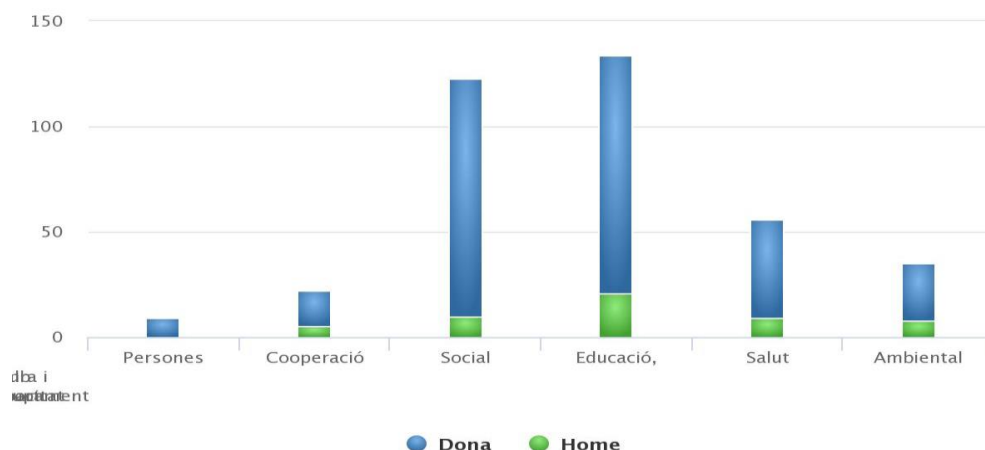
En aquest sentit, és important destacar l'increment d'altres de persones que pertanyen al col·lectiu de l'alumnat en relació amb l'any passat, així com que es mantingui una àmplia diferenciació de gènere en el recompte total. El lleuger augment d'altres en relació amb l'any 2020 reflecteix el període posterior de l'estat d'alarma, en el qual s'ha vist un progressiu augment de les demandes de voluntariat i la participació de voluntaris. Un procés que s'entén que anirà en augment si es manté una millora la situació sanitària.

El gràfic següent representa el nombre de persones actives, és a dir, 379 persones han interactuat amb alguna oferta; el col·lectiu al qual pertanyen, que majoritàriament ha estat el d'alumnes, i l'àmbit de voluntariat disponible (cooperació, social, educació, salut, persones amb discapacitat i ambiental) amb el qual han interactuat ha estat el social i educatiu:

A continuació, podem observar en aquesta mateixa participació desagregada per sexe que les dones són majoria en tots els àmbits:

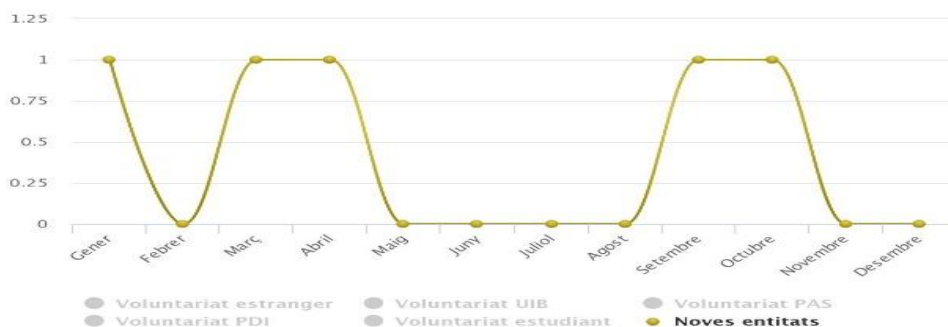
379 Voluntàries actives

Entitats

Pel que fa a les entitats, actualment n'hi ha 125 de registrades, 5 de les quals s'hi han inscrit aquest darrer any:

136 Noves comptes

En vermell, veiem les entitats enregistrades enguany que actualment no estan actives (hi ha entitats que es donen d'alta, decideixen estar visibles només durant un període determinat i després els hi interessa estar inactives). En verd, les que es mantenen actives actualment.

	Acrònim	Nom
	 VOIB	ONCE ILLES BALEARS VOLUNTARIAT
	 shambhala	Fundació Shambhala
	 mm med	Medicusmundi Mediterrània
	 Kal Melanina	Kal Melanina
	 mondoi	Mondo Convive ONG

A la imatge apareixen les cinc entitats registrades distribuïdes per mesos d'enguany. Les 136 noves comptes fan referència al total de persones i entitats registrades des del mes de gener fins al novembre de 2021.

Enguany, entre totes les entitats registrades, s'han publicat 24 demandes de voluntariat. Els àmbits en els quals les entitats demandants han sol·licitat el suport de persones voluntàries han estat:

- 2 Ambientals
- 3 de Salut
- 9 d'Educació, Cultura i Esports
- 7 de Social
- 3 de Persones amb Diversitat Funcional

A continuació, es poden veure les demandes realitzades durant el 2021. En vermell, les que ja han finalitzat el seu període de cerca de voluntariat, en verd, les que actualment (en dia 10 de novembre) estan en procés actiu de cerca de voluntariat:

	noctiluca00	Proyecto LIBERA: AMADRINAMONDRAGÓ. Actividades de ciencia ciudadana a la playa de S'Amarador.
	estrella	Voluntariado con personas en riesgo de exclusión
	shambhala	Profesorado de matemáticas, cálculo y álgebra
	Ben Amics	QUIERES FORMAR PARTE DEL VOLUNTARIADO DE BEN AMICS?
	FUNDACION ALDABA	LUDOTECA TANGRAM
	shambhala	Profesorado Voluntario de Lengua Castellana.
	shambhala	Profesorado Voluntario de Lengua Catalana
	shambhala	Profesorado Voluntario de Inglés
	AFS	VOLUNTARIOS/AS PARA INMERSIÓN CULTURAL CON ESTUDIANTES Y FAMILIAS
	voluntariat	Talleres, campamentos y actividades de verano

	SJD	Espai Lectura
	giovy2020	¿Eres investigador/a? En la AECC te estamos buscando
	sesmilanes2014	A Ses Milanes cercam voluntaris com tú!
	Ben Amics	¿QUIERES FORMAR PARTE DEL VOLUNTARIADO DE BEN AMICS?
	ASDE	Voluntariado ocio y tiempo libre
	ASPACE BALEARES	Voluntariado en el Campus Inclusivo de Verano
	PHB	Projecte Home Balears Menorca
	PHB	Projecte Home Balears Ibiza
	OCDS	Prova
	voluntariat	Conéctate al voluntariado
	noctiluca00	JORNADAS DE CIENCIA CIUDADANA AL PARQUE NATURAL DE MONDRAGÓ, PLAYA DE S'AMARADOR
	INÈDITHOS	ATENCIÓN DOMICILIARIA A NIÑOS/AS I JÓVENES CON ENFERMEDADES MINORITARIA O CRÓNICAS

6.3 JORNADES “L’IMPULS DEL VOLUNTARIAT EN LA NOVA NORMALITAT”

Les jornades “L’impuls del voluntariat en la nova normalitat” es varen realitzar els dies 28 i 30 de setembre, i 6, 8, i 14 d’octubre de 2020. Es varen desenvolupar en modalitat en línia, a través de la plataforma Moodle facilitada per la UIB.

A continuació, es poden visualitzar els objectius i la metodologia de l’esdeveniment:

Objectiu general

Aquestes jornades varen neixer amb l’objectiu d’intercanviar experiències, iniciatives, bones pràctiques, estratègies, etc., en l’àmbit del voluntariat, i revisar eines i recursos per impulsar conjuntament la participació en els programes de voluntariat en el context actual.

Objectius específics

- Facilitar eines i recursos per al bon desenvolupament de les entitats i respondre a les seves necessitats
- Crear espais de participació, debat i intercanvi d’experiències i de bones pràctiques
- Definir el concepte de bones pràctiques, el mètode per identificar-les i recollir-les
- Crear espais de reflexió entorn de les actuacions, l’impacte i els reptes de l’activitat voluntària en el marc de la COVID-19

Metodologia

Les jornades es varen impartir en modalitat en línia a través de la plataforma Moodle, facilitada per la UIB.

El desenvolupament de les jornades es va materialitzar en diferents espais:

- Conferències obertes a tothom, com espais d’inspiració i motivació.
- Activitats artístiques, com a espais per a connectar amb l’art i la creativitat.
- Tallers, com a espais d’intercanvi entre les entitats amb l’objectiu de facilitar recursos perquè puguin adaptar-se a la Llei de voluntariat.
- Espais de bones pràctiques, on es varen compartir i veure aquelles accions, projectes i estratègies desenvolupats per les entitats.

- Taula redona, com a espai de debat i reflexió conjunta.

Per poder realitzar les activitats virtuals, es va utilitzar la plataforma Zoom de la Universitat de les Illes Balears i la presència de Bauma, Altres Perspectives S.Coop. Expertes en facilitació d'espais i reunions, dinamització de grups i acompanyament a organitzacions, varen estar presents en diferents espais, varen col·laborar en el bon funcionament i aportaren la seva expertesa en el transcurs de l'esdeveniment.

A continuació, es presenten els cartells de l'esdeveniment i el programa de les jornades:

Programa de les jornades

Dia	Horari	Activitat	Sessió impartida per
Dilluns, 28 de setembre	9.45 h	Presentació de les jornades	Jesús Jurado Seguí Secretari Autòmic de Memòria Democràtica i Bon Govern. Antoni Aguió Pons Vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable.
	10 - 10.45 h	Conferència «L'impuls del voluntariat en la nova normalitat»	César Llorente

			Especialista en Gestió Empresarial, Psicoteràpia Constructivista i DEA en Dinàmiques Motivacionals.
	11-11.30h	Activitat artística «Consciència corporal des del teatre digital»	La lioparda
	12.30 – 14 h	Taller «Tens un pla? Activa el teu pla de voluntariat!» (grup 1)	Xavier Torrens Director d'Espiral, entitat social prestadora de serveis a la joventut.
	19 - 20.30 h	Taller «Tens un pla? Activa el teu pla de voluntariat!» (grup 2)	Xavier Torrens Director d' Espiral, entitat social prestadora de serveis a la joventut.
Dia	Horari	Activitat	Sessió impartida per
Dimecres, 30 de setembre	12.30 – 14 h	Taller «Crea el programa de voluntariat de la teva entitat»	Gerard March i Joan Miquel Cañellas Secretaria Tècnica Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears.
	17 - 17.45 h	Conferència «Habilitats per a la vida»	Antònia Pades Especialitzada en habilitats socials i comunicatives dels professionals de la salut, Programes d'Intel·ligència emocional i comportament social de les organitzacions.
	18.30 – 20 h	Taller «L'Agenda 2030 i les entitats de voluntariat»	Maria Antònia Ferrer Perelló Secretària d'ASDE Balears, i responsable de recursos humans adults.
Dia	Horari	Activitat	Sessió impartida per
Dimarts, 6 d'octubre	10 - 11.30 h	Taller «Aprendre a relacionar-nos telemàticament amb les administracions públiques»	Antònia Frau Cap de secció de la Direcció General de Participació i Voluntariat del Govern Balear.
	12 - 12.30 h	Activitat artística «Volunta-foto: acompañamiento más allá de la fotografía»	Eva Sala i Ana Cañas Terapeuta psico-corporal i fotògrafa especialitzada en fotografia participativa amb impacte social i creativitat a partir del cos.

			Experta universitària en tècniques docents universitàries i en igualtat d'oportunitats i gènere: àmbits i aplicacions.
	12.30 – 14 h	Taller «Recollir i compartir bones pràctiques de voluntariat» (grup 1)	Lluís Ballester Doctor en Sociologia i en Filosofia, Diplomant en Treball Social i amb una gran experiència en l'àmbit social.
	16.30 – 18 h	Taller «Recollir i compartir bones pràctiques de voluntariat» (grup 2)	Lluís Ballester Doctor en Sociologia i en Filosofia, Diplomant en Treball Social i amb una gran experiència en l'àmbit social.
	18.30 – 20 h	Taula rodona: «Per un voluntariat plural» Amb la participació de: • Càritas Diocesana de Mallorca, Margalida Riutort • Metges del Món Illes Balears • Consell Insular de Formentera • Consell Insular d'Eivissa, Santiago Marí • Mask all Ibiza, Marta Arrizkorreta • Ajuntament de Pollença, Michael L. Muller Flury • Formentera Solidària, Miquel Angel Riera Planells	Espai moderat per Teresa Angulo Graduada en Pedagogia amb formació en facilitació de grups. Membre fundadora de l'Associació ALMAdeCO i membre de IIFACE (Institut de facilitació i Canvi en l'àmbit nacional).

Dia	Horari	Activitat	Sessió impartida per
Dijous, 8 d'octubre	10 - 10.45 h	Conferència «La creativitat, eix transversal del voluntariat»	Ana Cañas Experta universitària en tècniques docents universitàries i en igualtat d'oportunitats i gènere: àmbits i aplicacions.
	11.30 - 12.30 h	Taller «Conèixer el Portal de Voluntariat de la Universitat de les Illes Balears i la Plataforma de Voluntariat de les Illes Balears (PLAVIB)»	Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) i PLAVIB
	16.30 – 18 h	Taller«Com ens podem coordinar i comunicar dins les entitats?»	Adrià Pons Responsable d'Educació Ambiental i Voluntariat del GOB Menorca.
Dia	Horari	Activitat	Sessió impartida per
Dimecres, 14 d'octubre	9 - 10.30 h	Espai de bones pràctiques en voluntariat Amb la participació de: • Càritas Diocesana de Menorca • Creu Roja Illes Balears, Neus Tortella • INeDITHOS, Jessica Stucki • AECC	Espais moderats per Bauma
	10.45- 12.15.h	Espai de bones pràctiques en formació Amb la participació de: • ASDE • Mans Unides, Xisca Artigues	

		OCDS, Aina Gayà	
	12.30 – 14 h	Espai de bones pràctiques en situacions d'excepcionalitat. Amb la participació de: - Jane's walk amb la col·laboració de Mallorca Lingua Experience, Fany Magraner - Metges del Món - Suport Mutu - Direcció General de Participació i Voluntariat, Maria Amengual - Menorcalab, Carlos Santamaría	
	17 – 18h	Conferència «Connectades pel voluntariat» i espai de conclusions	Mar Amate Directora de la Plataforma de Voluntariat d'Espanya. Isabel Castro Fernández Consellera d'administracions públiques i modernització. Maria Amengual Herranz Directora General de Participació i Voluntariat.

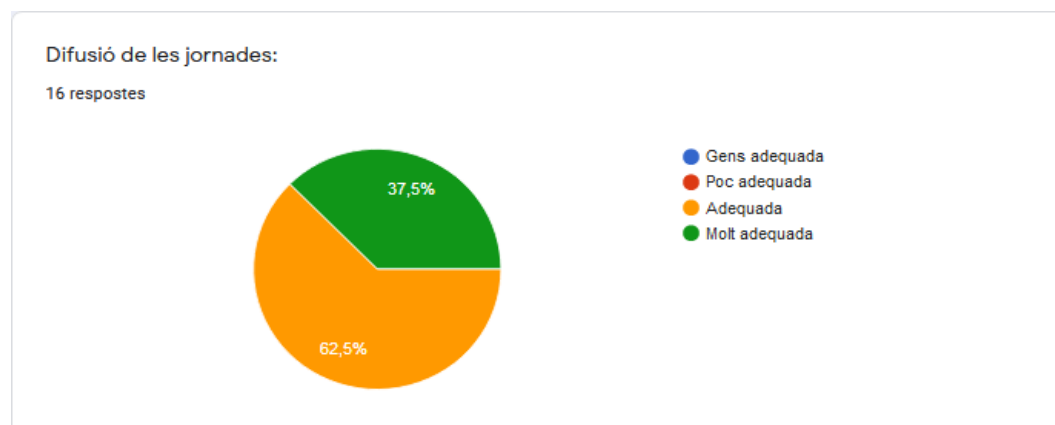
			Ruth Escribano Dengra
			Coordinadora de l'OCDS
	18 - 18.30 h	Activitat artística «Voluntariat Exquisit»	El Xiringuito Teatre

Participació

La participació va variar, ja que es varen oferir activitats obertes al públic en general i d'altres específiques per les persones inscrites a les jornades. Referent a la participació, es varen inscriure 69 persones, (58 dones) i (11 homes), de les quals 28 tenen dret a certificat (22 dones) i 6 (homes).

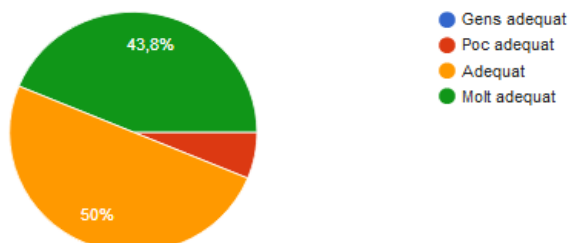
Avaluació de les jornades

Per poder recollir la valoració de l'esdeveniment i tenir en compte tots els suggeriments i comentaris de les persones i entitats participants, es va crear un qüestionari a través de la plataforma Google Form. Es va compartir a través de la plataforma Moodle de les jornades, per correu electrònic i a través de les xarxes socials de l'OCDS. De les 69 persones participants, 16 han contestat el formulari. A continuació es presenten les dades més significatives:

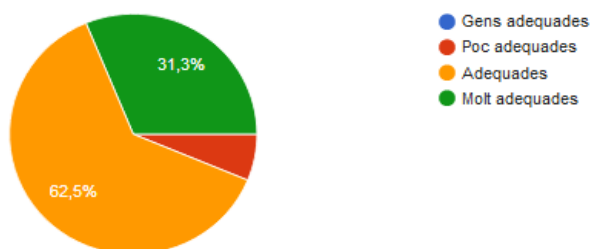
Procés d'inscripció:

16 respostes

Dates de les jornades:

16 respostes

Coordinació general de les jornades:

15 respostes

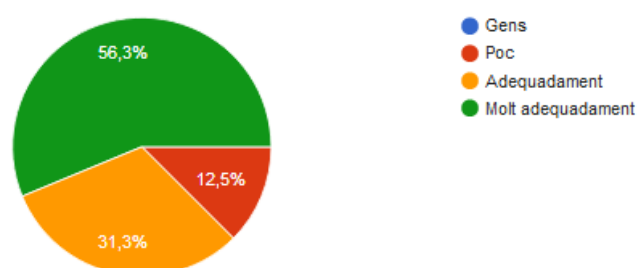
L'aula digital ha resultat útil i pràctica

16 respostes

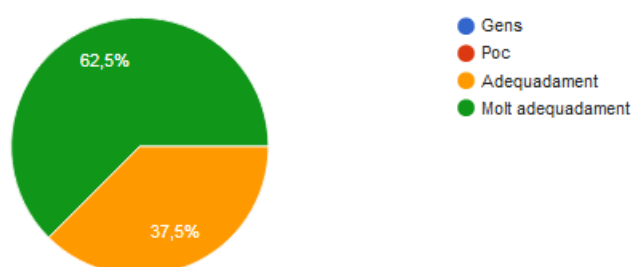
Les jornades han respost a les teves expectatives:

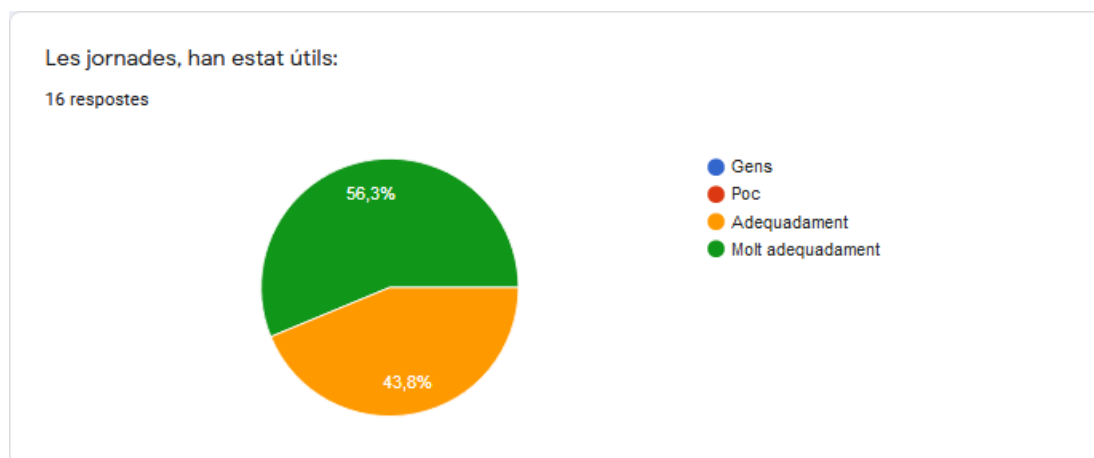
16 respostes

Les jornades, han contribuït a la teva formació:

16 respostes

Pel que fa als suggeriments i propostes de millora recollides, varem agrupar els principals en blocs de continguts:

- **Temàtiques de voluntariat per a accions futures**

Pel que fa a les propostes per a accions futures, es va proposar organitzar accions per treballar els aspectes següents: captació de voluntariat, treball en xarxa, organització del voluntariat local, voluntariat digital i utilització d'eines digitals, programes i aplicacions per arribar a més persones, responsabilitat legal de les entitats de voluntariat, estratègies per potenciar el coneixement i el compliment de la llei en el marc de les entitats, educació afectivosexual i protocols per a la prevenció de l'assetjament i altres violències masclistes.

- **Propostes i suggeriments de millora**

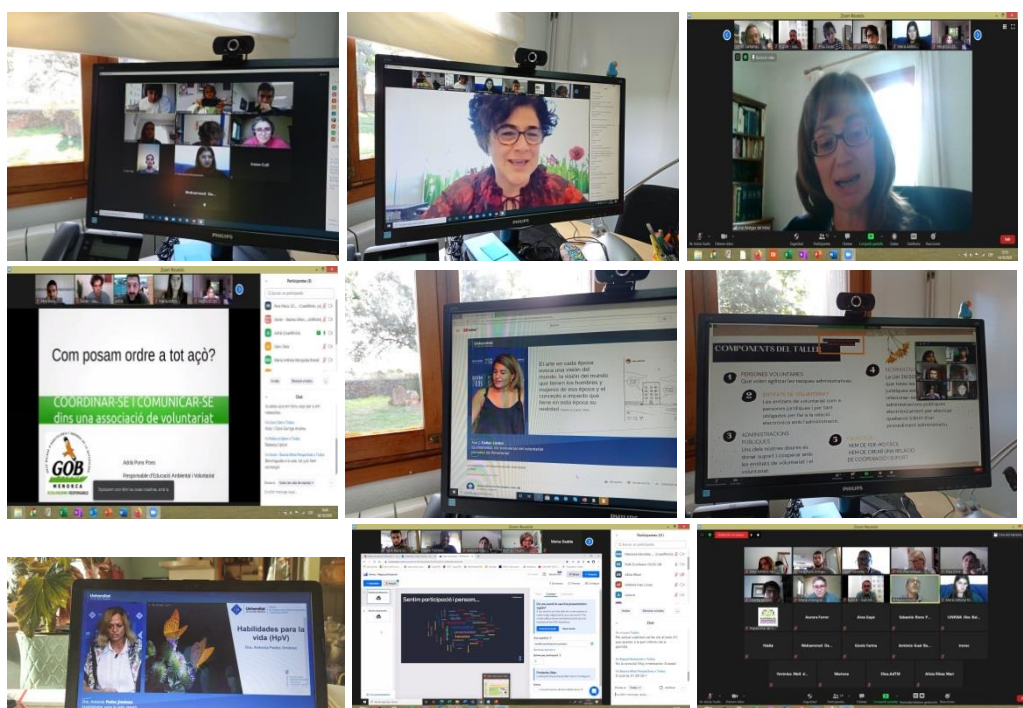
Hi ha molts participants que varen exposar comentaris d'agraïment a l'organització i per la realització de l'esdeveniment. N'hi ha d'altres que varen proposar de fer més activitats pràctiques i reduir la durada de les activitats més llargues (90 minuts) a una hora.

- **Aspectes més positius**

S'ha valorat molt positivament que les conferències s'hagin deixat disponibles en obert (no només a Aula digital) per a totes les persones interessades. Juntament amb la resta del material, ha permès més flexibilitat i ha facilitat la conciliació.

La dinamització dels tallers, de caràcter pràctic i participatiu, ha ajudat a superar la distància de les pantalles.

També es fa menció a les activitats artístiques, a l'organització i al format de les jornades, a la presència de participants de les Illes i a la varietat d'entitats i de participants.

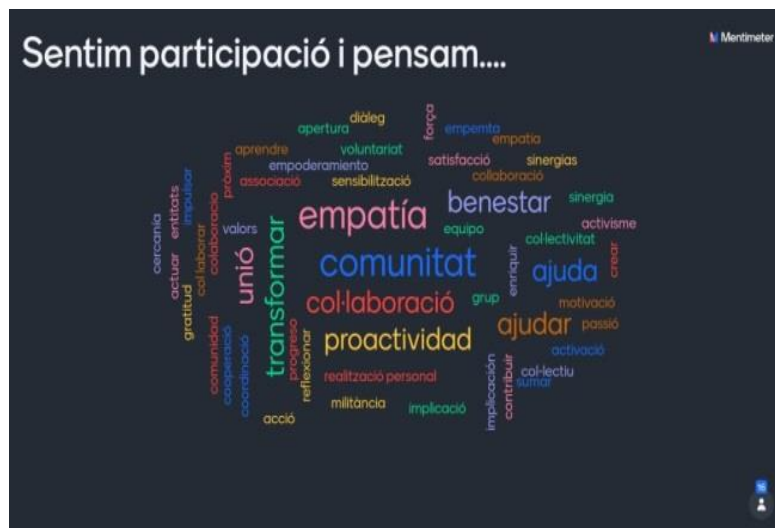
Conclusions

Després d'haver organitzat les jornades L'Impuls del Voluntariat en la Nova Normalitat, hem obtingut idees i accions d'inspiració per al futur. I, constatat el desenvolupament del programa formatiu, s'han recollit les conclusions següents:

- La transformació comença per nosaltres mateixos. Canviar el nostre món per canviar el nostre entorn, per la qual cosa les cures haurien d'ocupar el centre del voluntariat: tenir cura de nosaltres, dels companys i companyes de voluntariat, de les entitats i de les persones amb qui compartim la tasca voluntària.
- La importància del treball i la formació en xarxa, per poder transformar localment i globalment.

- La COVID-19 ens ha aportat un temps d'oportunitats i de reflexió. Una nova normalitat en què la virtualitat serà present i ens porta: creativitat, implicació, temps, confinament, solidaritat, introspecció i descoberta. Al mateix temps, en aquestes jornades s'ha destacat modalitat en línia, a causa de la importància de facilitar i afavorir al màxim la participació del sector del voluntariat i la conciliació de la vida laboral, activista i familiar, a més d'arribar a tot el territori de les Illes Balears.
- S'identifiquen reptes de futur, com la coordinació a escala local, les formacions compartides i de quilòmetre zero, que ara són més importants que mai.
- La rellevància de l'art i la creativitat com a eixos transversals del voluntariat.
- El voluntariat permet la impregnació i la descoberta d'una realitat que només podem viure des de la implicació personal.
- La necessitat de tenir un espai de trobada per a les entitats de voluntariat de les Illes Balears, per crear sinergies, compartir recursos, aprenentatges i establir línies futures de treball per al voluntariat.

A continuació, adjuntam imatges de les jornades i del resum dels continguts treballats:

Conferència «**L'impuls del voluntariat en la nova normalitat**»

César Llorente

- ✓ El canvi es troba en la modificació del sistema educatiu.
- ✓ L'objectiu és adreçar-se a una generació que construeixi els seus projectes personals i hi aportí valor.
- ✓ Valors, passió, talent i propòsit: el que importa és conèixer els meus talents i potencialitats, i treballar-los.
- ✓ Ser conscient de quines són les meves potencialitats, els meus punts forts, i reconèixer que no aport valor a tots els espais. Per tant, he de treballar i desenvolupar allò en què som talentós.

«Valorar l'associacionisme com a espai de desenvolupament personal»

3

BAU
MA

Tens un pla? Activa el teu pla de voluntariat

Xavier Torrens | Espiral

- Elaboram un pla de voluntariat amb les sis passes que recullen el **cicle de la persona** voluntària al si de l'organització.
- Una **redacció oberta** permet adequar-nos a situacions diverses sense sortir-ne gaire.
- El pla és una **eina de reflexió**. L'experiència es desenvolupa amb la pràctica.
- Avaluar el pla anualment ens permet **alinejar-lo amb la pràctica** de l'entitat, i viceversa.
- Aprofitem les xarxes de les quals formam part; **copiem allò que funciona**.

«Podem assegurar la utilitat del pla fent que sigui realista i que reculli allò que fem i com ho fem»

4

BAU
MA

Crea el programa de voluntariat de la teva entitat

Gerard Mas i Joan Miquel
Cañellas | PLAVIB

- Els nivells de concreció recollits per la normativa ajuden a diferenciar el programa del pla.
- Els objectius han de ser clars, realistes, avaluable i coneguts per les persones voluntàries.
- És molt important **adaptar el programa a la diversitat**:
 - **No discriminar** ningú. El **perfil de l'activitat** permet valorar l'adequació de cada persona per a unes tasques determinades.
 - Trobar un **equilibri en la formació**: assegurar una formació mínima per al programa i contribuir a la formació individual pensant en accions i competències.

«Els programes de voluntariat són eines dinàmiques que faciliten una adaptació constant entre l'entitat i les persones voluntàries»

5

BAU
MA

Conferència «**Habilitats per a la vida, Educació emocional**»

Antònia Pades

- ✓ L'educació emocional és molt important per al voluntariat.
- ✓ Les deu HpV són: autoconeixement, empatia, comunicació assertiva, relacions interpersonals, presa de decisions, gestió dels problemes, conflictes, emocions, sentiments, tensions i de l'estrès; pensament creatiu i crític.
- ✓ Hem de tenir cura de nosaltres mateixos, dels companys de les entitats i de les persones amb qui compartim les vivències del voluntariat.

«Segons l'OMS, hi ha deu habilitats per a la vida»

6

SAU
MA

L'Agenda 2030 i les entitats de voluntariat

Maria Antònia Ferrer | Scouts
Mallorca

- L'Agenda 2030 aborda els **problemes contemporanis** en forma de 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).
- Mobilitzar les nostres entitats perquè desenvolupin accions que ajudin a aconseguir els 17 ODS pot tenir un **fort impacte multiplicador**.
- Més d'un terç de les 169 metes dels ODS destaquen el **paper de la joventut**.
- El **mètode scout** té un enfocament autoformatiu orientat a l'acció.

«Els ODS treballen per satisfer les necessitats del present sense comprometre les generacions futures, tot integrant creixement econòmic, inclusió social i protecció del medi ambient»

7

SAU
MA

Aprendre a relacionar-nos telemàticament amb les administracions públiques

Antònia Frau

- Les administracions tenim el deure de donar suport i cooperar amb entitats de voluntariat i les persones físiques.
- Hi ha tres eines per fer-ho: el certificat digital, la signatura electrònica i el registre electrònic comú.
- Les persones físiques tenim quatre eines: Cl@ve PIN, Cl@ve permanent, DNIE i certificat digital.

«La Llei 39/2015 obliga les persones jurídiques a mantenir una relació electrònica amb les administracions públiques»

8

SAU
MA

Recollir i compartir bones pràctiques de voluntariat

Lluís Ballester

- La normativa vigent hauria de ser un mínim. De vegades, podem millorar només mirant l'òptim normatiu.
- Acompanyem el **desenvolupament d'una experiència vital**: de l'individu a la comunitat.
- Ningú no aprèn de l'experiència dels altres. A més, les **aportacions individuals tenen transcendència** en el conjunt de l'entitat.
- Prenem-nos les limitacions com a repte per esdevenir **organitzacions més inclusives**.
- És important **sistematitzar les preguntes més freqüents** (PMF): són útils per millorar la nostra imatge pública i per identificar quines són les inquietuds més freqüents amb relació al nostre projecte.

«Identificar i preparar les preguntes freqüents ens permet anticipar informació rellevant. A més, són útils per millorar la nostra imatge pública»

9

BAU
MA

Conèixer els portals de voluntariat de la UIB i de la PLAVIB

Nàdia Fuster | OCDS
Gerard Mas i Joan Miquel
Cañellas | PLAVIB

- Intermediar entre les preferències de la persona voluntària i les necessitats de l'entitat.
- Emplenar el perfil a <voluntariat.uib.cat> permet que la plataforma ens avisi automàticament de les ofertes rellevants per a nosaltres.
- Aplicam uns criteris per assegurar que es faci un bon ús de la plataforma.
- A <plataformavoluntariat.org>, podem veure els programes de cada entitat i valorar quina és la que respon més bé al que podem oferir.
- Es pot fer voluntariat en línia.

«Contribuïm a establir connexions rellevants entre les preferències de la persona voluntària i les necessitats de les entitats»

10

BAU
MA

Taula rodona

- ✓ Hem d'aprofitar les oportunitats de la nova normalitat.
- ✓ Com podem coordinar-nos més bé i adaptar-nos?
- ✓ Quin és el repte del voluntariat?: la continuïtat dels sistemes i la coordinació entre entitats i institucions, la flexibilitat i la transformació.
- ✓ El sentit del voluntariat és el creixement personal i el suport a l'altri.
- ✓ Ara ja no estem en situació d'emergència, però ens toca viure una crisi continuada.

«El gran repte arriba ara»

11

BAU
MA

Conferència «La creativitat, eix transversal del voluntariat»

Ana Cañas

- ✓ Ecologia de l'art i del benestar.
- ✓ Canviar el món propi per canviar el món.
- ✓ Noves aliances i sinergies per no deixar ningú enrere.
- ✓ Tothom pot generar art i accedir-hi.

«S'han de potenciar les capacitats creatives dels altres per generar benestar terapèutic»

12

BAU
MA

Com ens podem coordinar i comunicar al si de les entitats de voluntariat

Adrià Pons | GOB Menorca

- El responsable del voluntariat fa l'acollida; i el responsable de cada projecte en fa el seguiment.
- Ens coordinam internament i també amb altres entitats per derivar els perfils més adequats i les col·laboracions.
- Cada programa té la seva mitjana d'edat. Els joves solen fer un voluntariat més puntual.
- La formació es fa a partir ja de l'acompanyament en la pràctica, excepte quan són campanyes més puntuals en què organitzam un espai formatiu previ. Sempre hi ha una persona amb més experiència a prop.
- Normalment, podem adaptar l'activitat a les necessitats de cada persona. En cas de necessitat, demanam el suport de serveis d'acompanyament especialitzat.

«El voluntariat és un ingredient essencial des del disseny de projectes»

«Fem voluntariat per implicar-nos en la defensa del territori, i no tant per obtenir un resultat concret»

13

BAU
MA

Conferència «Connectades pel voluntariat»

Mar Amate

- L'acció ciutadana és diferent del voluntariat. Hi ha maneres diferents de col·laborar, i sempre és necessari un compromís estable i una organització per aconseguir la transformació social.
- La Plataforma de Voluntariado de España (PVE) comença la seva trajectòria l'any 1986. El 2001, dissenya un codi ètic i, després de la pandèmia, ha replantejat algunes qüestions importants. Ara ja treballa en el IV Pla estratègic i té 80 entitats membre que cerquen el treball en xarxa, compartit i la interlocució.
- Enfocament de drets com a eix transversal del voluntariat enfront de les desigualtats.

«A Espanya, hi ha devers 2,7 milions de persones voluntàries, la majoria de les quals són dones»

14

BAU
MA